

MIRON MANEGA Parlez-vous rongleza? pagina 2
Dr. MIHAI VINEREANU Latinomani și dacomani pagina 3
NICOLÒ ZENO Cărțile Geților pagina 3
VASILE CONTA Alianța Israelită Universală ar voi să procure o țară pentru jidani iar aceasta să fie România pagina 4
AVRAM IANCU De credeți în cer un Dumnezeu și pe pământ o patrie, luați alte mijloace de a trata cu noi pagina 6
CEL MAI MARE ESCROC DIN ISTORIE: Victor Lustig, omul care a vândut Turnul Eiffel pagina 7
MIRON MANEGA Alaska președinților pagina 9
MARIAN SÎNTION Afară cu procurorii din magistratură! pagina 10
VASILICĂ MILITARU De la Salina Praid la marșul Pride pagina 10
NAGY ATTILA-MIHAI Tőkés – falsul predicator al dialogului româno-maghiar pagina 10
EUGEN CRISTEA Mașina și cărămida pagina 11
DANIELA GÎFU Pacea lui Putin și cel mai ieftin război câștigat de Rusia împotriva tuturor pagina 11
SERBAN POPA Moștenirea ascunsă a lui ion ilici iliescu: o pagubă de zece mii de miliarde de euro pagina 12

26 AUGUST - 9 SEPTEMBRIE 2025

MIHAI EMINESCU

Nu noi suntem stăpâni limbei,
ci limba e stăpâna noastră!

Astăzi credem că ar fi venit timpul ca să pretindem și noi ceia ce ni se cuvine de secolii. E timp să declarăm neted și clar, că în țara noastră (căci este a noastră mai bine decât a ori și cui) noi nu suntem nici vrem să fim maghiari ori nemți. Suntem români, vrem să rămânem români și cerem egala îndreptățire a națiunii noastre. Față cu orice încercare de desnaționalizare ori suprematizare, întrebăm cu răceală și conștienți de drepturile ce ni le dă aboriginitatea noastră și spiritul secolului: „Cine sunt acești oameni și ce vor ei în țara noastră?”

Prefer lupta în locul unei dreptăți nedrepte; prefer de-a muri, în loc de-a deveni maghiar. Cine mi-o poate ținea de rău dacă voi ca și copiii mei să fie ca mine de români? Guvernul? Nu-l recunosc de competente. El are a-și regula trebile lui, ordinea publică, nu limba și religiu-nea copilului meu; are de-a surveghia referințele dintre el și persoane străine lui, nu caracterul lui propriu sau pe el însuși nepus în referință cu elementele străine lui.

Și când eu plătesc pentru școală, datoria mea implică dreptul de-a cere cum să fie instruit. Și eu cer să fie instruit în limba mea și NUMAI în limba mea, nu ȘI în limba mea. Gimnaziile de stat din Transilvania ar trebui să fie române, căci românii le susțin cu birul lor amar, pe care-l store pietrei și costișelor cu cari i-a-mproprietărit o dreptate nedreaptă. Veni-va vremea și a dreptății celei drepte?

Opinia noastră rămâne statornică. Pe deasupra poporului nostru s-a superpus o pătură străină fără tradiții, fără patrie hotărâtă, fără naționalitate hotărâtă, care ne-a escamotat lucrul cel mai scump pe care un popor îl are: *simțul său istoric*, simțul de dezvoltare continuivă și organică, acel simț pentru care în fiecare an avem o zi mare: Moșii - *patres*, moșia - *patria*, cu orânduielele lor bune și drepte, cu limba lor spornică și bogată, cu moștenirea lor intelectuală și socială întemeiată pe o mare epocă eroică și pe-o dezvoltare normală și sănătoasă, iată ceea ce nu mai avem și de-aceea civilizația Caradalelor seamănă cu cea adevărată precum ar semăna o servitoare a *Veneriei vulgivage* c-o împărăteasă?

Nu noi suntem stăpâni limbei, ci limba e stăpâna noastră. Cine cunoaște, în mod cât de cât elementar, ce va sa zică limba, cine știe că ea acopere, pe deplin, că spiritul și dezvoltarea ei e chiar dezvoltarea inteligenței, iar aceasta din urmă e chiar laboratorul întregii activități musculare și cerebrale, acela va înțelege că a *sili*

pe un popor să învețe altă limbă, înseamnă a-l tâmpi, a-l face intelectual inept, deci și economic și politic inept.

Presa noastră - scrisă mare parte într-o limbă cosmopolită, lesne de învățat de către orice străin în câteva zile - e o presă «națională». Cu toate acestea lucrarea ei zilnică asupra înțelegerii poporului șterge până și rămășițele de originalitate ale graiului nostru străvechi. Dacă cineva compune arii europene cu totul în alt stil și-n alt spirit decât doina, hora și jocurile, el compune fără îndoială muzică «națională», deși nimic în ea nu e național, nici arie, nici text, în cazurile cele mai multe nici numele compozitorului. Dacă, în sfârșit, cineva strică o piesă franceză, războtezând numele personajelor și bătărâind stilul – care rămâne străin cu toate trivialitățile care se presară – e autor național, a scris o piesă națională, a lucrat spre ridicarea teatrului național. Dacă deschidem ziare de științe naturale, de medicină, de ce-o fi, ne ia ochii lipsa de respect pentru limbă, primirea de termeni străini fără trebuință și numai din lene de-a căuta echivalentul românesc. Am văzut o carte intitulată *Despre cosmeticiurile nuisibile sănătății*. Își poate închipui fiecine în ce stare e amenințată s-ajungă limba prin preinșii oameni de știință.

Luați de la străini gustul de-a pili și a lucra cu dalta toate scrierile voastre, luați de la ei iubirea de adevăr, lipsa de suficiență, respectul ce ei îl au atât pentru obiectul pe care-l tratează cât și pentru publicul căruia i se adresează. Dar o adevărată literatură, traicică, care să ne placă nouă și să fie originală pentru alții, nu se poate întemeia decât pe graiul viu al poporului nostru propriu, pe tradițiile, obiceiurile și istoria lui, pe geniul lui. Tot ce-ați produce în afară de geniul într-adevăr național (nu patriotico-liberalo-politic) nu va avea valoare și trăinicie, nici pentru noi, nici pentru străinătate.

Cine zice popor, zice că oamenii vin la un semnal dat în limba națională, își dirig, deodată și spontan, forțele lor colective într-o singură direcție de mișcare. Acel signal are proprietatea de-a trezi, în fiecare individ, punctul lui central de gravitație, sufletul lui, și de a-l asocia mulțimii.

Însemnătate mare are limba asupra spiritului, ea-l acopere și îl pătrunde [...]. Limba noastră veche trezește în suflet patimile vechi și energia veche [...]. Fie cineva ateu și păgân, când va auzi muzică de Palestrina, sentimentul întunecos, neconștient al creștinătății îl va

Bust în metal de
Kiss Andreea Beatrix

COLEGIUL DE REDACȚIE

Vasile Alecsandri, Eudoxiu Hurmuzachi,
Nicolae Densușianu, I.L. Caragiale, George Coșbuc,
Sever Bocu, Aurel C. Popovici, Vasile Pârvan,
Nae Ionescu, Nicolae Iorga, Pamfil Șeicaru,
Cezar Ivănescu, Lazăr Lădăriu, Constantin Cojocaru,
Nicolae Dabija

COLABORATORI

Christian Mocanu, Constantin 7 Giurgina,
Constantin Bejenaru-BECO, Dan Cristian Ionescu,
Dan Puric, Dan Toma Dulciu, Daniela Gifu, Dorel Vișan, Dorel Vidrașcu, Dumitru Ioncică, Firiță Carp,
Florin Colceag, Florin Gheorghe, Florin Zamfirescu,
George Coandă, Ioan Roșca, Ioan Corneanu, Laurian Stănescu,
Lucian Ciuchiță, Magda Ursache, Mircea Dogaru, Mircea Chelaru, Miron Manega (ispravnic de concept), Nae Georgescu, Nagy Attila, Nicu Ciobanu, Radu Hadărcă, Radu Theodoru, Șerban Popa, Valeriu Pricină, Vasilică Militaru

Frântură de soare,
spărtură de flaut

DENIS BUICAN

Un savant de talie mondială

Revista CERTITUDINEA are onoarea de a-l găzdui în paginile ei, în ipostaza de poet, pe marele savant român de talie mondială DENIS BUICAN, autorul unei noi teorii a cunoașterii, „Biognoseologia”, și al unei noi teorii evoluționiste, „Teoria sinergică a selecției multipolare”. Ambele teorii sunt recunoscute și consacrate la scară mondială. DENIS BUICAN este naturalizat în Franța (în 1972), unde locuiește și astăzi. Titlul rubricii de față este un vers din poezia „Miez de neguri”.

Vulturul

Se dedică victimelor nevinovate
ale tuturor opresiunilor criminale

Se sprijină-ntr-o rână
Și frântă-i e aripa ce fu
în cer stăpână.
Închide sub pleoape
Scânteia, odinioară.
cu fulgerul aproape.
Ca azi
S-a coborât în cuibul cel mai
presus de brazi...
N-a fost, în scrum,
Să cadă ars de fulger pe
cel din urmă drum.
.....
Răpus pe izlaz
Izma-l mângâie la margine
de iaz.
Și dintre urzici
Se uită, zbârlite, curci, bibilici...
Curcanul îl urcă
Și-l joacă sub tălpi
Ca pe-o curcă.

Sfârșit...

Un vis strivit:
Sfârșit de eră și de mit.
Se cerne
Istoria trăirii eterne;
Și nu mai puțin,
Istoria pieirii, deplin.
E-nchis,
Drumul spre vis.
Metalic, în colți,
Pământul sfărâmă azurul în bolți.

MIRON MANEGA

Blestemul limbii române

„Blestemul” e adresat lui Simeon Dascălul și Misail Călugărul, precum și tuturor antiromânilor de ieri și de azi. Au fost doi cărturari din secolul al XVII-lea, care au avut iresponsabila inspirație de a mutila **Le-topisețul Țării Moldovei** scris de Grigore Ureche (1590–1647), „completându-l” cu adăugiri micinoase și denigratoare, care schimbă sensul istoriei. **Miron Costin** (1633–1691) a fost primul care a semnalat falsul istoric, amendându-l în „Predoslovie” tratatului său istoric și etnografic intitulat „**De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor**”.

MOTO: ”...Să înceapă osteneala aceasta, după atâta vâci de la discălecatul țărilor cel dintâi de Traian împăratul Râmului, cu câteva sute de ani peste mie trecute, să sparie gândul. A lăsa iarăș nescriș, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o seamă de scriitori, ieste inimii durere.

Biruit-au gândul să mă apuc de această trudă, să scof lumii la vedere felul neamului, din ce izvor și seminție sunt lăcuitoarii țării noastre, Moldovei și Țării Muntenesti și românii din Țările Ungurești [...]. Laud osârdiia răposatului Uréchie vornicul, carile au făcut de dragostea țării létopisețul său [...]. Célelalte ce mai sunt scrise, adăosături de un Simeon Dascălul și al doilea, un Misail Călugărul, nu létopisețe, ce ocări sunt [...]”.

(MIRON COSTIN
„De neamul moldovenilor”
Predoslovie)

Simioane, Misaille,
Zob de flori fără pistile
Ticluit Moldovelor
Din piezișul slovelor,
Iezui-v-ar iezătura
Morților neplânși și zgura
Ce-ați scuipat-o în iocane,
Misaille, Simioane!
Misaille, mâna ta,
Mânca-ți-a viermii din ea
O mie de veci
Și-n altele, zeci,
Slugăre, călugăre,
Vinul făr’ de strugure,
Vinul morții
Și sputa sorții!
Iar tu, dascăle,
Hăurile cască-le
Și dă-te de-a dura,
De-a lepădătura,
De-a scrisul ce-ai scris,
De-a raptul comis,
De-a slova trădată

Ce plânge sub roată
Și strigă la tine
Cu vorbe puține:
“Simioane, Simioane,
Crăpa-ți-ar umbra de foame
Și limba de sete
Între Styx și Lethe,
Între vaduri seci
Moartea să-ți petreci,
Ea să-ți fie vie
Și să-ți dea simbrie
Patimă trupească
Și neomenească!
Și te du, te du,
Tu și frate-tu,
Să ardeți de vie
Pân’ la temelii,
Departé de noi,
De carul cu boi,
Departé de stână,
De sat, de fântână,
De slova de mână,
De limba română.

31 AUGUST, ZIUA LIMBII ROMÂNE

Parlez-vous rongleza?

Rongleza (sau romgleza) este struțo-cămila limbii române, în tranziția de la ea însăși spre ea însăși. Adică stadiul intermediar dintre două momente evolutive ale limbii române.

Fenomenul nu e nici nou, nici îngrijorător. Ba e chiar puțin derizoriu, dacă e să-l comparăm cu agresiunea mai mult sau mai puțin programată la care a fost supusă, de la formarea ei încoace, „limba vechilor Cazanii”. În țările Române această agresiune s-a manifestat încă de pe vremea fanari-oșilor, când toate instituțiile, cu limbajul aferent, aveau denumiri grecești. Cu excepția pătrunderii unor cuvinte noi și a unor forme flexionare ale verbelor (zaharisit, caterisit, hirononisit, afurisit, chivernisit), nimic n-a tulburat identitatea limbii române în bazele ei latine.

Maghiarizare, rusificare și efecte perverse

A urmat „importul” masiv de limbă franceză și toată lumea bună a început să vorbească pe nas, după moda franceză, adusă de la Paris de „ai noștri tineri”. Vasile Alecsandri s-a amuzat copios pe seama acestui mimetism ridicol, care i-a inspirat, în celebrele „Chirițe”, radiogra-fia înaltei societăți a vremii. În scurtă vreme Bucureștiul a devenit „micul Paris” și a rămas așa până la ocupația rusească din 1947. Limba română a devenit mai flexibilă, mai nuanțată, căpătând, paradoxal, un plus de identitate. În paralel, în Transilvania, autoritățile austro-ungare au încercat deznăționalizarea populației românești, prin maghiarizarea numelor și „ex-matricularea” limbii materne din instituții. N-au reușit decât să-i învețe ungurește pe români (ceea ce a fost un câștig cultural), limba autohtonă rămânând aceeași, cu unele îmbogățiri lexicale. Iar în Rusia țaristă, în anul 1867 - anul în care diplomatul american Gheorghe Pomuț (sic! – era român din Transilvania) îl convingea pe țarul

Alexandru al II-lea să vândă Alaska Statelor Unite - limba română era interzisă, prin lege, în toate școlile din Basarabia. Toate aceste agre-siuni împotriva identității naționale s-au soldat cu... marea Unire de la 1918. Și maghiarizarea, și rusificarea forțată s-au soldat, deci, cu „efecte perverse”.

Execuție forțată

După al doilea război mondial, Uniunea Sovietică nu s-a mai mulțumit cu eliminarea limbii române din instituții, a trecut direct la „execuție”, mutând popu-lația românească în Siberia sau în alte regiuni ale imperiului și aducând în locul ei grupuri rusofone. Pe termen scurt, această rusifi-care brutală pare să fi avut succes, cel puțin în Bucovina sovietică, unde populația românească a devenit minoritară. Pe termen lung urmările sunt totuși imprevizibile, căci e greu de controlat unde poate duce diseminarea, chiar în eșantioane mici, pe un vast teritoriu, a unei limbi viguroase și longevive.

„Viol” sau internaționalizare?

Și acum să ne întoarcem la bolovanul de sare care omoară copilul, ca să folosim analogia cu „Povestea prostiei omenești” a lui Creangă. Bolovanul de sare este, în cazul de față, limba engleză (agresorul), iar copilul e limba română (victima). Adică, vezi Doamne, legiunile lexicale

ale limbii engleze ne-au înconjurat din toate părțile, iar biata limbă română se predă fără luptă, ba chiar se lasă violată de cuceritori. La o analiză lucidă a fenomenului, constatăm că e vorba de al patrulea val de internaționalizare a comunicării verbale. Primul s-a manifestat prin expansiunea limbii latine, pe vremea Imperiului Roman, apoi a limbilor spaniolă și portugheză, pe vremea Conquistei din Lumea Nouă (secolele XV-XVI) apoi a limbii franceze în Europa, în secolele XVIII-XIX. Conjunctura istorică a făcut ca astăzi să dea tonul, în comu-nicarea verbală, limba en-gleză, propagată în lume prin filiera americană. Principalul purtător al acestei „expansiuni” este limbajul IT.

Ronglezii și puriștii

„Bolovanul de sare” a împărțit lumea lingviștilor și a supor-terilor în două tabere: cosmopolii și puriștii, primul fiind de partea „bolovanului”, ceilalți susținând cauza „copilului”. Și unii, și alții, își merită cu prisosință proverbul românesc cu câinele care moare de drum lung... Excesul de conservatorism, ca și cel de cosmopolitism anglofil dau naștere la parodii lingvistice. Una dintre ele este struțo-cămila de care vorbeam la început: rongleza. Ca și francofilia de pe vremea lui Alecsandri (vezi *lingurision* și *furculision*), rongleza e un produs semidoct al celor care nu cunosc suficient nici limba română, nici limba engleză. Să le fie de bine, căci „ronglezii” nu

constituie un motiv de îngrijorare, oricât s-ar chinui să ne convingă de acest lucru puriștii. Vajnicii scutieri ai limbii române se gândiseră, în primii ani ai mileniului în curs, să voteze în Parlament o lege de conservare a terminologiei, la fel de ridicolă ca și limba rongleză. De la această lege până la puriștii Școlii Ardelene, cu ale lor *gât-legău* (cravată), *nas-ștergău* (batistă) și *de-perete-frecătoriu* (chibrit), nu mai era decât un pas. Care, din fericire, nu s-a făcut. Între timp, Academia Română a găsit o soluție „salvatoare”: a editat o nouă gramatică a limbii române, în care „nici un” și „nici o” se scriu împreună.

O strategie fără obiect

Există două strategii de luptă împotriva poluării limbii române: prin declarație de război, sau prin asimilarea toxinelor. Am semnalat, în această scurtă analiză, ambele aspecte. Sub-liniem, încă o dată, că termenul „poluare” nu prea are acoperire în acest context, din cel puțin două motive: în primul rând pentru că limba unui popor nu trăiește într-un mediu virtual sau aseptice; în al doilea rând nu e corect să calificăm apriori drept toxină sau factor poluant ceea ce este străin unei limbi și exercită, într-un fel sau altul, presiuni asupra ei. Deci, dacă e să reluăm problema poluării lingvistice, e bine s-o facem sub rezerva că vitalitatea unei limbi se testează prin puterea de asimilare a elementelor străine și prin deschiderea pe care o are spre acestea. Lim-ba română este un exemplu redutabil de vitalitate fiind, poate, componenta cea mai rezistentă a identității noastre ca nație. Și asta nu ține nici de nivelul intelectual, nici de cei șapte ani de acasă, nici de conștiința națională. E un fenomen uimi-tor, dar spontan și natural ca respirația.

MIRON MANEGA

GHEORGHE SION
(1822-1892)

Limba
românească

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-duce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Frați ce-n dulcea Românie
Nașteți și muriți
Și-n lumina ei cea vie
Dulce viețuiți!

De ce limba românească
Să n-o cultivăm?
Au voiți ca să roșească
Țârna ce călcăm?

Limba, țara, vorbe sfinte
La strămoși erau;
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

„ODESSA ÎN FLĂCĂRI” - o capodoperă cinematografică distrusă de ruși, recuperată de la italieni

În 2004, cinematografia românească a primit un dar nesperat. Presa italiană a scris despre un fapt cu totul inedit, anume descoperirea întâmplătoare, în arhivele studiourilor Cinecitta din Roma, a peliculei filmului „Odessa în flăcări”, considerat definitiv pierdut. „Odessa în flăcări”, realizat în anul 1942, într-o coproducție româno-italiană, este consemnat în istoria cinematografeiei europene și mondiale, ca o capodoperă a genului. Filmul a fost distins cu **Marele Premiu la Festivalul Internațional de Film de la Veneția**, în 1942.

O basarabeancă în rolul principal

Având ca subiect drama refugiaților din Basa-rabia, în timpul celui de-al Doilea Război Mon-dial, ca și a ororilor comise de trupele NKVD, filmul a fost interzis după ocuparea țării de către Uniunea Sovietică, iar protagoniștii acestuia aruncați în închisori. Depus în arhivele cinemato-grafiei, la fondul peliculelor cenzurate, deci total oprite, nu numai de a fi difuzate, dar și de a fi vi-zionate într-un cadru restrâns, timp de mulți ani,

„Odessa în flăcări” a figurat doar în registrul de evidență al arhivelor, apoi a dispărut din scripte. După decembrie 1989, unii cercetători în istoria filmului au căutat zadarnic să dea de urma pelicu-lei, investigațiile ducând la concluzia că ea a fost confiscată de „consilierii sovietici” în perioada ocupației, după care a fost scoasă din evidențe, de către Direcția presei și tipăriturilor (fosta cen-zură). S-a mai descoperit că Securitatea a dat un ordin prin care s-a dispus distrugerea unor filme de război din perioada 1940-1944, considerate fasciste și „imperialiste”, „dușmănoase orânduirii socialiste”. Printre acestea figurau și filmele „E-s-cadrila albă”, „Noi” și altele.

Această capodoperă cinematografică numită „Odessa în flăcări” aparține regizorului italian Carmine Gallone, unul dintre cei mai renumiți ai vremii, și o avea în rolul titular pe **Maria Ce-botari**, celebra soprană de origine basarabeană. Scenariul este semnat de dramaturgul Nicolae Kirițescu. Cel care a avut însă ideea realizării acestei pelicule (a cărei producție a și finanțat-o) este un personaj mai puțin cunoscut: cineastul și criticul literar român Ion Filotti Cantacuzino.

Ion Cantacuzino dejoacă planurile lui Goebbels

Ion Șerban Filotti Cantacuzino (n. 7 noiem-brie 1908, București - d. 27 august 1975) a fost cineast, critic literar și medic român, fost director

al Centrului Național al Cinematografiei, fiul prințului Ioan Cantacuzino și al actriței Maria Filotti.

A urmat studii de medicină și filosofie însă, pasionat fiind de film, s-a dedicat cronicilor și studiilor privind cinematografia. A inițiat și a sus-ținut, la Radio România, „Cronica cinematogra-fică”, o emisiune de analiză critică a celei de-a șaptea arte. A scris scenarii de film și a regizat filme documentare, a publicat cărți și studii dedi-cate universului cinematografiei: „Uzina de bas-me” (primul volum de estetică cinematografică în limba română și primul din Europa), „Întâlniri cu cinematograful”, „Note pentru azi”, „De amo-re”, „Momente din istoria filmului românesc”, „Jean Mihail”, „Filmul românesc de altădată”.

În 1941 a fost numit director al Centrului Na-țional al Cinematografiei, participând la realiza-rea unor filme precum „Odessa în flăcări” și „O noapte furtunoasă” de Jean Georgescu.

După cel de-al Doilea Război Mondial, este arestat pentru un timp și i se interzice să mai lucreze în cinematografie. Lucrează însă ca medic psihiatru la Spitalul Brâncovenesc, până în 1975.

Descendent al unei familii ilustre de cărturari și domnitori, a făcut parte din generația lui Emil Cioran, Mircea Eliade și Eugen Ionescu. Studiase Literele la Universitatea pariziană Sorbona și era doctor în psihologie. Personalitate enciclopedică, era pasionat de literatură și de medicină, studiind deopotrivă istoria, în anturajul lui George Brăti-anu și al lui Nicolae Iorga. Deși bogat și nobil de obârșie, Ion Cantacuzino se comporta extrem de modest, fiind uimitor de comunicativ. Spre deos-bire de ruda sa apropiată, generalul Zizi Cantacu-zino-Grănicerul, nu era interesat de lupta politică, având mai curând apetențe pentru competiție în general, și pentru sport în special, ca și vărul său, aviatorul Băzu Cantacuzino.

Exuberant și bun organizator, a avut o extraor-dinară inițiativă, în momentul în care aparatul de propagandă hitlerist încerca să-și extindă tenta-culele și asupra cinematografeiei europene - bine-înțeles și asupra celei române. El a realizat atunci un acord de asociere cu cinematografia italiană, foarte aproape de spiritul și de cultura română, înființând societatea „Cineromit”.

Mai mult, pe această bază, a realizat un vast proiect de construcție, pe malul lacului Fundeni din București, a unui mare studio cinematografic, planurile aparținând arhitectului Octav Doicescu, urmând ca acesta să fie dotat cu aparatul italia-nă, dăruită de Guvernul de la Roma. Din păcate, proiectul a fost abandonat, din cauza cursului

Denumire: **ODESSA ÎN FLĂCĂRI**
An: **1942**
Regizor: **Carmino Galleone**
Autorul scenariului: **Nicolae Kirițescu**
Actori: **Maria Cebotari, Carlo Ninchi, Filippo Scelzo, Olga Solbelli, Willi Colombini**
Durata: **1:31:31**
Limba: **italiana (subtitrat în limba română)**

războiului. Afând despre acordurile româno-ita-liene, Joseph Goebbels, colaborator al lui Hitler și ministru al Propagandei și Informațiilor în guvernul nazist, nota în însemnările sale zilnice: „*Italianii ar vrea să se înfrupte din cozonacul cinematografului românesc, care ar fi trebuit să ne revină nouă*”.

Cinematografia românească - în plină ascensiune

Pe fondul acestei competiții surde între nemți și italieni, pentru supremația în domeniul cinema-tografic, Ion Cantacuzino a avut ideea realizării unei coproducții splendide și operative cu **Cine-citta** de la Roma, intitulată „*Odessa în flăcări*”. Filmul a fost turnat după scenariul dramaturgului Nicolae Kirițescu. „*Odessa în flăcări*” urma tra-diția inaugurată de primul mare film românesc din 1912, care omagia victoria trupelor române în Războiul de Independență din 1877. Noul film românesc omagia însă victoria trupelor române în lupta pentru eliberarea Basarabiei, ocupată de armata sovietică în 1940, fiind prezentat în premi-eră la Roma și la București, simultan. A avut un succes de casă impresionant și cronicile elogioase, inclusiv la Berlin, cu toată invidia lui Goebbels. Nici nu se putea altfel, deoarece, dincolo de as-pectele realismului istoric, pelicula era o superbă realizare artistică. Nu a fost însă un exemplu sin-gular, deoarece industria cinematografică româ-nească se afla în plină ascensiune, ceea ce contra-zice afirmația politrucilor comuniști, rău-voitori, anume că până în anii ‘60 ea nu a existat.

Un film despre teroarea stalinistă

„*Odessa în flăcări*” este o pagină vibrantă de istorie, arătând lumii, în 1942, la Festivalul de la Veneția, unde de altfel a câștigat Marele Premiu, ce înseamnă ocupația bolșevică și teroarea stali-nistă. Timp de mai bine de o jumătate de secol, despre filmul respectiv nici nu s-a pomenit. Nici nu putea fi vorba să se dea în vileag drama Bas-arabiei și a Bucovinei de Nord, atâtă vreme cât la București se afla la putere un regim obedient Kremlinului.

Căci în film se arătau și fragmente din jurnale-le de actualități, în care coloane uriașe de refugi-ați basarabeni își căutau, în 1940, scăparea în față pericolului de moarte al trupelor NKVD. Emoția publicului era cu atât mai mare, cu cât fuseseră descoperite două uriașe gropi comune, în care zăceau peste **50.000 de morți**, săteni români îm-pușcați de NKVD. Peste acest îngrozitor măcel, care a făcut la vremea lui obiectul unei anchete a Crucii Roșii Internaționale și a stârnit un val de proteste împotriva atrocităților sovietice, s-a așternut o tăcere deplină după 1944. Și, în timp ce Moscova a recunoscut, prin glasul lui Gorba-ciov, că NKVD-ul a fost asasinul celor 10.000 de ofițeri polonezi în pădurea Katyn, despre oribilul genocid basarabean încă nu se pomeneste nimic. Ba, în plus, regimul domnului Iliescu a găsit nor-mal să semneze un Tratat politic cu Rusia, în care România se recunoaște vinovată de crime pe care nu le-a comis.

Proiecte distruse de istorie

Interesant este că, nu cu mult timp înainte ca pelicula pierdută să fie regăsită miraculos la Roma, a apărut la București un volum intitulat „*Istoria secretă a filmului românesc*”, scris de criticul Viorel Domenico, în care se amintea de „*Odessa în flăcări*”, pentru prima oară după 62 de ani de tăcere. Așa s-a aflat că protagonista filmului a fost Maria Cebotari, basarabeancă de origine, una din marile actrițe lirice mondiale, dar și vedetă de cinema, tot atât de celebră, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, ca și Alida Valli. De altfel, Ion Cantacuzino începuse trata-tivele de a realiza o altă pelicula în coproducție ro-mâno-italiană, despre viața lui Ștefan cel Mare, în care Alida Valli ar fi avut rolul principal feminin, iar ca interpret al marelui voievod moldovean, pe Amedeo Nazzari. Scenariul fusese scris de Camil Petrescu.

Din nefericire, istoria a hotărât altfel soarta proiectului respectiv. Invasia în București a trupe-lor sovietice din 1944 a produs confiscarea arhi-velor cinematografice naționale, unele producții fiind scotocite printre primele din lume. Totul se află acum la Moscova, parte a Tezaurului Națio-nal pe care îl revendică România.

În aceeași arhivă confiscată de ocupații

sovietici se mai află și pelicula „*Escadrila albă*”, film consacrat avioarelor române care, în tim-pul războiului, au evacuat peste o mie de răniți grav, de pe linia frontului, inclusiv de la Stalin-grad, fără a suferi pierderi în avioane. „*Escadrila albă*”, cum era numit acest corp de aviație femi-nin, este astăzi considerată prima formațiune de acest gen din lume, aflându-se înscrisă în istoria mondială a aviației.

Alte filme pierdute

Filmul „*Odessa în flăcări*”, preluat în copie din Italia, a fost recondiționat cu atenție, acum fiind oferit spectatorilor români. Se descoperă pa-gini de istorie ascunse, groaznicul masacru suferit de basarabeni din partea trupelor sovietice, pentru singura vină că erau români. Din păcate, despre „holocaustul” basarabenilor, bucovinenilor și transilvănenilor, autoritățile de la București mani-festă încă o condamtabilă tăcere. Nu se vorbește nimic nici despre asasinarea, de către NKVD, a 17.000 de prizonieri români, ca represalii la lichidarea, de către jandarmii români, a grupelor de partizani sovietici care acționau la Odessa, în spatele frontului, ascunși în catacombele orașului.

Oficiul Național Cinematografic a prezentat, la vremea respectivă, imagini ale acestor atro-cități care au zguduit lumea. Tot atunci au fost făcute filmele de montaj „*România luptă contra bolșevicilor*”, „*Războiul nostru sfânt*” și „*Noi*”, cu care umanitatea a descoperit fața atroce a celui de-al Doilea Război Mondial, înainte ca Aliții să găsească și să filmeze lagărele morții naziste. Gropile comune din Basarabia și din Bucovina, cu zeci de mii de bărbați, femei și copii români, dezbrăcați și împușcați în ceață de NKVD, pes-te care se aruncase var, au fost confirmate de experți ai Crucii Roșii de la Berna, concluziile fiind semnate și de medicul sovietic Sapoșnikov. Documentul se află și astăzi în arhivele acestei organizații mondiale. Nu există nici măcar un monument în România consacrat victimelor ne-vinovate ale atrocităților sovietice. Dar se ridică altele, care nu au nici o legătură cu istoria româ-nilor. Dar acesta nu mai este un aspect al istoriei cinematografeiei, ci al ISTORIEI.

Surse: *Alternativonline.com, Curaj.Net, Telecinemateca.com, Wikipedia*

Dr. MIHAI VINEREANU

LATINOMANI ȘI DACOMANI

62% din lexicul limbii române este de origine traco-dacă

Una dintre întrebările rămase fără răspuns pornește de la faptul că romanilor le-a trebuit doar 20% din teritoriul dacic. De ce nu le-a trebuit tot acest teritoriu, cum ar fi fost normal să procedeze și au ales doar o mică parte din acest teritoriu? Răspunsul este simplu, dar evitat de istoricii români, care sânt la fel de vinovați de dezastrul creat în istoriografia românească, precum sânt lingviștii care se fac vinovați de dezastrul din lingvistica istorică românească.

Răspunsul la acest mister rămas „neelucidat” este acela că împăratul Traian a hotărât să cucerească Dacia într-un moment de mare criză financiară a imperiului roman, sperând că aurul dacic va scoate Roma din criză, ceea ce s-a și întâmplat. După cucerirea Daciei, romanii au luat cu ei cantități fabuloase de aur și argint, așa cum consennează autorii romani ai vremii. Au sărbătorit la Roma timp de 123 de zile, iar cetățenii romani au fost scutiți de taxe pe un an întreg. Unde s-a mai întâmplat un astfel de jaf în istoria acestei planete? Răspunsul este: nicicând și nicunde! Prin urmare, romanii au ocupat doar acea parte din Dacia unde se aflau minele de aur și de sare, restul nu i-a interesat întrucât era un teritoriu prea mare ca să poată fi apărat de invadatorii care pândeau de mult la marginea imperiului, imperiu care până atunci fusese indirect apărat de daci, apărându-se ei înșiși de tot soiul de invadatori. Ba mai mult, acum și dacii liberi au devenit dușmani de moarte ai Romei (cf. DELR, Argument). Xenopol este de părere că cucerirea Daciei de către romani a fost o greșeală politică și, prin urmare, poporul român s-a născut dintr-o greșeală politică. Sântem de acord cu prima parte a aserțiunii lui Xenopol, dar nu și cu concluzia acestei afirmații, întrucât poporul dac nu s-a romanizat, așa cum o dovedește chiar limba română. **O limbă este un document autentic ce nu poate fi falsificat dacă este corect descifrat.**

Am putea spune că este codul genetic al unei culturi. De fapt, cum puteau dacii să se romanizeze în doar 165 de ani, mai ales că majoritatea covârșitoare a dacilor a rămas în afara provinciei romane Dacia? Ca să nu mai vorbim de faptul că vorbitorii de latină se aflau doar la orașe, restul provinciei fiind locuită doar de dacii băștinași. Orice teorie care încearcă să ne spună că restul dacilor s-au romanizat prin păstori sau alte bazaconii de acest fel este de-a dreptul ridicolă și dovedește **neputința și reaua credință a mediu-lui academic românesc** în a susține falsa teorie a romanizării, care azi a devenit de-a dreptul antiromânească. Să nu mai vorbim că, odată cu administrația romană, au fost retrași din Dacia toți cetățenii romani vorbitori de latină, de teamă că ar putea cădea în mâinile barbarilor, fapt exprimat de istoricii romani ai vremii. Cei care vor fi rămas în Dacia au fost asimilați de masa mare de vorbitori de limbă daco-geță.

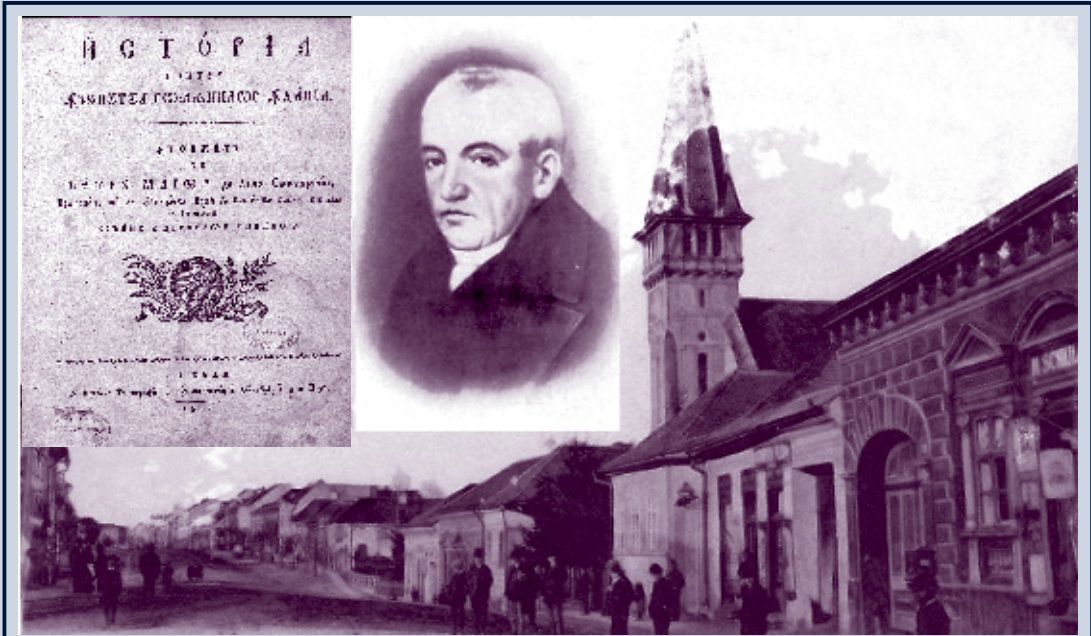
În elaborarea **Dicționarului Etimologic al Limbii Române** (DELR), am putut constata că cel mult 13% din lexicul limbii române poate fi asociat cu latina sau cu alte limbi romane. Prin urmare, **87% din lexicul limbii române nu poate fi considerat de origine latină, oricâtă bunăvoință am avea, dar nimănui nu-i pasă de acest „detaliu” incomod** și de aceea este trecut cu vederea chiar și după apariția DELR. Dintre aceste 87 de procente, 6% sânt de origine onomatopeică, un procentaj destul de mare comparativ cu alte limbi, circa 14% sânt împrumuturi dintre care împrumuturile slave dețin cel mai mare procentaj, 5% rămân cu origine necunoscută. Nu intrăm în detalii, întrucât ele au fost discutate în mai multe rânduri (cf. DELR, **Argument**). În fine 62% din lexicul limbii române este de origine traco-dacă. La aceste 62% se pot adăuga și cele de origine onomatopeică, precum și o mare parte din cele 13% care pot fi asociate cu latina, întrucât am demonstrat că marea majoritate a acestor elemente lexicale au cognăți nu numai în latină, ci și în multe alte limbi indo-europene, derivarea lor din indo-europeană fiind demonstrată de mine în foarte multe cazuri în DELR. În realitate, nu există în română de azi decât cel mult circa 180-200 de cuvinte de origine latină care s-au păstrat și au ajuns până la noi. Aici se includ în primul rând acele cuvinte care au intrat

în limbă odată cu creștinismul, precum și cuvinte aparținând altor domenii de activitate, nu multe la număr.

Nu trebuie ignorat nici faptul că cercetători ai zilelor noastre au descifrat, cel puțin parțial, textele de pe tăblițele de la Sinaia, dezvăluind o limbă care seamănă mult cu româna de azi, dar într-o anumită măsură și cu latina, probând ce cred „dacomanii” dintotdeauna, anume că limba traco-dacă este mama reală a limbii române, latina fiind doar o soră a limbii traco-dace, ambele provenind din proto-iliro-tracă. Se știe, de asemenea, că strămoșii latino-faliscilor au migrat de pe cursul mijlociu al Dunării (Pannonia de mai târziu), pe la 1500 î. Ch. (cf. DELR, Argument), revenind în Dacia peste circa 1500-1600 de ani. La acea vreme limbile erau probabil doar parțial reciproc inteligibile. Deducem asta din spusele lui Ovidiu, care afirmă că geții de la Tomis rădeau de se prăpădeau când auzeau vorbindu-se latina. Cu alte cuvinte, dacii percepeau în latină o limbă similară cu a lor, dar mult „coruptă”. Același lucru fac românii de azi când aud vorbindu-se macedo-română sau graiul unor moldoveni de peste Prut, mai puțin influențat de limba literară. Daco-româna și macedo-româna sânt azi doar parțial reciproc inteligibile.

Ne alăturăm celor care cred în autenticitatea tăblițelor de la Sinaia și respingem acele ipoteze care încearcă să arate că aceste tăblițe ar fi falsuri. Argumente sânt multe în favoarea autenticității acestora. Ne rezumăm doar la a arăta că este practic imposibil ca cineva (Bogdan Petriceicu Hașdeu sau Nicolae Densușianu) să poată crea astfel de falsuri, fiind nevoie de timp și de multă manoperă, ca să nu mai vorbim de crearea unei limbi, fie ea cât de falsă. În plus, miza ar fi fost absolut insignifiantă, mai ales că presupusul autor nici nu a încercat să le facă cunoscute. Pe de altă parte, este dureros faptul că, din crasa neglijență a celor de la Institutul de Istorie, câteva sute dintre aceste plăcuțe dispăuseră deja când Dan Romalo a fost sfătuit să facă fotocopii după ele.

În Argument-ul la DELR, am arătat că popoarele italice au migrat fie din spațiul traco-iliric, fie din cel celtic, bazându-mă pe argumente de ordin lingvistic, dar și pe mărturiile unor autori antici. Tot aici am arătat că limbile celtice erau

„De aceea, măcar că ne-am deprins a zice că LIMBA ROMÂNĂ e fica limbii latinești, adecă ceei corecte, totuși, dacă vom vrea a grăi oblu, LIMBA ROMÂNEASCĂ e MUMA limbii cei latinești”.

(PETRU MAIOR, „Istoria pentru Începuturile Românilor în Dacia”, Pesta, 1812, pag. 316)

îndeaproape înrudite cu traco-ilira, toate evoluând din ramura indo-europeană din Europa cu cei mai mulți vorbitori, pe care o putem denumi cu termenul generic de pelasgă. Menționăm, de asemenea, că limbile italice aparțin triburilor care au migrat fie din spațiul traco-iliric, fie din spațiul celtic, la diverse momente istorice. Prin urmare, ipoteza că limbile italice ar proveni dintr-o proto-italică se dovedește a fi total greșită, în ciuda acelor care încă mai cred că ar fi existat o limbă proto-italică.

Deși, de-a lungul timpului, limba română a suferit diverse influențe, aceasta rămâne o limbă conservatoare, păstrând elemente lexicale indo-europene care nu se mai găsesc în multe din limbile aparținând acestei familii de limbi. Merită mai departe, așa cum am arătat în **Rădăcini nostratice în limba română** (de aici RNLR), din cele 601 rădăcini nostratice reconstituite de A. Bomhard & J. Kerns (1994), 216 se regăsesc în limba română actuală, prin urmare mai mult de o

treime, aproape fiecare din ele având doi-trei sau mai mulți derivați în română. Ulterior, Bomhard a extins mult cercetările sale, identificând un număr mult mai mare de rădăcini nostratice din care, la rândul lor, multe s-au păstrat în română. Desigur, o nouă ediție a RNLR se impune cu necesitate.

În concluzie, în lingvistica istorică românească este necesară o nouă abordare a originii limbii române, întrucât teoria originii latine se dovedește lipsită de sens. Această nouă abordare nu poate avea loc dacă mediul academic românesc refuză să vadă argumentele științifice evidente și nu acceptă un dialog onest cu autorul acestor rânduri, lăsând la o parte atât prejudecățile domniilor lor, cât și pe acei amatori care nu pot fi luați în serios.

(Articol extras din cartea lui Mihai Vinereanu „Adevăruri incomode despre limba română” apărută la Editura Uranus, București, 2018 - fragment)

NICOLÒ ZENO

Cărțile Geților

Cele 10 cărți ale istoricului și geografului venețian Nicolò Zeno (1515-1565), publicate în 1557 la Veneția și intitulate generic „*Despre originea barbarilor care au distrus Imperiul Romei*”, au apărut în limba română, la Editura Uranus, sub titlul „*Cărțile Geților*”. Acest ansamblu de cărți constituie cel mai important izvor istoric narativ privind istoria geto-goților de la Iordanes încoace, necunoscut până la ora actuală de absolut nici un istoric român.

Pe baza unor documente anterioare scrierii Bibliei, el împinge genealogia geților în vremurile de început ale omenirii și arată cum aceștia provin din descendenții lui Noe.

Urmărindu-le parcursul pe făgașul istoriei universale, Nicolò Zeno subliniază rolul primordial al geților și al ramurilor lor etnice la toate etapele care au marcat istoria umanității, cuprinzând legendele biblice și mitologice și istoria antică timpurie când, în mod practic, au hotărât destinul Imperiului Roman de Apus și configurația europeană de mai târziu.

Sursele sale cuprind scrieri vechi la care a avut acces grație unei biblioteci impresionante și arhivei proprii familii cu o antichitate de peste un mileniu. Sunt multe lămuriri și corecții pe care Nicolo Zeno le face istoriei. Atât celei vechi, cât și celei mai timpurii, adică pînă la sfârșitul mileniului I d.Hr. În antichitate, Zeno remarcă denaturările produse de greci care și-au însușit multe dintre faptele care nu le aparțineau, iar referitor la istoria timpurie demonstrează că între geți, daci și goți sau valahi nu este nici o deosebire.

O spune în mod explicit și cu autoritate. De asemenea, nu vorbește deloc de vreun amestec între geți și români, de vreo politică de asimilare etnică sau lingvistică. Interesele și divergențele „barbarilor” geți erau prea evidente în raport cu cele ale romanilor, ca să poată fi cumva amestecate. (Dumitru Ionciță)

CARTEA A DOUA

Despre Masageți (Fragment)

La puțin după aceste fapte, Xerxes - devenit ulterior regele Persiei, a intrat în Europa cu o armata despre care se spune că era atât de mare, încât atunci când miile de războinici poposeau pentru a bea, râurile și lacurile se secau, iar corăbiile pe care le aveau cu ei acopereau suprafețele marilor.

Acesta s-a gândit să supună mai întâi Grecia, pentru a-i cuceri apoi mai ușor pe scii; și cum deseori se întâmpla ca planurile să nu aibă și succes, după ce și-a împins miile de oameni, multele nave și multele arme înainte, s-a temut ca grecii să nu distrugă podul din Abydos (Avido, oraș pe țărmurile Helespontului n. t.) și să-l blocheze astfel în Europa, așa că a fugit în Asia. Nu cred să mai existe în vreo istorie vreo fapta mai notabilă decât cele ale lui Xerxes și ale tatălui sau Darius.

A mai fost faimosă și cea a lui Alexandru Macedon, fiul regelui Filip - care a domnit în anul 1950 după Potop. Prin căsătoria sa cu Medopa, văduva regelui Gotila al geților, a devenit prietenul acestora, dar pentru că a rămas fără bani, a hotărât să atace orașul Udisitana, pe care Ptolemeu îl numește Suditana și care se află în Mezia Inferioară, pe malurile Dună-rii, nu departe de orașul Tomiris (Tomis n. t.), la 54° latitudine și 46° longitudine.

Presimțind venirea sa și fără a se teme de a-i pierde prietenia, geții i-au trimis în întâmpinare pe sacerdoții lor, numiți Pii. Îmbrăcăți în tunici de în albe, lungi până la glezne și acompaniați de cetele și timpanele lor și de diverse alte instrumente, rugându-se lui Zamolxis pentru sănătatea macedonenilor, i-au înduișat atât de mult pe aceștia, încât au hotărât să anuleze atacul și le-au și eliberat prizonierii pe care îi luaseră în diverse sate.

Moartea lui Filip îl va ridică la tron pe fiul său Alexandru

care, datorită victoriilor obținute, a fost numit cel Mare. El a invins și a subjugat aproape întregul Orient, i-a domolit pe geți în încercările lor de a face noi cuceriri, dar după dispariția lui, imperiul s-a divizat, iar Perdica a devenit rege al Macedoniei.

Văzând forțele lor dispersate în atâtea principate, geții s-au pregătit de război și s-au îndreptat spre Macedonia cu 150. 000 de luptători, conduși de Sitalces, regele și căpitamul lor, sub comanda căruia au prădat și au distrus toate acele provincii Macedoniei care se aflau în plin război civil, nu s-au putut apăra și astfel geții, negăsind niciun fel de rezistență și neavând niciun fel de pierdere, s-au întors acasă încărcăți de pradă.

După dispariția lui Sitalces, în fruntea geților a venit Burebista, în vremea căruia a apărut și Deceneu, considerat al doilea înțelept al geților, iar în această perioadă Roma era condusă de dictatorul Sylla. Acest Deceneu a fost foarte stimat de regele geților, sfăturile sale devenind călăuză pentru el.

A început să corecteze legile lui Zamolxis, făcând parcă uitată antichitatea lor și a adăugat altele noi; a inițiat ceremonialele sacre, i-a ales dintre oameni pe cei mai dotați și i-a consacrat sacerdoți ai unei noi credințe. Pe aceștia i-a numit pileati iar pe cei din popor capeluti, poate pentru că unii nu aveau păr, iar alții da. Cu aceste regulamente i-a condus pe geți la cel mai înalt nivel de trai, la cele mai extraordinare obiceiuri.

Știind că armele reprezintă nervul imperiilor, le-a dispus practicarea exercițiilor militare și, alături de disciplină, le va însuflă venerația pentru marile nume ale străbunilor lor și-i va pregăti din nou pentru cucerirea întregii Scitii...

(Fragment din „Cărțile Geților”, Editura Uranus, București, 2017)

Proto-scrierile de la Turdaș și Valea Nandrului, descoperite în 1875. Româncea Zsófia Torma, prima femeie arheolog din lume

Zsófia Torma a fost prima femeie arheolog din lume, „Doctor Honoris Causa” a Universității Maghiare de Științe „Franz Joseph” din Cluj. Deși era româncă, a fost citată în referințele de specialitate ca unguroaică.

Născută în anul 1832, la 27 septembrie, în localitatea Cristur, comitatul Hunedoara, și-a petrecut primii 29 de ani în casa părintească din localitatea Cristeștii Ciceului (jud. Bistrița-Năsăud).

Tatăl ei, Iosif Torma, provenit dintr-o veche familie ardeleană nobilă, făcuse cercetări arheologice la avanpostul roman de la Ilșiua (jud. Bistrița-Năsăud). Fratele ei mai mare, Károly Torma, profesor universitar la Pesta, arheolog și epigrafist, a fost cel care a înființat muzeul anticităților dacice de la Aquincum (Buda Veche). Amândoi i-au insuflat Zsofiei pasiunea pentru istorie și au încurajat-o să studieze istoria și arheologia.

Primele săpături arheologice în zona Turdaș

Dupa moartea tatălui, în anul 1861, Zsófia Torma avea să se stabilească la Orăștie, unde va deveni membră a Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara și a Comitetului Director.

În anul 1875 începe primele săpături arheologice în zona Turdaș, lângă Alba-Iulia, iar în anul următor pe Valea Nandrului. Până în anul 1879 va mai efectua săpături în localitățile: Josani, Nandru, peștera de la Nandru, Cârjiți, Geoagiu de Jos, Coldău, Hunedoara, Găunoasa și Aranieș.

Descoperirile făcute la Turdaș și Valea Nandrului, în anul 1875, aveau să confirme existența unei proto-scrieri, inscripționată pe diferite obiecte ceramice, figurine sau fusaiole. Inventarul acestor semne simple și complexe depășește un număr de peste 300 de inscripții sub forme regulate, geometrice sau stilizate.

Prezentarea făcută de Zsófia la reuniunea generală a Societății Germane de Antropologie, ținută la Berlin, în luna august 1880, și discuțiile ulterioare ale cercetatoarei cu ilustrii arheologi ai timpului, A. Voss, R. Virchow și H. Schlieman, vor duce la concluzia că populațiile neolitice europene aveau în mod cert un sistem propriu de scriere.

Existența proto-scrierii descoperite de Zsófia Torma avea să fie confirmată în 1908 și 1961

Această deducție a fost făcută cu 86 de ani înaintea descoperirii celebrelor plăcuțe de la Tărtăria de către Nicolae Vlasa în anul 1961.

Existența acestei proto-scrieri descoperite de către Zsófia Torma avea să fie re-confirmată în anul 1908, când M. Vasic le va regăsi în situl de la Vinca, lângă Belgradul Sârbesc, și cincizeci de ani mai târziu,

când vor fi din nou regăsite la Banjica, tot în apropierea capitalei sârbe.

Pe tot parcursul vieții ei, Zsófia Torma s-a implicat din ce în ce mai mult în activitatea arheologică, ținând permanent legătura cu marii cercetători și istorici ai acelor timpuri.

Szofia Torma avea să treacă la cele veșnice în locuința sa de la Orăștie, la 14 noiembrie 1899, ora 15.30, în urma unui atac de cord.

Făcând o comparație între scrierile descoperite la Turdaș, Vinca și Lepenski Vir, paleolingvistul iugoslav Radivoje Pesic, profesor la Universitățile din Belgrad și Roma, a ajuns la concluzia că scrierile erau de formă liniară și nu pictografică, reușind, prin sistematizarea semnelor descoperite, să identifice 57 de litere, despre care susține că ar fi stat la baza alfabetului etrusc, organizat din 26 de litere. Concluziile lui nu au fost însă bine primite de elita cercetătorilor europeni.

Identitatea aproape perfectă a culturii din Dacia cu cea din Troia

În zilele de 5-12 august 1880, la a XI-a reuniune generală a Societății germane de antropologie, ținută la Berlin, unde au fost 470 de participanți, cercetătoarea Zsófia Torma din Orăștie se întâlnea cu cercetători reputați în arheologia preistorică, printre care A. Voss, R. Virchow și H. Schliemann. În urma discuțiilor purtate, după argumentația cercetătoarei române, aceștia ajung la concluzia că populațiile neolitice aveau scriere și se propune descifrarea semnelor acestora.

Un an mai târziu, într-o moțiune din 13 iulie 1881, Zsófia propunea reînceperea săpăturilor sistematice la Sarmizegetusa, în credință că prin descrierea scrierii dacice s-ar putea rezolva traducerea inscripțiilor de la Troia, care rămăseseră netraduse.

În anul 1882, ea a publicat, în Anuarul Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara, câteva dintre studiile sale, reunite sub titlul «Contribuții la preistoria comitatului Hunedoara». Lucrările fuseseră prezentate anterior la una din ședințele respectivei societăți (pe 30 noiembrie 1880).

Autoarea a înfățișat, în această cule-gere de studii, o colecție unică de obiecte preistorice, descoperite la Turdaș și Valea Nandrului. Cele mai prețioase sunt idolii de lut din aceste situri, precum și roțile de lut, conținând rudimente de scriere.

Revenind la comunicările Zsófiei de la Berlin din august 1880, trebuie făcute câteva precizări. Prima ar fi aceea că marele arheolog Schlieman a declarat atunci că este de acord cu concluzia autoarei, conform căreia «străvechii locuitori ai Transilvaniei aparțineau aceluiași trunchi preistoric al unei familii de popoare ariene, precum cel din Hissarlik».

Tot la Berlin, Zsófia Torma a abordat problema semnelor grafice existente pe obiectele descoperite la Turdaș și Valea Nandrului, subliniind uimitoarea asemănare dintre grafemele amintite și semnele aparținând scrierilor din Troia și Cipru, analizate de Schlieman în celebra sa carte „Ilios” și de Cesnola în lucrarea „Cypem”.

În finalul comunicării, cercetătoarea a atras atenția asupra identității perfecte dintre cultura de la Troia și aceea din Dacia. Totodată autoarea a afirmat că locuitorii preistorici ai României au cunoscut scrierea.

BIBLIOGRAFIE:

- V. Măierean & D. Dulcu , „ O istorie a criptologiei românești ”
- Cornel Bârsan, „Adevărata poveste a scrierului: Tărtăria, Vadu Rău, Miercurea Sibiului”

„Contractele” lui Dumnezeu cu Avram, Isac și Iacob

Afară de legi politice, Moise le-a mai dat și legi civile și domestice. Ceia ce este mai remarcabil în aceste legi este că evreii sunt opriți de a se contopi cu străinii prin căsătorie. [...] Pentru a da acestei legislații caracterul religios și pentru a se conserva astfel conservarea națiunii evreiești, Moise a spus evereilor lucrul următor: Dumnezeu a făcut un contract cu strămoșii Jidovilor, cu Avram, Isac și Iacob, prin care Dumnezeu se obligă să nu iubească decît poporul izraelit și să urască pe toate celelalte națiuni; să facă bine poporului izraelit și să facă tot răul posibil celorlalte națiuni; se obligă ca după un timp mai mult sau mai puțin lung, să subjuge, să robească toate celelalte popoare poporului jidovesc; pentru care scop va trimite pe Mesia cel așteptat, care va funda împărăția Jidovească, căreia vor fi supuse toate popoarele. Însă pentru ca această promisiune să fie realizată, trebuie ca Jidanii să nu se amestece prin căsătorie cu străinii, pentru ca Dumnezeu să poată distinge singele lui Izrael, pe care trebuie să-l protejeze, de singele străin pe care trebuie să-l prigonească. [...] În puterea acestor legi, Jidanii sunt obligați a se iubi unul pe altul, precum Dumnezeu îi iubeste pe dinșii, iar de altă parte urî pe străini, precum Dumnezeu îi urăște. Ei trebuie să-și facă bine unul altuia, precum Dumnezeu le face lor bine, dar trebuie să facă rău străinilor, pentru a-i slăbi, a-i subjuga și a pregăti astfel domnia jidanilor, sub conducerea lui Mesia, asupra lumii întregi. [...] Se înțelege că Jidanii, chiar după prescripțiile Talmudului, urmează să fie onești cu străinii într-atît încît această onestitate se împacă cu interesele lor; dar în cazul contrar ei pot și chiar sunt datori să întrebuinteze față cu străinii mijloace imorale precum: minciuna, calomnia, corupția; ei trebuie să practice între dinșii virtutea; dar în același timp trebuie să favorizeze la străini toate

Pentru cercetare și dezbatere publică

VASILE CONTA

Alianța Israelită Universală ar voi să procure o țară pentru jidani iar aceasta să fie România

[...] Astăzi voi încerca să vă dovedesc dv că chiar dacă Art. 7 ar fi întrucîtva vicios, nici atunci n-ar trebui să-l modificăm în favoarea Jidanilor, pentru că orice modificare în favoarea lor ar mări primejdia care există deja pentru existența naționalității noastre [...]. Ce sunt Jidanii domnilor? Se deosebesc ei , după cum pretind, de ceilalți conlocuitori ai lor numai prin aceea că au credințe religioase deosebite? Nu! Jidanii constituiesc o națiune distinctă de toate celelalte națiuni și dușmanii acestora. Mai mult decît atîta: putem zice că jidanii sunt națiunea cea mai bine constituită și cea mai distinctă, din toate națiunile cari sunt pe lume. Mai întîi nu le lipsește nimic pentru a constitui o națiune. Lucru principal e că descind dintr-o singură rasă care s-a păstrat totdeauna pură. Apoi complexul lor de legi, în Talmud [...]. Mai mult decît atîta, au chiar o patrie. Este adevărat că nu o patrie reală, ci imaginară - Palestina - dar o patrie pentru care au atîta iubire, atît patriotism, încît nu le mai rămîne iubire și patriotism pentru o altă patrie. Am zis Palestina, dar să nu credeți că acea Palestină e numaidecît cea din Asia. După credința lor Palestina este țara aceea unde Mesia care are să vie va stabili împărăție Jidovească. Acea Palestină, împărăție Jidovească va putea fi stabilită la noi. [...] veți vedea că astfel vor continua a fi: un popor deosebit, cu patrie deosebită, pe cît timp vor continua să rămînă Jidani [...].

vicile. [...] Toate acestea nu sînt inchipuiri, ci sunt adevărata interpretare pe care Jidanii o dau Bibliei și Talmudului [...] Jidovii au executat acest contract pe care l-au făcut cu Dumezeu într-un mod foarte coștincios, de la început și pînă acum, și nu s-au dezmințit niciodată [...]. Cu această dipozitiune de spirit și de inimă, cu acest caracter moral, Jidovii au trecut de cîteva mii de ani prin o mulțime de țări, au trăit cu o mulțime de popoare și pretundineni au fost aceiași [...]. Pretutindeni pe unde au trecut au ruinat, au corupt si au ajuns chiar pînă a nimici poporul în mijlocul căruia au trăit. Așa dacă luați numai Egiptul [...]. Tot așa s-a întîmplat cu dinșii și în Babilonia [...]. Tot astfel s-a întîmplat prin toate țările pe unde au mai trecut [...].

Evreii nu au fost persecutați pentru credința lor, ci pentru relelor deprinderi

Se zice că Evreii au fost persecutați în Evul Mediu și în timpurile moderne din cauza religiunii lor, din cauză că ei au răstignit pe Christos etc. [...] Jidanii nu au fost persecutați în momentul în care au intrat în vreo țară. Pretutindeni, pe unde au fost persecutați, au trăit mai întîi în linște două, trei, patru secole și apoi au fost alungați. Pentru ce? Dacă ar fi fost din cauza fanatismului religios, înțelegeți bine că din momentul cînd au intrat în țară, i-au știut oamenii că sunt Jidani, că au răstignit pe Christos și celelalte și, din acel minut, i-ar fi gonit. Ei, bine, nu s-a întîmplat așa și lucrul nu se poate explica decît în modul următor. Mai întîi, cînd au intrat într-o țară, din cauza lipsei lor de mijloace, din cauza pozițiunii lor inferioare, nu au putut face așa mare rău țării; însă cu cît au avut

mijlocul de apune în practică relele lor deprinderi, cu atît au ajuns să fie nesuferiți societății; nu din cauza religiunii, dar din cauza deprinderilor lor rele; așa încît răul a ajuns la culme peste două trei secole, poporul s-a disperat și atunci i-a masacrat [...]. Astfel au continuat Jidanii viața lor pînă în timpurile din urmă, pînă la revoluția franceză [...]. Jidanii s-au grăbit să invoce egalitatea pentru a putea profita de dinsa [...]. Astfel trag foloase și speculează umanitarismul nostru ca o slăbiciune și nimic mai mult [aplauze]. Jidanii invocă egalitatea și au început a o invoca chiar de la revoluțiunea franceză, pentru a veni la împărțeala tuturor bunurilor creștinilor; iar nu pentru a împărți și ei ceea ce este a lor [...]. După ce au momit astfel pe Franța, au început a exploata toată Europa. Pentru aceasta ei au organizat un plan, care este astăzi aproape cunoscut, deși păzesc un mare secret asupra lui; au organizat planul prin care să exploateze dinșii toate țările. Mai întîi, printr-un congres pe care l-au avut la Cracovia acum vreo 40 de ani, au hotărît să pună mîna pe presă. [...] Astăzi putem zice cu siguranță că trei din patru părți din jurnalistica lumii se află în mîna Jidanilor.[...] Această presă jidovească este totdeauna de acord pentru a spijini cu cel mai mare tapaj orice interes jidovesc în lume [...]. Guvernele care țin seama de opiniunea publică manifestată prin jurnale [...], care cred că ascultă și respectă opiniunea publică, nu ascultă și nu respectă în realitate decît opiniunea jidovilor [...].

Armele Alianței Israelite: Corupțiunea, minciuna și calomnia

Nu de mult timp, s-a înființat în Europa Alianța Israelita Universală [...]. Această Alianță dispune

de venituti enorme [...]. Care sunt armele cu cari se servește alianța israelită? Corupțiunea, domnilor, minciuna și calomnia! Vă aduceți aminte, în 1868, cînd a fost neînțelegeră în chestiunea jidanilor de la noi. Toată presa jidovească în care scrie alianța jidovească, toată s-a ridicat contra noastră și a spus minciunile cele mai infame. Ce au făcut apoi membrii cei luminați ai alianței israelite la congresul de la Berlin? Au prezentat un memoriu în care spuneau minciunile și calomniile cele mai mari contra noastră [...]. De un timp incoace se pare că alianța israelită ne-a luat ca obiectiv al tuturor atacurilor sale; numai pe noi, ca și cum nu s-ar face nimic contra jidanilor în celelalte țări [...]. S-a vorbit că alianța israelită ar voi să procure o țară pentru jidani [...]. Pentru aceasta se zice că s-a ales România. În adevăr, România, prin caracterul poporului său, prin starea sa economică, prin micimea ei ca stat, oferă multe avantaje pentru alianța israelită, adică foarte ușor de a fi transformată în țară jidovească [...]. Aceasta ar fi dar cauza care face pe alianța israelită să lucreze ca să mărească numărul jidanilor de la noi și, pe de altă parte, să-și mărească influența [...]. Jidanii din toate împrejurimile noastre, din ordinul celor care țin astăzi locul lui Moise, curg și năvălesc în fiecare zi la noi, cu toate că pretind necontenit că sunt persecutați [...]. Înaintea principiul de umanitate, trebuie să respectăm principiul de conservațiune națională. Iată acum și mijloacele pe care evreii le-au întrebuintat cu succes contra noastră, pentru a pune mîna pe toate averile și, prin urmare, pe toată puterea economică a țării. Afară de uzură pentru care sunt vestiți, Evreii mai întrebunițează două mijloace, pe care țiu a le spune pentru că sunt puțin cunoscute [...] și la care participă cu fideli-

tate toți jidanii. Primul mijloc este acesta: orice consumator jidan este obligat, cu ordin de la Si-nagoga, să nu cumpere un obiect pentru consumat de la un nejidani, pe cită vreme poate să găsească acel obiect la un jidan din localitatea sa. Nu este permis contrariul decît în cazul în care s-ar putea realiza un folos extraordinar [...]. Al doilea mijloc: orice negustor jidan e liber să vînză marfa lui cu orice preț la creștini, dar e obligat ca la consumatorii jidani să o vînză cu atîta la sută mai puțin. [...] Cu mijloacele acestea au ajuns, după cum știți, să pună mîna pe aproape întreaga avere imobilă din Moldova, direct sau indirect prin intermediul ipotecilor [...]. Cînd vor ajunge ca să puie mîna pe imobilele din România și, totodată, să predomine în orașe, după Constituțiunea noastră, ei ar avea puterea politică. Și ei vor ajunge repede la această putere [...]. Aceasta ar fi deajuns pentru a-i face stăpîni pe situațiune, de a ne aduce și pe noi în starea în care tot ei au adus populațiunea Galiției [...]. Este bine să nu se uite că principiile nu sunt puse toate pe aceeași linie [...]. Astfel, principiul de conservațiune trebuie să meargă înaintea tuturor principiilor de libertate și egalitate și acesta pentru motivul că, dacă eu nu mă voi conserva, nu voi putea să exist și, pe cît timp nu voi exista, nu mă voi putea bucura de beneficiile tuturor celorlalte principii [...]. Ei, bine, tot așa și cu națiunile. Dacă este adevărat că noi trebuie să respectăm principiul de umanitate, apoi înainte de toate trebuie să respectăm principiul de conservațiune, de existența noastră națională [...].

Discurs al lui Vasile Conta în Camera Deputaților, la 5 septembrie 1879, publicat în Monitorul Oficial nr. 201 din 5/17 septembrie, pag. 5755 și 5756 (fragmente)

MOTO: „Nu alegem vorbele după cum îndulcesc sau înăspresc lucrul, ci după cum acopăr mai exact ideea noastră. Se zice că forma în care scriem ar fi exagerată, c-ar cuprinde înjurături surugiești etc. În realitate stilul nostru nu este eufemistic. Ne-am deprins a căuta pentru orice idee expresia cea mai exactă posibilă. Dacă-am voi să glumim, dacă nu ne-ar pîsa de adevărul ce-l zicem, am putea să spunem lucrurile mai cu în-cunjur. Dar lucrurile la noi nu se petrec cu încunjur; de-aceea în adevăr nu știm de ce-am vorbi de ele cu încunjur”.

(Cată să spunem..., TIMPUL, 2 septembrie 1881)

Evoluția sau involuția unei limbi poate fi studiată din orice perspectivă, inclusiv din aceea a cuvintelor interzise de CNA. Aceste cuvinte constituie un indicator sensibil și relevant, deoarece dinamica fenomenului se regăsește, fractal, în fiecare formă de manifestare a sa. În altă ordine de idei, o asemenea abordare nu poate fi interzisă, căci este o analiză de laborator lingvistic, permisă în contextul astfel definit. A o cenzura este ca și când ai cenzura protocolul unei autopsii, impunând criterii de alt ordin decât cel strict medical (estic, moral sau de convenție socială, de pildă). Acest text își propune să demonstreze degradarea îngrijorătoare a celui de-al doilea sistem de semnalizare, limbajul, pornind de la ceea ce am denumit ca fiind folclorul WC-urilor. Adică din zona aparatului excretor al limbii române. Scuzați autopsia!...

MIRON MANEGA

Limba dulcilor Cazanii și folclorul WC-urilor

În evoluția sau dinamica unei limbi, ca și în destinul unei națiuni, există perioade de flux și de reflux, care ar putea să ne inducă în eroare, dacă judecăm ansamblul în perspectiva exclusivă a unuia dintre momente. Momentul pe care-l traversăm acum noi, ca națiune - și, odată cu el, limba română – este, după toate indiciile, unul de reflux, de degradare generalizată. Nu cred că este cazul să devenim „apocaliptici” și să ne cumpărăm haine de doliu, dar nici să trecem indiferenți pe lângă acest reflux identitar generat de o boală gravă. Care nu este însă incurabilă, căci se poate trata. Cu condiția stabilirii diagnosticului și a stadiului de evoluție a bolii.

*
* *
„Foaie verde de susai./ Crește nivelul de trai/ Ca p...la după f...tai”. Această strigătură am descoperit-o, pe vremea „odioasei dictaturi”, scrisă cu pixul pe peretele unui WC public. În ciuda vulgarității lor, cuvintele exprimau un adevăr social cumplit.

Tot atunci, și tot pe ușile sau pereții WC-urilor publice, erau măzgălite tot felul de distihuri pe care astăzi le-am numi sloganuri publicitare: „Ciocolata Veronica/ Face mică găurica”, în antiteză cu „Ciocolata Laura/ Face mare gaura”, sau „Ciocolata Postăvaru/ Face p..la. ca și paru”, „Vinul roșu de Segarcea/ Face p...zda harcea-parcea” etc. Găseai și antireclame: „Apa minerală Hebe/ Face p...la ca de bebe” sau „Moarte sigură cu cobra./ Dar mai sigură cu Mobra” etc. Nici informațiile în versuri despre viața sexuală din căminele studentești nu lipseau:

„În căminul medicinei/ Te poți f...te cu străinii”, „Din căminul de chimie/ Poți să iei blenoragie”. Era vremea defulărilor sociale și sexuale în versuri underground.

Metafizica budelor

Cum pe vremea aceea nu exista internetul iar de tipărit nici nu putea fi vorba, suportul de comunicare era WC-ul, mai exact cele patru laturi ale cabinei. Venea „publicul țintă”, rezolva problema, mai citea, se mai informa... Avantajul față de internet era faptul că, dacă accesarea acestuia nu este obligatorie, cea a WC-ului era, este și va fi. Ceea ce a determinat, în zilele noastre, transformarea vespasianelor de lux din localuri, în spații publicitare. Îndrăzneala acestei inițiative îi aparține firmei de publicitate OOOPS Media.

Toate aceste exemple rezumă doar aspectul psiho-social al metafizicii WC-urilor, dacă-mi este permisă formularea. Există însă și o problemă de limbaj, care nu e atât de simplă pe cât

pare. Prima observație referitoare la textele „publicate” în WC-urile publice ar fi că vocabularul e suburban, deși nu lipsit de plasticitate și chiar de subtilitate. Ce este însă limbajul suburban și cine trasează bariera între urban și suburban? Recent, tot într-o cabină de WC, cineva a scris cu markerul următoarea frază: „Toată lumea face m...ie, depinde de ce capăt al p...lii te afli”. Am găsit-o și pe internet, nu știu cine a început... Dincolo de conținutul obscen, formularea este cât se poate de adecvată iar umorul e modern și „trendy”, în genul legilor lui Murphy.

„S-a-ntors lumea cu curu-n sus, bă!”

Nu e cazul să avem prejudecăți în privința vocabularului limbii române. Cuvintele în sine nu sunt vulgare. Ele denumesc sau indică. Indiferent că spunem p...lă sau penis, c...r sau anus, p...zdă sau vagin, c...at sau fecale, ele, cuvintele, se referă la același lucru. Tot ceea ce există trebuie să aibă o denumire. Și totuși, chiar și în acest comentariu despre cuvinte, intervine autocenzura. Au vreo vină cuvintele? Are vreo vină ceea ce există, că există? Indiferent dacă lumea a fost creată de Dumnezeu sau a apărut la întâmplare, dictonul latin *naturalia non sunt turpia* (cele naturale nu sunt vulgare) rămâne valabil. Atunci, cine greșește și unde greșește? Este morală cenzurarea naturii și a cuvintelor?

A doua observație în legătură cu folclorul WC-urilor este, cel puțin în cazurile menționate, corectitudinea gramaticală. Ceea ce înseamnă că limbajul suburban vine din zona urbană, ca să zicem așa, adică de la oameni cu oarecare școală. De altfel, aproape toate aceste „texte” sunt depozitate acum pe internet, alături de multe inovații recente în domeniu. Iar internetul - nu-i așa? - presupune și el o oarecare afinitate cu cultura. În WC-uri, ca și pe ziduri, garduri, geamuri, uși de lift, stâlpi, capote de mașini, din tot acел folclor, mai mult sau mai puțin inspirat, a rămas un singur cuvânt: MUIE!

Acest panaceu lingvistic simplifică toată cazuistica, reducând-o la nivelul primului sistem de semnalizare. Nici tu subiect, nici tu predicat, atribut sau complement, iar de ritm și rimă ce să mai vorbim?... Vorba lui Marin Sorescu în **La lilieci**: „S-a-ntors lumea cu curu-n sus, bă!”.

Epilog

Dacă-i sopești unei femei, în intimitate, că vrei s-o f..., s-ar putea ca ea să se simtă măgulită

de doriința ta. Dar dacă i-o spui cu voce tare, într-un loc public, te poți trezi cu două perechi de palme. Și pe bună dreptate, căci ai încălcat o convenție socială, iar doriința ta a devenit insultă. Sau, alt exemplu: o femeie goală este ceva minunat, dovadă picturile celebre cu nuduri. Nimeni nu spune că sunt vulgare. Dar o femeie goală pe stradă e arestată imediat sau e dusă la Spitalul Alexandru Obregia. E normal să se întâmple așa, căci și ea a încălcat convenția. Totul se reduce, deci, la convenție și context.

În cazul cuvintelor obscene („buruienoase”, cum le alinta Creangă), problema se pune oarecum similar, conform codurilor de comunicare impuse de societate.

Și dacă tot l-am pomenit pe Creangă, aș propune, ca răspuns la toate întrebările formulate aici, următoarea analogie: există flori de grădină și buruieni, așa cum există cuvinte alese și vorbe de rând. Este loc pentru toate, dar e rău când pălămida sufocă florile...

P. S. Și totuși, un artist ar spune că o femeie goală pe stradă e un miracol. Arta operează însă cu alte coduri.

MIRON MANEGA

Concurența mesianică a popoarelor

De-a lungul istoriei, fiecare mare civilizație a simțit nevoia să-și justifice existența nu doar prin forță sau bogăție, ci și printr-o **misiune spirituală**, prin ideea că ea este „poporul ales” sau „națiunea providențială”. Această **auto-sacralizare a identității** este un proces comun, dar adesea produce conflicte atunci când mai multe comunități își revendică simultan o misiune unică și universală.

Poporul lui Israel a inaugurat această idee în mod explicit: un popor ales de Dumnezeu, destinat să păstreze Legea și să aducă lumina monoteismului în lume.

Această alegere are un caracter **irevocabil și exclusiv**, ceea ce face ca orice alt popor care se revendică de la o alegere divină să fie perceput ca **uzurpator**.

Creștinismul a transformat ideea poporului ales în una **universală**: nu doar Israel, ci toate popoarele sunt chemate la mântuire. Totuși, fiecare popor creștin a păstrat tentația de a-și proiecta o **vocație specială**, o „**misiune istorică**”. Astfel, apare concurența mesianică între națiunile creștine.

Exemple istorice de „popoare mesianice”

Rusia - „A treia Romă”

După căderea Constantinopolului (1453), Rusia s-a considerat moștenitoarea ortodoxiei universale. Moscova a fost proclamată „A Treia Romă”, *„Două Rome au căzut, a treia stă în picioare, a patra nu va mai fi”*. Această conștiință mesianică justifică până azi aspirația Rusiei de a fi centrul spiritual al lumii ortodoxe și apărătorul tradiției.

Germania - „poporul destinului”

Romanticii germani (Herder, Fichte) și apoi ideologia nazistă au văzut Germania ca „popor al destinului universal”, chemat să conducă Europa și să regenereze cultura. Nazismul a dus această idee la extrem, proclamând superioritatea rasei ariene și misiunea ei providențială de dominație.

Franța - „misiunea civilizatoare”

Franța revoluționară și apoi republicană s-a considerat purtătoarea universală a „libertății, egalității și fraternității”. În secolul al XIX-lea, Franța se considera „națiunea-misionară” care răspândește lumina modernității și rațiunii în lume.

Statele Unite - „destinul manifest”

În secolul al XIX-lea, americanii au formulat conceptul de „Manifest Destiny”: misiunea providențială a SUA de a se extinde pe continent și de a răspândi democrația în lume. Această conștiință mesianică persistă și astăzi, justificând intervenții globale în numele „valorilor universale”.

România legionară – „neamul jertfelnic”

În concepția lui Corneliu Zelea Codreanu, românii aveau o **chemare specială**: să devină un popor transfigurat prin jertfă și ortodoxie, un model de curăție spirituală pentru lume. Deosebirea față de alte mesianisme este accentul pe **martiriu și moarte** ca drum spre mântuire, nu pe cucerire sau dominație.

Dimensiunea metafizică

Mesianismul național este o **formă de sacralizare a istoriei**. Poporul devine mai mult decât o comunitate biologică - devine un instrument al voinței divine. Dar pentru că Dumnezeu este Unul, aceste misiuni sunt trănite ca fiind **exclusiviste**. Nu pot exista două „popoare mesianice” fără a intra în concurență. Această „concurență mesianică” este, de fapt, o **luptă pentru recunoaștere cosmică**: care popor reprezintă voința lui Dumnezeu în lume?

Astfel, istoria universală poate fi citită și ca o **istorie a concurenței mesianice**. Popoarele care și-au construit identitatea în jurul unei misiuni divine au intrat inevitabil în conflict cu altele care pretindeau același lucru. Acestea, ca să rezumăm, sunt:

Israel - ales prin Lege și Legământ.

Creștinătatea – caracterizată prin universalizarea alegerii.

Rusia - apărătoarea ortodoxiei.

Germania - popor al destinului rasial.

Franța - misionară a rațiunii.

SUA - purtătoare a democrației universale.

România legionară - neam jertfelnic și ortodox.

Astfel, conflictul evrei-legionari nu se explică doar prin contextul social și politic interbelic, ci printr-o **rivalitate metafizică**: două modele de „popor al lui Dumnezeu”, ambele exclusiviste, ambele conștiente de o misiune providențială, dar incompatibile în același spațiu istoric.

Poporul lui Israel în viziunea iudaică și Neamul Românesc în viziunea legionară. Paralelisme și diferențe

Întrucât demonizarea mișcării legionare la nivel de simplu enunț grosolan, fără o bază documentară sau ca rezultat al unei dezbateri publice, doar pentru că o comunitate etnică (cei care-și spun evrei, deși nu sunt!) poruncește acest lucru, ne determină pe noi, cei de la CERTITUDINEA să ripostăm ferm, de fiecare dată, în numele dreptății și adevărului. De aceea voi continua eu, acum, ceea ce a început Vasilică Militaru în paginile acestei reviste, încercând să sistematizez întreaga problematică a antitezei și ciudatului paralelism între iudaism și legionarism, pe care, până acum, doar Vasilică Militaru l-a sesizat. Așadar...

De-a lungul istoriei, identitatea colectivă a popoarelor s-a întemeiat fie pe factori materiali (teritoriu, limbă, sânge), fie pe factori spirituali (religie, misiune providențială). Atât în cazul iudaismului, cât și al legionarismului românesc, observăm că **religia devine criteriul suprem al apartenenței și definirea națiunii capătă o dimensiune sacră**. De aici și asemănările izbitoare, dar și tensiunea profundă dintre cele două modele.

Poporul ales: Israel

Originea: Israelul biblic își are identitatea în jurul unei alianțe (Legământul) cu Dumnezeu, pecetluită prin Tora, dată lui Moise pe Sinai.

Religia ca identitate: A fi evreu nu înseamnă doar etnic, ci mai ales apartenența la Lege și la cult. Prozelitul devine evreu prin intrarea în legământ, chiar dacă nu are sânge iudaic.

Protectorul spiritual: Arhanghelul Mihail apare în Cartea lui Daniel drept „*marele voievod care stă pentru fiii poporului tău*” (Dan. 12,1).

El este apărătorul poporului în lupta cosmică.

Misiunea: Israelul se consideră „poporul ales” nu pentru privilegiile materiale (chiar dacă așa s-a manifestat în istorie), ci pentru a fi martor al unicității lui Dumnezeu în lume.

Neamul românesc legionar

Originea: Corneliu Zelea Codreanu definea națiunea nu ca sumă de indivizi, ci ca „unitate de viață și destin”, transfigurat prin Hristos.

Religia ca identitate: Pentru legionari, credința creștină nu era o simplă confesiune, ci esența românismului. Fără credință, românul se dezrădăcina și devenea străin.

Protectorul spiritual: Paradoxal, ca și la evrei, cel care era pus în fruntea Legiunii, ca simbol al purității, al luptei împotriva corupției și al biruinței divine, era tot Arhanghelul Mihail.

Misiunea: Legiunea voia să formeze „omul nou” și să facă din neamul românesc un instrument al voinței lui Dumnezeu în istorie.

ceilalți intelectuali și politicieni ai secolelor XIX, XX, pe care ce bine că îi regăsim astăzi la chioșcurile de ziare, că altfel ne-am pierde cultura și valorile, educația, libera exprimare.

Ce poate fi mai liber decât un ziar care se vinde la chioșcurile de ziare sau se distribuie gratis online, pe la adunări publice sau în săli de teatru? Doar și un **Sfarmă-Piatră, Porunca Vremii, Buna Vestire**, circulat tot la liber, la fel ca și discursurile unui Vasile Conta sau Alecsandri, pe care ce bine că le putem azi citi iarăși la standurile de ziare, să nu uităm vreodată care e

Paralelisme structurale

Înger ocrotitor al poporului:

La Israel: Arhanghelul Mihail, apărătorul poporului ales.

La Mișcarea Legionară: Arhanghelul Mihail, patronul națiunii românești.

Religia ca fundament identitar:

La Israel: iudaismul definește apartenența.

La Mișcarea Legionară: credința creștină definea românitatea.

Dumnezeul poporului:

La Israel: „Dumnezeul lui Israel”, care se arată în istoria unui popor concret.

La Mișcarea Legionară: „Dumnezeul neamului românesc”, care lucrează prin destinul istoric al românilor.

Misiunea providențială:

La Israel: martor universal al monoteismului.

La Mișcarea Legionară: model de jertfă și purificare a unei națiuni otodoxe.

Diferențe esențiale

Universalism vs. particularism:

Israelul se vede ca ales o dată pentru totdeauna, cu o vocație unică în istorie.

Legiunea nu pretinde că românii sunt „singurul popor ales”, ci că **fiecare neam are un drum spre Dumnezeu**, dar că românii au o chemare aparte prin credința creștină și jertfă.

Legea vs. Jertfa:

La evrei, identitatea se întemeiază pe respectarea Legii (Tora).

La legionari, identitatea se întemeiază pe jertfă, pe purificarea morală și pe trăirea ascetică.

Istoria ca împlinire vs. ca martiriu:

Israelul vede istoria ca loc al împlinirii promisiunilor mesianice.

Legiunea vede istoria ca loc al suferinței și martiriului, care curăță și transfigurează neamul.

Relația cu ceilalți:

Israelul se separă strict de neamurile „păgâne” (adică toate celelalte neamuri) pentru a-și păstra identitatea.

Legiunea pune accent pe fraternitatea românilor și pe solidaritate internă, dar nu excludea în principiu alte popoare. Lupta era morală, nu etnic absolută.

Tensiunea „concurenței metafizice”

Aici se află cheia întregului conflict. Similitudinile nu duc la armonie, ci la **conflict existențial**.

Pentru Israel, care se consideră **popor ales prin excelență**, apariția unei alte mișcări, care pretinde că Dumnezeu are un destin unic și

pentru alt popor, creează o „**dublare**” a **vocației mesianice**.

Legionarii nu au spus niciodată că românii sunt „în locul Israelului”, dar au proiectat asupra neamului românesc o **mistică a alegerii divine**. Această **asemănare de structură** (dar cu conținut creștin ortodox, nu veterotestamentar) a fost percepută, în subconștientul colectiv evreiesc, ca o **concurență intolerabilă**.

De aici poate izvorî aversiunea profundă a evreilor față de Mișcarea Legionară: nu doar socială, economică sau politică, ci **metafizică**.

În concluzie, atât poporul lui Israel, cât și neamul românesc în concepția legionară, se definesc printr-o **chemare religioasă unică**: Dumnezeu ca stăpân al destinului național. La evrei, aceasta s-a cristalizat în Lege și în ideea de popor ales pentru totdeauna. La legionari, aceasta s-a exprimat în mistică, jertfă și credință creștină, ca drum spre transfigurarea unui neam.

Asemănările, mai mult ca diferențele, au făcut ca opoziția între viziuni să fie extrem de dură: două modele de „popor al lui Dumnezeu”, care nu pot coexista fără tensiune.

Astfel, aversiunea evreilor față de legionarism nu se explică doar prin antisemitismul epocii, ci mai ales prin această **rivalitate spirituală**: ambele viziuni se consideră purtătoare ale unei misiuni divine, exclusiviste și ireductibile.

Nazism și Legionarism: diferențe fundamentale

Nu cred că Adina Marincea sau oricine altceva de la Institutul Wiesel sau de la Federația Comunităților Evreiești din România ar putea lua în derizoriu argumentele analizei de mai sus. Toate invectivele lor se bazează pe confuzia generată și pe golul de informație istorică al publicului țintă. Pe aceeași confuzie se bazează și atribuirea calificativului de nazist/nazistă Mișcării Legionare. Le convine însă această suprapunere perfidă și nedreaptă, acest grosolan fals istoric, pentru a rămâne singuri în ring. Să vedem însă care sunt diferențele...

Nazismul (Germania) a apărut după Primul Război Mondial, în condițiile umilinței de la Versailles, ale crizei economice și sociale, ca mișcare naționalistă, revanșardă, expansionistă. „**Mein Kampf**” (1925–1926) a fost scris de Adolf Hitler în închisoare și formulează programul politic al NSDAP (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei): lupta împotriva evreilor, ideea de „Lebensraum” (spațiu vital), antisemitism biologic, naționalism radical, rasism.

Legionarismul (România) a apărut în 1927 ca „Legiunea Arhanghelului Mihail”, condusă de Corneliu Zelea Codreanu, în contextul crizei postbelice de identitate națională, corupției politice și dezrădăcinării spirituale. „**Doctrina legionară**” (sistematizată în **Cărticica șefului de cuib**, 1933) nu este o lucrare politică clasică, ci mai degrabă un ghid de viață morală, de disciplină și credință.

Fundament ideologic

Nazismul era centrat pe **rasă și biologie**, pe mitul „rasei ariene” superioare, pe lupta împotriva „rasei evreiești” și a altor „rase inferioare”. Ideologia are la bază darwinismul social, pangermanismul, cultul forței și al expansionismului militar. Nazismul pune accentul pe **stat** și pe „Führerprinzip” (supunerea totală față de conducător).

Legionarismul era focalizat pe **credință și morală creștină**. Nu concepea lupta ca pe o bătălie rasială biologică, ci ca pe o luptă morală și spirituală împotriva corupției, materialismului și a „spiritului anticreștin” (în care evreii erau considerați exponenți principali, dar abordarea era religioasă și culturală, nu biologică). Legionarismul pune accent pe **omul nou**, transfigurat prin suferință, jertfă și credință în Hristos. Nu statul era centrul, ci **națiunea** ca organism spiritual. Statul era doar un instrument.

Raportarea la religie

În privința religiei, Nazismul era ambiguu și instrumental. Hitler invoca providența, dar regimul nazist promova o religie seculară a „sângelui și pământului”. Mulți lideri naziști erau ostili creștinismului (Rosenberg, Himmler). Creștinismul era văzut ca „slăbiciune orientală” incompatibilă cu spiritul arian.

Legionarismul era radical creștin. Codreanu puneă icona și crucea în centrul mișcării. Jurămintele se făceau în biserici, sub protecția Arhanghelului Mihail. Mișcarea era gândită ca o „**școală spirituală**” care să refacă sufletul românesc în duh creștin.

Metode de acțiune

Nazismul promova cultul forței brutale, al armatei și al războiului, represiunea masivă, exterminarea planificată, expansionismul militar. Accentul nazismului era pe eficiență, organizare totalitară, tehnologie. Pentru nazism, individul era absorbit total de stat și de voința conducătorului.

Legionarismul pune accentul pe **ascetism, jertfă și suferință personală** (Codreanu vorbea despre „educația prin închisoare și moarte”) și cultiva o mistică a morții („Căpitanul” le spunea legionarilor „*Vom birui prin moarte*”). Acțiunile legionarilor erau mai mult exemplare și morale decât militare (deși au existat asasinat politice, acestea erau prezentate ca „pedeapsă morală”, nu ca instrument sistematic de putere). Pentru Legionarism, individul se mântuiește prin jertfă pentru comunitate și prin unirea cu Dumnezeu. Statul nu are rol central, ci este „slujitorul națiunii”.

Imagine comparativă între „Mein Kampf” și „Cărticica șefului de cuib”

„Mein Kampf” (Hitler): Lucrare politică, programatică, rasială. Se adresează minții și voinței politice. Pune accent pe forță, stat, război, ură biologică.

„Cărticica șefului de cuib” / „Doctrina legionară” (Codreanu): Lucrare moral-religioasă, de formare spirituală. Se adresează sufletului, conștiinței. Pune accent pe credință, dragoste de Dumnezeu și neam, jertfă personală, viață curată.

Concluzie

Deși Institutul Elie Wiesel & Comp le pune permanent, cu obstinație, sub aceeași umbrelă („extrema dreaptă interbelică”), **nazismul și legionarismul sunt două fenomene radical diferite**:

Nazismul este o ideologie rasial-biologică, seculară, violent-expansionistă.

Legionarismul este o mișcare mistică, ortodoxă, morală, cu un caracter ascetic și martiric unic în Europa interbelică.

Dacă nazismul a fost o religie a rasei și a statului, legionarismul a fost o religie a jertfei și a credinței.

Mulțumesc Adina Marincea!

Adina Marincea, „cercetător” la Institutul Wiesel și „jurnalist” la Europa Liberă, context.ro și pe unde-o mai fi, a făcut fixație la CERTITUDINEA și la subsemnatul. Foarte bine, am promovarea asigurată și în bula dumnezei, ai cărei cititorii poate n-ar ști altfel de existența publicației „legionare” pe care o conduc. Acum știu, ba chiar cu detalii, căci Adina Marincea are obiceiul să fotografieze paginile care o enervează, pentru a le expune oprobriului public. Aveți grijă, doamnă, să nu se contamineze cititorii dumneavoastră de adevărurile pe care le persiflați! Au mai fost cazuri... Până una-alta, vă mulțumesc pentru promovare și vă întorc serviciul, publicându-vă elucubrațiile de pe Facebook, pentru a-i enerva pe cititorii mei, care altfel nu v-ar citi. Dar și pentru a vă determina să aflați (chiar pe această pagină) lucruri care nu v-au fost predate la Școala de Reeducare „Elie Wiesel”. Cine știe? – poate vă converțiți la adevăr. Cum spuneam, am mai fost cazuri... (Miron Manega)

Am în mână un ziar care ar fi putut la fel de bine să fie publicat în anii 1880, 1920, '30, '40. L-am luat direct de la chioșcul de ziare, unde se vinde de ani de zile. E chiar cel mai recent număr, iulie 2025. Director editorial, un senator SOS – Dumitru Manea (alias Miron Manega). De când a intrat domnul Manea în SOS, ziarul are rubrică specială pentru partid și „intelectuali” săi: Diana Șoșoacă, Tudor Ionescu (Noua Dreaptă, băieții ăia care „băteau gay la Pride” și se lăudau cu asta). Pentru că și ei au aceleași discursuri ca

ceilalți intelectuali și politicieni ai secolelor XIX, XX, pe care ce bine că îi regăsim astăzi la chioșcurile de ziare, că altfel ne-am pierde cultura și valorile, educația, libera exprimare.

Ce poate fi mai liber decât un ziar care se vinde la chioșcurile de ziare sau se distribuie gratis online, pe la adunări publice sau în săli de teatru? Doar și un **Sfarmă-Piatră, Porunca Vremii, Buna Vestire**, circulat tot la liber, la fel ca și discursurile unui Vasile Conta sau Alecsandri, pe care ce bine că le putem azi citi iarăși la standurile de ziare, să nu uităm vreodată care e

dușmanul și de ce urăm „străinii”, anumiți „etnici” care ia uite cum tot fac de secole probleme. Noroc cu presa naționalistă, cu grupările și politicienii așijderea, noroc cu libertatea de exprimare, noroc cu justiția, că altfel riscăm să uităm sau să dăm jos de pe pedestalul istoric Marile Valori și Învățămintele lor, uităm care ne sunt Dușmanii. Da, asta trebuie să protejăm! Certitudinea și libertatea ei! „Intelectualii” și politicienii care au „curajul” de a vorbi liber, fără opreliști, despre un Radu Gyr, despre un Ion Antonescu, despre un Zelea Codreanu. Pentru că prea s-a exagerat de ani de zile, 2-3 condamnări în 2 decenii, este absolut inacceptabil, e un abuz la libertatea de exprimare a „adevărului istoric”! Ce urmează, să nu mai ai voie să spui că „străinii” trebuie dați afară din țară sau măcar să rămână fără cetățenie și anumite drepturi?! Inacceptabil asemenea abuz!

(În caz că nu e clar pentru toată lumea, această postare conține un amar sarcasm în fața nepăsării sistemice cu privire la amenințarea extremei drepte și a neo-fascismului, devenit atât de normalizat încât îl cumpărăm la chioșcul de ziare. Atât s-a putut, atât ne-a rămas, să facem haz de necaz. Scuze eu).

Adina Marincea

„Libertate, egalitate, frățietate. Fraților maghiari!

Ascultați cuvintele, purcese din adâncul sufletului unui român sincer. Aceste sfinte principii ne treziră din adâncirea, în care ne apăsă războaiele sute de ani; pentru acestea am ridicat cereri la locurile cuvenite; pentru acestea, ca să ne fie recunoscute, am ridicat arma, ne-am vărsat sângele, și a ni-l vărsa pentru libertate suntem rezoluți, până va mai curge sânge în vinele noastre. Deie-și părerea Europa, judece popoarele civilizate, noi ne luptăm pentru libertatea noastră, cea asuprită, de-a veacurilor nedreptate. Fraților! Credeți-ne nouă că noi prealuminat vedem și prea hotărât credem, că în aceste două Patrii surori, maghiarul de existență și viitor nu poate vorbi fără român, nici românul fără maghiar. Credem și prea luminat vedem, că peste noi, și peste voi, azi mâne vrea să dea mâna un element gigantic, care în scurt timp ne va îneca, și nu vor rămâne altele, decât urmele existenței noastre. Amândouă părțile, vedem că pericolul ne amenință, încă de aproape, și totuși nu ne putem înțelege. Nu știu din ce pricină, pizma, sau doară nepăsarea, își învârt sabia între noi și voi, ca nici în agonie să putem vorbi deapropo.

„Crede-ne frate, că cu cea mai mare sfășiere a inimei trebuie să mărturisim, că noi armele până acumă pe drept le-am întrebuințat”

Noi, cu durere privim la scena ce s-a întâmplat în aceasta patrie, și în care și noi am fost siliți a lua cea mai mare parte, însă să credeți domnilor, că răscularea noastră nu s-a întâmplat prin amăgirea Austriei (după cum dv. rău sunteți informați), ci pe noi ne-a răsculat necunoașterea naționalității politice, tiraniile și barbariile conservativilor și aristocraților transilvani, maghiari, care, poporul în această epocă nu le-a mai putut suferi, și de care inteligența s-a scârbit cu totul – am fost siliți a ridica arme, a le purta în contra aceluia care mai departe ne tirănește, și se vede a ne apăsa existența politică, despre ce va mărturisii istoria, punând vina, cui va fi drept.

Ne provocă în numele națiunii maghiare, ba

AVRAM IANCU

„De credeți în cer un Dumnezeu și pe pământ o patrie, luați alte mijloace de a trata cu noi”

- Scrisoare-manifest a lui Avram Iancu adresată poporului maghiar -

Contextul în care Avram Iancu a scris acest manifest (la 15 iulie 1849) a fost următorul:

- La 6 mai 1849, în timp ce moții duceau tratative de pace cu ungurii, maiorul ungar Hatvani Imre a rupt armistițiul, intrând prin surprindere cu trupele sale în Abrud. Acest gest a fost considerat de români un act de trădare din partea maghiarilor, ceea ce a făcut ca, de a doua zi, să înceapă mobilizarea românilor.
- La 8 mai s-a dat prima bătălie pentru Abrud, condusă de Avram Iancu, care s-a încheiat, la 10 mai, cu victoria românilor și evacuarea orașului.
- La 15 mai 1849, maiorul Hatvani a ocupat din nou Abrudul, după ce își completase trupele decimate. A urmat a doua bătălie de la Abrud, care s-a încheiat, la 18 mai 1849, cu înfrângerea gravă a trupelor maghiare (maiorul Hatvani a pierdut cea 5.000 de soldați și toată artileria)..
- La 8 iunie 1849, împotriva românilor din Munții Apuseni a pornit cea mai mare forță militară maghiară care atacase zona până în acel moment, peste 4.000 soldați cu 19 tunuri și 4 baterii de artilerie, condusă de colonelul Kemeny Farkas. A urmat a treia bătălie de la Abrud, în care armata maghiară, încercuită, a fost silită să abandoneze orașul și să retragă, având cel puțin 500 de soldați morți în luptă.
- La 21 iunie 1849, Avram Iancu a fost contactat prin scrisori de colonelul ungar Simonffy, care, imputernicit de Kossuth, a încercat să medieze o încetare a ostilităților. Avram Iancu a acceptat posibilitatea negocierilor, dar a refuzat să depună armele. Aceasta l-a înfuriat pe Kossuth, care l-a somat pe Avram Iancu, și implicit pe români, să depună armele necondiționat până la 20 iulie.
- Dându-și probabil seama că s-a pripit, la 14 iulie 1849, Kossuth l-a imputernicit pe Nicolae Bălcescu să plece în Munții Apuseni pentru a-l convinge pe Avram Iancu să facă o înțelegere cu maghiarii și să treacă de partea lor, în contextul puternicei ofensive austro-ruse din Transilvania, care amenința armata maghiară cu dezintegrarea. Lui Iancu i se propunea de către Kossuth, în caz de împăcare, gradul de general în armata ungară și trecerea cu legiunea sa în Muntenia, pentru a lupta acolo împotriva forțelor austro-ruse. Kossuth a semnat documentele necesare organizării unei legiuni românești care să lupte în cadrul armatei ungare. Bălcescu ajunge în munți cu oferta maghiară la sfârșitul lunii iulie 1849, însă, în acest timp, trupele maghiare, conduse de Velics Karoly, au continuat să atace munții din direcția Aiud, fiind înfrânte. La 22 iulie aceste atacuri maghiare au fost repetate, dar s-au soldat cu o nouă înfrângere.
- Între timp, la 15 iulie 1849, Avram Iancu elaborase și făcuse publică scrisoarea manifest către poporul maghiar.
- Lajos Kossuth a mai făcut o încercare disperată de a-l atrage, în ultimul moment, pe Iancu de partea revoluției maghiare, trimițându-l în munți pe revoluționarul pașoptist român Eftimie Murgu. Acesta n-a reușit să mai ajungă, dar, oricum, era prea târziu. Armatele austro-ruse erau în ofensivă în apropierea Munților Apuseni, iar armata maghiară în retragere. Ca un ultim gest de bunăvoință, Iancu a acordat trupelor maghiare asigurarea că nu le va ataca în aceste momente, lăsându-le să se retragă nestingherite în orice direcție.

să depunem armele, ba să le ridicăm împotriva tiranilor și asupritorilor comuni. Crede-ne, frate, că cu cea mai mare sfășiere a inimei trebuie să mărturisim, că noi armele până acumă pe drept le-am întrebuințat în contra apăsătorilor noștri, însă prin aceasta nu vrem a desonestă caracterul întregii națiuni maghiare, nu, de aceasta ferească Dumnezeu! popoarelor. Ci voim a vă trezi pe voi, și a vă arăta, că între voi este vermele care vă roade rădăcina, și vă sapă temeiul unui viitor, pe care vi-l puteți promite etern. În senatul vostru s-a ivit pizma întrupată, și ca *sicca clodiana*, sub veșmânt își împrăstie veninul său, ca să vă puteți câștiga simpatia unui popor, de la natură compact, spre a nu se putea nimici în moment, ba nici în timp, și ca să nu vă puteți însuși sincera prietenie, a unui popor după secolii virtuos, după cum l-ați putut vedea și cu mână lipsită de arme, și după cum vi-l vor mai dovedi vouă timpurile cele critice, care vă amenință în viitor.

„Nu ar fi târziu a ne dobândi de amici, dacă ați pipăi odată calea prin care se poate asta”

Fraților! Spiritul de care e pătrunsă și insufletită Europa cu un impuls mai elastic străbate la sufletul nostru, decât la al oricărei națiuni, care a mai văzut până acum raza libertății. Libertate, egalitate, frățietate, aceste principii sunt deviza noastră, acestea tezaurul și cel mai sfânt obiect, pentru care și cu care trăim suntem gata a da mâna cu cei mai nedumeriți vrăjmași ai noștri, și a le promite cel mai sincer ajutor, ce se poate aștepta de la vreun popor european, iară de aceste principii lipsiți, cu cea mai bărbătească seriozitate suntem hotărâți din început, a ne bălțui sângele până la cel din urmă român. Însă aceste principii le pretindem de la oricine, garantate pe temeiul existenței națiunilor, și nu suntem îndestulați, văzând însemnate numele lor pe scrisori private, nici auzindu-le numai sunetul cel dulce, pe la urechile noastre,

MATEI BASARAB

„Doamne, veni ră străinii în moșia noastră și-și spurcară mîinile lor cu mite” - Hrisov din 1639 -

Prooroc și împărat, a-i zicere și noi cu puținel numai schimbîndu-l: *„Doamne, veni ră străinii în moșia noastră și-și spurcară mîinile lor cu mite, și îndrăsniră a vinde, și a cărcumări sfintele tale și a goni pe moșneni și în trudele și ostenelele lor a băga pe străini, fum de rușine și de imputăciune vecinilor noștri”*; ci milostivul Dumnezeu nu de tot și până în sfîrșit ne pridia străini ca aceia, nici au trecut rugăciunile, lacrimile, suspinile acelor părinți duhovnicești goniți de străini de prin locuințele lor în silă fără dreptate.

Ci iarăși, întorcîndu-și mila cea mare, Dumnezeuiască, spre această săracă de țară, și pomenind mitele lui cele de demult ce au fost făcut cu neamul nostru Băsărabesc, cu cei Domni moșnenii țarei cari a multe Mănăstiri și biserici fură ziditori și miluitori, și aceleași mile de demult vrînd a le înnoi iarăși aceluiași neam Basarabesc, spre gonirea din țară a străinilor, și spre adunarea moșnenilor țarei, adusu-și-au aminte de noi, cari sîntem mai sus ziși, Io Mateiu Basarab, și ne au adus din țări străine de unde eram goniți de străini și pribeagi de răul lor, și ne aleasă la domnia țarei, și ne ridică la seaunul moșilor noștri.

Deci cînd ne așezărăm, cu mila sfîntiei sale, a fi biruitoři țarei și țiitori de steagul împărtesc, atunci adunatu-s-au tot soborul țarei înaintea noastră, și duhovnicesc și mirenesc, cari plecînd genuchele lor toți înaintea noastră cu lăcrămoasă strigare, au jeluți și s-au plîns înaintea noastră de strîmbătatea ce au răbdat de la străini, nu numai ailaltă țară, ci și sfintele Mănăstiri cum scrie mai sus [...]. Însă alegînd afară acele Mănăstiri, măcar Domnesco, măcar boieresci, cari singuri ctitorii le au supus metoașe cine unde au vrut, acelea să fie supuse și stătătoare călugărilor străini, însă după cum vor fi scris și legiuit

ctitorii în cărțile lor de închinăciune, pe acea tocmeală neschimbată să trăiască.

Iară Mănăstirile ce le au coprins călugării străini pe mită, să fie lipsiți de dinsele, și să aibă a locui într-însele călugării țarei, și să aibă a li se lua și cărți, hrisoave și orice direse vor avea pe dinsele de la cei Domni și Vlădici străini.

Iară de le vor și ascunde, și le-ar scoate în înainte ori în ce vreme, nici odinioară crezute, primite, nici în seamă băgate de niminea să nu fie, ci încă luate de la mîinile lor să fie și să se spargă ca nisce lucruri fără dreptate și cu strîmbătatea mitei făcute în silă și fără voia soborului țarei.

Iară cine din Domni cari va alege Dumnezeu după petrecerea noastră, sau din Vlădici, sau din Episcopi, sau din boieri și puternici, se va ispiti vre odinioară, pentru mită sau pentru rugăciunile și alniciile călugărilor străini, sau cu îndemnarea a cuiva din străini sau din țară a primi acele cărți sau hrisoave ascunse de dînsii ce se ar arăta vreo dată, și acest hrisov al nostru care este cu sfatul, cu voia a tot soborul țarei făcut, va călca și în seamă nu îl va băga, și va închina și supune vre una din Mănăstirile țarei, veri din acele ce au fost vîndute și cărciumărite de acei străini, veri din care n-au fost acela om, Domn fie, Mitropolit fie, Episcop fie, sau ori ce boier mare va fi, ori străin, ori din țară, acela om dimpreună cu îndemnătorii lui să aibă a moșteni blestemul soborului, arhierilor, igumenilor și a toți preoții țarei. [...].

Dată în palatul nostru cel de căpetenie, în cetatea de Dumnezeu păzită în București. Luna (fără) 28 zile. Anul de la facerea lumii 7147, iară de la mîntuirea lumii 1639, iară al Domniei noastre al șaptelea an. Io Mateiu Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn [...].

În numele tatălui și al fiului și al Sfintului Duh amin. Noi, Io Mateiu Basarab cu darul lui Dumnezeu Domnitor și biruitor a toată Țara Românească, încă și unor părți de peste munte a Almașului și Făgărașului [...] și vrem de acum mai de pe urmă, cînd se întîmplă de statură a fi Mitropolii și Domnitori țarei oameni străini nouă, nu cu legea sfîntă, ci cu neamul, cu limba și cu năravurile cele rele, adică greci; cari, după ce nu se îndură, nici se leneviră, în viața biruinților, a ismeni și a pune jos obiceiurile cele bune bătrîne ale țarei, pentru care stricăciune a obiceiurilor curînd le fu a aduce, și țara la risipire desăvîrșită și la pustiere, și pe dînsa pustind-o, nu se rușinără, nici se temură a atinge năravul lor cel rău și de sfintele Mănăstiri Domnesco ale țarei, ci îndrăzniră a călca obiceiurile Mănăstirilor și pravilele ctitorilor Domnilor, bătrîni, ce au fost legiuit ei de sfintele Mănăstirile lor, a le pune jos și a intra în blestemele lor, și spurcîndu-și mîinile lor cu orbitoarea mită, subt hideană taină, începură a vinde și cărcumări sfintele Mănăstiri ale țarei și lavrele Domnesco a le supune metoașe dajnice altor Mănăstiri de prin Țara Grecească [...], făcîndu-le hrisoave de închinăciune, fără de știrea sfatului și fără de voia soborului și a rumului din locuitorii țarei, ca să le biruiască și să le moștenească în veac; de care lucru binevenise vremea cuvîntului lui David, sfînt

ca un leon fără de simțire. Voi ne îmbiați cu mărînimositatea națiunei noastre, ne somați la reîntoarcere, făgăduindu-ne drepturi, și iertarea păcatelor politice (atăta, încât nu ne-am putut, ba nici nu ne vom putea convinge, că păcatele politice ne-ar îngreuna vreedată), însă din contră, de nu vom voi, sau mai bine zicînd de nu ne vom convinge - extirpațiune prin foc și fier!

Noi, fraților, într-atăta suntem de sinceri, încât toate promisiunile voastre private le credem, însă – durere! – când târziu sunt astfel de promisiuni către noi îndreptate, după ce, cercându-le, nu le-am dobândit, căutându-le nu le-am putut afla, după ce ne-am măcelat, după ce preoțimea și partea inteligentă s-au debilitat, jertfindu-se nu prin arme, după cum poftesc legile unui război uman, ci prin furci (bitofa!) după ce în poporul nostru a apus spiritul amicitiei către voi, și s-a înmuiat o aversiune în contră-vă într-atăta, încât el, fără de amăgirea cuiva, mai voiește a primi sabia oricărui tiran din Europa de ajutor împotriva voastră [...]. Durere, de trei ori durere, că voi care cu pași uriași credeți că stați înaintea noastră în cultură, acestea nu le-ați prevăzut, și în loc de a vă câștiga amici sinceri cu mijloace blânde și dulci, ați răpit în dreapta sabia teroristică neroniană și ați primit modul de trădare al infernalului Calligula. Totuși, vă spunem cu cea mai umană sinceritate, nu ar fi târziu a ne dobândi de amici, dacă ați pipăi odată calea prin care se poate asta, dacă ați dovedi în practică marînimositatea, despre care atăta vă place a predica. Însă noi, spunînd adevărul limpede, ne cam temem a vă crede d-v, deoarece aieave ne-am înșelat.

„Între noi și voi armele niciodată nu pot hotări”

Crezut-au bravii noștri bărbați Buteanu și Dobra, și căzură jertfă ascuțișului teroristic. Cu adevărat, ați putea voi înoda aici o scuză, că căzură din furia soldaților sau... negliobia lui Hatvani pricinui aceasta – însă această scuză e deșartă și fără temei, deoarece nu Hatvani ne înșela pe noi, ci acela între care voi v-ați odihnit, căruia voi, cu crezământ deplin, i-ați pus fericirea voastră în mână, ca să o așeze pe viitor.

Acela, care e capul vostru și președintele țării ungare, acela vezi ne înșală, pe noi, și acela e Ludovic Kossuth, după cum puteți vedea aci din adusele și exdiametro opusele lui două scrisori, semnate cu literele A și B, care aude a trece și prin un examen critic european.

Acum, oare, nu cu drept cuvânt am putea striga cu poetul: *„accipe nunc danaum insidias, et crimine sub uno disce omnes”*, – însă noi nu voim să facem salt în concluzele noastre, ci mai dorim să ne convingem din contră, ce iarăși de la voi atárnă.

Pe scurt: voim iară a vă spune, și exclamăm: de credeți în cer un Dumnezeu și pe pământ o patrie, luați alte mijloace de a trata cu noi, convinge-veți deplin, că între noi și voi armele niciodată nu pot hotări, însă nu întăzriați, ca să nu se împlinească în voi cuvintele scripturei: „că va intra mirele, și voi nu veți avea undelemn în candelile voastre”.

Dat în Cămpeni,

15 iulie 1849

Avram Iancu,

prefect”

Primul atentat cu bombă în Senatul României

Primul atentat cu bombă din istoria României a avut loc la data de 8 decembrie 1920, în timpul ședinței Senatului României din acea zi. El a fost pus la cale de evreu comunist Max Goldstein, împreună cu alți doi evrei, Saul Osias și Leon Lichtblau.

Atentatul s-a produs în jurul orei 14.40, când o bombă artizanală, care a fost plasată în spatele scaunului lui Constantin Coandă, președintele Senatului, a explodat.

În urma exploziei, au decedat episcopul greco-catolic Demetriu Radu, ministrul justiției Dimitrie Greceanu și senatorul Spiru Gheorghiu. De asemenea, au mai fost răniți Constantin Coandă, episcopul ortodox Nifon și episcopul ortodox Roman Ciororagiu.

Numărul victimelor ar fi putut fi unul mult mai mare, însă prezența senatorilor a fost scăzută la respectiva ședință. După producerea deflagrației, toate ieșirile din Senat au fost închise, iar cei aflați în clădire au fost percheziționați, deoarece se bănuia că unul dintre aceștia ar fi aruncat bomba.

Presa vremii a prezentat pe larg primul atentat cu bombă ce a avut loc pe teritoriul României. *„Senatorii, aflați pe culoare și la bufet, tocmai erau chemați în ședință. Din incintă se desprind, îndreptându-se spre banca ministerială, domnii Greceanu și Văleanu (ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor); domnul general Coandă, președintele Senatului, urca spre fotoliul prezidențial. În acel moment, o detonătură îngrozitoare răsună în incintă, cutremurând zidurile și aruncând în aer câteva pupitre. O panică neînchipuită se produce, țipete și strigăte de salvare răsună, în vreme ce, într-un lac de sânge, doi senatori sunt scoși afară. Zeci de senatori leșină, în vreme ce corpul de gardă oprește ieșirea celor aflați înăuntru”* - relatea ziarul Adevărul. Ținta atacului era poetul Octavian Goga, cel care trebuia să aibă cuvântul de deschidere în ședința de Senat din 8 decem-

brie 1920. Motivul atentatului era atitudinea Parlamentului pe linia blocării împămîntenirii evreilor în România. Norocul lui Goga a fost acela că a fost reținut pe hol de un alegător ce ținea morțiș să-i vorbească.

Max Goldstein, Saul Osias și Leon Lichtblau

Max Goldstein, un evreu comunist ce provenea din zona Bărladului, nu era la prima ispravă de acest gen. El mai încercase, cu o lună înainte, să detoneze trenul în care se afla ministrul Constantin Argetoianu, un dușman declarat al comuniștilor în perioada interbelică.

Conducătorul Partidului Comunist, Gheorghe Cristescu „Plăpumaru”, a negat implicarea partidului în atentatul de la Senat, însă istoricul Gheorghe Buzatu, în cartea sa „România, cu și fără știrea lui Antonescu”, a găsit o oarecare legătură între atacul cu bombă și comuniști. *„Ana Rabinsohn (alias Ana Pauker) organizează, împreună cu Goldstein, atentatul de la Senat (1920), ucigînd pe Dimitrie Greceanu, ministrul Justiției, un senator și pe un episcop ardelean. Goldstein e prins și condamnat la ocnă, iar Ana scapă și se refugiază în Elveția”*, scria Gheorghe Buzatu în cartea sa. Max Goldstein a reușit să fugă în Bulgaria, însă în toamna anului 1921 a fost prins de autoritățile române. El a fost condamnat la muncă silnică pe viață, murind de pneumonie în anul 1924, în închisoarea de la Doftana. Ceilalți inculpați au fost condamnați la pedepse între o lună și 10 ani de muncă forțată.

Surse: Adevarul.ro, Radio France Internațional

CEL MAI MARE ESCROC DIN ISTORIE

Victor Lustig, omul care a vândut Turnul Eiffel

În mai 1925, un ziar din Paris publica un scurt articol despre starea deplorabilă în care se afla Turnul Eiffel. La 36 de ani de la ridicarea sa, turnul avea nevoie urgentă de reparații, iar autorul articolului era de părere că ar fi mai ieftin pentru guvernul francez să-l dărâme și să-l vândă ca fier vechi decât să bage bani în întreținerea lui. „*C’est la vie*” și-au spus, probabil, cei mai mulți cititori și au trecut indiferenți la știrea următoare. Nu însă și Victor Lustig. Acest individ de origine cehă, de o inteligență scilpitoare, cu un șarm aproape hipnotic, care vorbea cinci limbi străine și care avea în spate o bogată carieră de escroc, a simțit imediat că aici e rost de o „afacere” extraordinară.

La momentul acela, Victor Lustig avea 35 de ani și se putea lăuda deja cu o mulțime de înșelăciuni ingenioase, cărora le căzuseră victime în special turiști bogați de pe vasele de croazieră ce făceau curse între Paris și New York. Lovitura de geniu a carierei sale însă de-abia urma să vină. Inspirat de articolul din ziarul parizian, Lustig a început să pună cap la cap detaliile celei mai spectaculoase „vânzări” a secolului XX și care avea să-i aducă titlul de „cel mai mare escroc din istorie”.

La început, când era sărac lipit, Victor se îmbrăca din ultimii bănuți într-un costum șic, își spunea „contele Lustig” (adică *le comte amusant*), frecventa cele mai la modă restaurante și căuta să intre în vorbă cu diverși potențai ai vremii. Așa a ajuns să fie un nume binecunoscut în lume, în anii 1900. Descriș ca un „personaj de poveste” de ziarul „Milwaukee Journal”, bărbatul era faimos pentru viața luxoasă pe care o ducea. Într-adevăr, Lustig chiar nu era un om obișnuit. De-a lungul vieții, a comis cu un extraordinar talent numeroase escrocherii, păcălindu-i chiar și pe cei mai vigilenți. Dar adevărata opera a lui Lustig a fost acest act de o uimitoare îndrăzneală: vânzarea Turnului Eiffel.

Începuturi învăluite în mister

Despre Lustig nu se știe nici acum mare lucru. În interviurile pe care le-a dat din închisoare, bărbatul afirma că s-a născut pe 4 ianuarie 1890 pe teritoriul de astăzi al Cehiei, în orașul Hostinné (în germană, Arnau). Însă, în urma verificărilor făcute ulterior la oficiul de stare civilă din Hostinné, nu a fost găsit niciun copil cu numele de

Victor Lustig. Din câte se știe, bărbatul provenea dintr-o familie săracă și a fost pasionat de trucuri încă de la o vârstă fragedă.

Talentul său era dublat de un șarm irezistibil, o inteligență deosebită și o extraordinară capacitate de manipulare. De asemenea, Lustig vorbea fluent mai multe limbi străine.

Personajul era atât de fascinant, încât chiar și ziaristii de la „New York Times” s-au văzut nevoiți să-i laude talentul. „*Nu era genul umil. În loc să fie teatral, era întotdeauna rezervat și demn. Se comporta ca un nobil*”, scria prestigiosul cotidian.

Preliminariile escrocheriei

După ce s-a plictisit de escrocherii mărunte, Lustig s-a decis să dea lovitură. Ideea i-a venit după ce a citit acel articol în care autoritățile pariziene se plângeau de costul imens al întreținerii turnului. Lustig a trecut imediat la treabă: a angajat un falsificator, care i-a confecționat mai multe documente cu antetul guvernului francez. Apoi a trimis scrisori către șase importanți dealeri parizieni care făceau afaceri cu fier vechi, invitându-i la un hotel elegant din oraș, pentru a discuta o chestiune urgentă. Scrisorile, deși vagi, sunau însă foarte oficial și aveau un aer ușor misterios, care le sporea credibilitatea. Ca urmare, în ziua și la ora indicate, cei șase se întâlneau cu Lustig. Acesta s-a prezentat (cu identitate falsă, desigur) și s-a întreținut câteva minute cu ei, timp în care i-a servit cu un vin bun, apoi a trecut, foarte stăpân pe el, la motivul întâlnirii: le-a explicat celor șase că au fost selectați pentru reputația lor de oameni de afaceri serioși, în vederea colaboreării cu guvernul francez pentru rezolvarea unei chestiuni sensibile – demolarea Turnului Eiffel și valorificarea lui ca fier vechi, din cauza impo-

sibilității susținerii în continuare a costurilor de întreținere!

Ideea dispariției din peisaj a Turnului Eiffel ni se pare astăzi ridicolă. Dar atunci, în 1925, ea era perfect plauzibilă. Să nu uităm că turnul fusese construit strict pentru Expoziția Internațională din 1889, organizată la Paris, și că nu a existat niciun moment intenția de a-l transforma într-un monument permanent. De altfel, mulți s-au opus încă de atunci înălțării acestei „monstruozități”,

Cele zece porunci ale lui Victor Lustig

În mod uimitor, lui Victor Lustig îi plăcea să se laude cu înșelătoriile sale și chiar oferea „cursuri” scrise celor care voiau să devină escroci profesioniști. Aceste „cursuri” constau într-un set de reguli obligatorii, care sunt urmate și astăzi de escrocii profesioniști.

1. Ascultă și ai răbdare.
2. Niciodată să nu pari plictisit.
3. Așteaptă ca interlocutorul tău să-și spună primul viziunile politice, apoi fii de acord cu ele.
4. Lasă interlocutorul să-ți spună ce religie are, apoi spune-i că e și religia ta.
5. Poți să glumești despre sex, dar nu trece mai departe decât dacă cealaltă persoană pare interesată de tine.
6. Nu discuta niciodată despre boli, decât dacă este un subiect important pentru interlocutor.
7. Nu îți băga nasul în viața personală a nimănui (la un moment dat îți vor spune ei tot).
8. Nu te lăuda. Lasă-i pe ceilalți să-și dea seama că ești important.
9. Nu fi neîngrijit.
10. Nu te îmbăta.

care nu se potrivea deloc cu stilul arhitectonic al capitalei franceze. Personalități de marcă, precum Alexandre Dumas-fiul și Guy de Maupassant, au făcut presiuni serioase ca turnul să fie îndepărtat cât mai repede de pe fața Parisului, iar în 1909 a fost chiar cât pe ce să fie demontat și mutat în altă parte.

Ca urmare, intenția guvernului francez prezentată de Lustig nu era fantezistă, ea se plia

Cutia Românească

Pe lângă vânzarea Turnului Eiffel, o altă înșelătorie faimoasă a lui Lustig a fost „Cutia Românească”. Potrivit afirmațiilor bărbatului, cutia din lemn de cedru conținea bani utilizând un sistem pe bază de radiu. Lustig le spunea potențialilor „clienți” că, dacă vor introduce două bancnote de 100 de dolari în cutie, din ea va ieși câte o bancnotă de 100 de dolari la fiecare șase ore.

Vrăjiți de posibilitatea de a se îmbogăți, sute de oameni au cumpărat cutia, la prețuri de peste 30.000 de dolari. În următoarele douăsprezece ore, cutia producea două bancnote de 100 de

Așa că Lustig a primit, pe lângă cecul ce reprezenta prețul tranzacției în sine, și o sumă generoasă care îi răsplătea „bunăvoința”. Și, plin de bani, a urcat în primul tren spre Viena.

Surprinzător însă, escrocheria n-a ieșit la iveală și n-a făcut valuri. De la Viena, Lustig a urmărit timp de mai multe săptămâni ziarele

dolari, care erau, de fapt, cele introduse inițial chiar de către victimă). Apoi, tot ce mai ieșea din ea era hârtie albă. Bineînțeles, atunci când victimele își dădeau seama că au fost escrocate, Lustig era dispărut demult.

pariziene, căutând orice relatare despre manevra sa, dar n-a găsit absolut nimic. Și-atunci a prespus, corect, că Poisson nu l-a reclamat la Poliție, pentru a nu risca o umilire care i-ar fi anulat pe veci orice șansă de a accede în elita de bussiness la care visa. Ca urmare, încurajat de acest succes, escrocul s-a întors la Paris după numai o luna și a încercat să repete la indigo figura, cu alți șase dealeri de fier vechi. De data acesta însă potențiala victimă a mers la Poliție înainte să-i dea vreun ban și Lustig a fost nevoit să fugă în Statele Unite.

Alcatraz, ultima „rezidență”

Ca și în cazul altor infractori de carieră, lăcomia a fost cea care l-a ruinat. În SUA a fost implicat într-o operațiune de falsificare a bancnotelor atât de vastă, încât a reușit să zdruncine economia Americii. Lustig a reușit să încalce legea până la 28 septembrie 1935. În seara acelei zile, agentul FBI G. K. Fireston i-a dat semnalul colegului său Fred Gruber. Cei doi s-au urcat în mașină și l-au „fugărit” pe conte pe nouă străzi. În cele din urmă, agenții federali și-au scos armele. Escrocul era încolțit. Potrivit „Pittsburg Post-Gazette”, Lustig le-a spus celor care l-au prins: „*Ei bine, băieți, aici sunt*”.

Victor Lustig a fost arestat, iar un judecător din New York l-a condamnat la 20 de ani de închisoare, potrivit *Smithsonianmag.com*. A murit doi ani mai târziu, în închisoarea Alcatraz, din cauza unei pneumonii.

În închisoare, le-a spus investigatorilor că s-a născut în orașul austro-ungar Hostinné, la 4 ianuarie 1890. Orașelul era dispus în jurul unui turn baroc cu ceas și era așezat în umbra munților Krkonoše, regiune care face acum parte din Republica Cehă. Înainte să fie încarcerat, Lustig se lăuda că tatăl lui, Ludwig, a fost primarul orașului, însă în închisoare a mărturisit că părintii lui erau „cei mai săraci țărani” și că l-au crescut într-o casă macabră, făcută din piatră. Victor Lustig susținea că fura pentru a putea supraviețui, dar numai de la cei lacomi, bogați și necinstiți.

(Colaj și sinteză de articole apărute în *Manager.ro*, *Click.ro* și *Incredibilia.ro*)

CEZAR ADONIS MIHALACHE

UE ne vrea fără resurse, fără apă, fără pământ, fără hrană

Resursele energetice (gaze, petrol) ne-au fost acaparate, furate, apa ni se confiscă de acum direct din albiu, curând din fântâni, puturi și găleți, urmează pământul de sub picioare. Și nu, nu se strânge lațul, că oricum nu mai are unde. De acum se sudează de jur împrejurul gătlejelor stafidite și aproape stinse de neputința de a mai striga. Poate doar vociferarea ne mai ținea „vii”, iar problema e că nu doar lațurile se sudează la capetele maximum lor de strânsoare, ci și lațurile deja scurtate, deja prinse direct de pulpa a felurii „Big Brother”. Acolo le vor suda și ne vor suda dimpreună cu ele. Direct pe pătrățica de libertate acceptată a nelibertății impuse. Nici botnițele nu vor mai fi simple măști ajustate pandemic, ci un căluș-capac pe buzele stafidite ale neprotestelor. Închisoarea va fi zăvorâtă complet, nu după ce energia ne va fi fost deja confiscată, nu doar după ce apa va fi început a ne fi vândută din propriile fântâni, ci din clipa în care pământul va urma același traseu de globalizare

ca avuție a altora, ca resursă de drept a unei clici. A aceleia globalist-multicorporatise. Globalistă prin idei, planuri, programe, corporatistă ca aplicare și execuție. Și nu doar pământul de sub picioare, ca terenurile pe care călcăm zi de zi în libertățile noastre de mișcare tot mai ajustate la deja sub 15 minute, ci și țarina care ne hrănește...

S-a lucrat tot mai apăsător. Când au început a ne lua resursele energetice, au lucrat prin și cu interpuși. Dar fără a îndrăzni a se declara stăpâni pe avuțiile noastre. Doar le-au luat prin artificii comercial-economice (privatizări, concesiuni) pentru a le vinde, e drept, nu doar altora, ci și nouă. Ca recompensă că îi lăsam să ne ia petrolul, gazele, ba și soarele, de ar fi putut să-și pună panourile direct peste viețuirile noastre de colonizați.

Acum, confiscând apa, sunt și mai direcți, afișându-și nestingheriți acțiunile de stăpânitorii pentru că, între timp, au colonizat și locurile de guvernare și legiuire de sus în jos, de la stânga la dreapta...

Acum au forțat lucrurile agresiv-acaparatoare, trimițând potera peste fermierii care irigau din râuri, impunând dreptul lor asupra apelor noastre din postura în care noi le-am permis, unor hoți de prin lumea întreagă (că nu ne mai ajungeau doar ai noștri), să ne conducă aproape toate companiile, gestionând bogățiile și resursele țării.

Și nu, nu e nimic nou în modul în a care s-au făcut stăpâni peste noi... Doar că, la nivelul resurselor energetice, neavând noi țevi de gaze și petrol în propriile curți (pentru că, nu-i așa?!, bogățiile pe care stăm noi

nu sunt ale noastre, nici „ale țării”, ci ale altora), nu am realizat poate tărășenia. Doar cu apa, când au venit să o ia aproape din curțile noastre, am început a realiza. La început, confiscând drepturile noastre asupra apelor din albiu, și acelea oricum acaparate cu mulți ani în urmă, când apele din Mureș erau vândute unguirilor, dar acum împăienjenind și acele cursuri de râuri ce au „scăpat” de secătuirea cu minicentrale și captări pe care nimeni nu le mai contestă, dar și cursurile din care țărani își luau apă pentru culturile din care hrăneau țara. Și, da, vor urma forajele de mare adâncime, dar și fântânile și puturile „întepând” pânzele freatice de suprafață. Primele vor fi interzise, sub amenințarea cu ani de pușcărie (pentru viitori „stegari ai apelor”), forajele de adâncime, apoi și cele de suprafață, ce vor fi contorizate pentru cele trei-patru găleți pe care le vor mai putea scoate țărani din ele.

„Lupta” va fi pentru pânzele freatice de mare adâncime. Când francezii de la „apa nova” nu vor

mai trimite jandarmii doar să pună cătușe țăranelor, ci să-i azvârle direct în beciuri, pentru „crima de mediu asupra unui bun (globalist) european”. Pentru că, „apă” ne vor da ei... din aia de mică adâncime, de la ei, declarată iremediabil poluată în Franța... Și pe care o vor exporta pe bani grei nouă, în timp ce ne vor lua apa de mare adâncime (curată) de aici. Apoi va veni rândul pământului, tot sub pretextul bunului de mediu de interes European. De fapt, a venit pentru că Bruxelles-ul a pregătit deja cămașa de forță legislativă asupra drepturilor noastre de a ne folosi de pământuri ca bun al nostru.

Nu întâmplător, UE a schimbat brusc abordarea agricolă și de mediu, stipulând că fermierii care au pensii să nu mai primească subvenții (de la UE) pentru a-și lucra pământurile. Apoi, fermierii care au orice fel de venit. Probabil, și acelea de pe propriile terenuri. După care, ne vom trezi cu o altă companie (să-i zicem, „Terra Nova”) gestionând pământurile noastre peste inșeși drepturile noastre de proprietate. Căci Europa ne vrea proprietarii pe tot mai puțin, prin politicile lor „de mediu”, prin impunerea de taxe ca amprente de carbon pe orice drumuri, achiziții, ba chiar pe înșăși muncă...

Sursă: art-emis.ro

Declarațiile Dianei Iovanovici Șoșoacă

Apel către românii de pretutindeni (Școala de Vară, 31.07.2025)

Dragi români, de acasă și din toate colțurile lumii.

S.O.S. România vă cheamă. Țara are nevoie de NOI. Fie că sunteți aici, pe pământ strămoșesc, în țara care ne doare în fiecare zi, fie că ați ales să plecați printre străini pentru o pâine mai buna, știu că nu vă este ușor. Ați muncit din greu printre străini, ați îndurat frigul, umilința și dorul de casă. Ați crescut copii în limbi străine, dar le-ați pus în suflet România. Ați trimis bani în țară, speranță și iubire, în vreme ce statul nu v-a dat nimic.

Și voi, tineri frumoși și curați, care ați crescut într-o țară în care viitorul vi se fură zi de zi, voi ați rămas poate cu inima zdrobită, dar cu sufletul viu. Voi sunteți lumina de care are nevoie această națiune rănită.

Astăzi, România vă strigă din genunchi, prin bătrânii impozitați abuziv, prin copiii hrăniți cu minciuni, prin mamele pedepsite pentru că fac copii. Țara noastră e batjocorită, trădată, jefuită și totuși, nu moare. Pentru că trăiește prin voi.

Vă chem azi, cu toată puterea dragostei de Neam: veniți lângă noi! Nu doar cu vorba, ci cu inima, cu dorul, cu demnitatea voastră. Veniți să aprindem împreună flacăra renașterii! Veniți să strigăm: Ajunge! **România nu e a hoților, a trădătorilor, a mafiei cu gulere albe. România e a voastră! A noastră! A celor care n-au renunțat si nu vor renunța niciodată!**

Școala de Vară S.O.S. România nu e doar un eveniment. Este o adunare de suflete românești care ard pentru adevăr, pentru dreptate, pentru țară. E începutul unui drum pe care îl vom face împreună, cu fruntea sus și cu Dumnezeu în inimă.

Nu vă cer NIMIC pentru mine. Vă cer TOTUL pentru România.

Să fim din nou un neam respectat. Să ne ținem de mână, oriunde ne-am afla în această lume, mândri că suntem români. Să nu mai fim o țară risipită în lacrimi, ci una renăscută în iubire.

Contez pe VOI, puteți conta pe MINE! Știți asta de șase ani.

Despre Ordinul de ministru al lui Daniel David (Plăviceni, 9.08.2025)

Europarlamentarul Diana Iovanovici-Șoșoacă a criticat dur ordinul ministerial prin care Daniel David impune dictatura corectitudinii politice în școli, prin denumirea pompoasă de „*codul de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării, discursului instigator la ură și negării Holocaustului pentru mediul preuniversitar*”.

O amenințare mare pentru sistemul antiromănesc constă în noua generație de elevi care încă n-au apucat să fie tăiați împrejur la creier cu propaganda falsei vinovății și care ar putea manifesta expresii de mândrie națională și o preocupare pentru adevărul istoric.

Președintele Partidului Naționalist S.O.S. România, cu ocazia vizitei la Mănăstirea Plăviceni, a transmis un mesaj ferm împotriva acuzației de holocaust în România și a sugerat retragerea copiilor din școli.

„Am ascultat la Radio România Actualități niște știri. Ordinul ministrului învățământului apropo de istorie: fiecare copil, fiecare elev, fiecare licean, care va îndrăzni să vorbească despre istoria reală a României, despre legionari, împotriva holocaustului și împotriva jidanilor, va face pușcărie! Poftim?

Îi va scădea nota la purtare până când îl ex-matriculează. Pe bune? Păi hai că ne retragem toți copiii din școli. Care holocaust în România? Nu a existat niciun holocaust în România. A existat holocaust împotriva românilor, nu a jidanilor!

Printre dumneavoastră să știți că sunt și niște securiști care ne înregistrează. V-am recunoscut, mă, stați liniștiți. Și vreau să le spuneti șefilor voștri de la securitate că nu ne e frică de voi, că în fiecare zi vom pronunța cuvântul JIDAN, până o să crăpați!”

Sursă: bzi.ro

După „întâlnirea din Alaska” (17.08.2025)

În primul rând, locul unde au avut loc negocierile a demonstrat specificitatea acestora. Nu

degeaba Putin și-a început discursul menționând ca Alaska a aparținut Rusiei. Conform modului în care s-a desfășurat primirea lui Putin de către Trump, precum și discursurile de după întâlnire, SUA au înțeles puterea și dominația Rusiei. Din punctul meu de vedere, au convenit asupra unor sfere de influență și înțelegere pe polii de putere, exact ce vă spun de atâția ani. Narațiunea cu spionii ruși a căzut total, iar toți imbecilii socialisto-liberalo-useristo-globalisti vor trebui să își găsească de lucru. Lumea s-a schimbat într-un mod pentru care ratații nostri de guvernanți și parlamentari nu sunt pregătiți și nici nu îi duce capul să înțeleagă.

Ucraina ar trebui să tacă și să-i mulțumească lui Dumnezeu că Rusia nu o șterge de pe fața pământului, iar acest lucru se datorează populației ruse care locuiește acolo și faptului că acesta este pământ rusesc.

Relația extrem de familiară dintre cei doi președinți, precum și discursul președintelui Donald Trump de după negocieri, privind informarea NATO (se știe că NATO este condus și finanțat de SUA), precum și autoinvitația adresată Rusiei și acceptarea prietenescă a lui Putin de a veni la Moscova, denotă schimbarea totală de paradigmă la nivel global și începutul unei noi ere în care NATO va trebui să respecte niște reguli și în special BRICS, evident Rusia, care și-a impus punctul de vedere, sau nu va mai exista deloc. Îmi este foarte clar că lumea a devenit multipolară, așa cum tot menționează China. Iar Europa este din nou în urmă și va pierde, a pierdut deja. Ucraina? Ce este Ucraina? Ucraina trebuie să înțeleagă de vorba bună că nu poți fi o țară, atâta timp cât deții ilegal teritoriile altor state, statele vecine, și ucizi ucraineni, ruși, români, polonezi, maghiari și slovaci cu sânge rece. Iar Pactul Ribbentrop-Molotov a fost denunțat de toate părțile. Dacă nu va înțelege de vorba bună, va înțelege de vorbă rea. Nu poți merge la nesfârșit împotriva vântului care nu se oprește niciodată.

În acest moment nu pot exista discuții între UE și Rusia. Uitați-vă la modul stupid, lipsit de orice etică și diplomație din partea UE, în care s-a desfășurat întâlnirea UE-China. Și la modul admirabil în care China i-a dat o lecție Ursulei. În acest moment, UE se dezintegrează. Conducerea UE își trăiește ultimele clipe, ca pe un act de sinucidere. Problema este că târăște după ea dezastrul țărilor membre, în special al României noastre. EUROPA ESTE ÎN FALIMENT, IAR COMISIA EUROPEANĂ, ÎN FAPT UE, NU

VREA PACE, CI RĂZBOI. Am fost martoră, personal, la discuțiile preliminare China-UE, de la Misiunea Diplomatică Chineză pe lângă UE, premergătoare Summitului UE-China. Dezastru diplomatic, lipsă de viziune politică, strategică, diplomatică, economică, socială și lista poate continua, din partea Comisiei Europene. Lipsă totală de maturitate politică și maniere diplomatice. Cu o astfel de conducere, UE nu numai că nu este capabilă să aibă relații cu China, dar eșuează lamentabil în strategia sa economică atât cu Rusia, cât și cu SUA. Acordul cu SUA, în materie de taxe și economie, denotă o neînțelegere a situației politice mondiale și o schizofrenie paranoică, dar și bipolaritatea unor personaje care au luat UE pe persoană fizică și se visează Napoleon sau Maria Tereza. Dar uită sau nu știu că Napoleon nu a putut niciodată învinge Rusia, iar în ceea ce o privește pe Maria Tereza, nu ar fi rău pentru Ursula să privească spre sfârșitul Războiului de 7 Ani și spre bunăvoința Rusiei, precum și la modul în care se spune că a sfârșit împărăteasa.

Aceste negocieri vor putea avea loc atunci când conducerea UE va fi preluată de noi, patrioții suveranisti-naționaliști, care nu vrem să ne certăm cu vecinii și frații noștri întru Hristos, rușii, care dorim reluarea relațiilor diplomatice, economice, culturale cu Rusia și renunțarea la sancțiunile ilegale ale UE împotriva Rusiei.

Până atunci, UE nici nu contează în discuțiile ruso-americane. Zelenski este sunat să i se spună de către Tata SUA ce s-a hotărât cu Mama Rusia, precum NATO și alte țări europene sunt sunate de TRUMP cum să se poarte și cum își vor schimba politica față de Mama Rusia ȘI Tata Putin, în a cărui sferă de influență au căzut.

Pseudoliderii europeni s-au trezit că vor să se ducă cu Zele în USA. Cine dracu’ sunteți voi să vă primească USA? Cine v-a invitat, amibelor? TIC-TAC!

De câte ori vedeți schimbările acestor timpuri, să vă aduceți aminte cum primul și singurul om, pentru mult timp, care v-a anunțat acest deznodământ și cursul lucrurilor, a fost și este Diana Iovanovici-Șoșoacă.

Pentru scursurile ce formează guvernul, parlamentul și serviciile secrete ale României, un nou mesaj de la Șoșoacă:

„Se-ntoarce roata! Pre mulți o să popesc și Io”.

P.S. nici nu știți unde va apărea acest comunicat.

DOCTRINA DE EPICENTRU (Jurământul și Rugăciunea)

de Partidul S.O.S. România ca doctrină proprie.

DOCTRINĂ DE EPICENTRU introduce, în politologia românească, o viziune profundă și inovatoare, ancorată într-o analogie preluată din domeniul geofizicii, mai exact din seismologie.

În sens geofizic, **epicentrul** este punctul de pe suprafața terestră situat vertical deasupra **hipocentrului**, locul profund din scoarța terestră unde are loc eliberarea bruscă de energie care generează un cutremur. Intensitatea maximă a cutremurului, așa cum este percepută la suprafață, se manifestă în mod obișnuit în zona epicentrală. Această analogie oferă o **cheie de lectură simbolică** pentru înțelegerea raportului dintre sursa profundă a unei doctrine și manifestările sale vizibile în plan social și politic.

Transpusă în domeniul doctrinar, această metaforă semnifică faptul că **manifestările vizibile ale unei mișcări ideologice autentice nu pot fi corect înțelese decât prin raportare la sursa lor profundă, la „hipocentrul” ideatic care le generează**. În lipsa unei surse profunde, mișcările politice rămân superficiale, volatile și incapabile să producă transformări durabile.

În acest cadru, **hipocentrul DOCTRINEI DE EPICENTRU** îl constituie conceptul de **Stat Organic formulat de Mihai Eminescu**, cel mai profund gânditor politic al neamului românesc sau, cum îl numea Constantin Noica, „omul deplin al culturii române”.

Dincolo de aspectele punctuale și normative pe care le presupune orice doctrină politică, indiferent de orientarea ei, dar mai ales dincolo de nouitatea absolută, modernă și conservatoare în același timp, a **DOCTRINEI DE EPICENTRU**, aceasta introduce în politologie două elemente care îi conferă și o dimensiune spirituală: **JURĂMÂNTUL** și **RUGĂCIUNEA**. Le veți regăsi și în textul Doctrinei, proaspăt apărută în volum.

JURĂMÂNT

„În fața lui Dumnezeu, a Neamului meu și a veșniciei, jur pe sufletul strămoșilor mei și pe sângele urmașilor mei așa:

Voi sluji Statul nu ca pe un tron, ci ca pe o vatră.

Voi păzi rădăcina națiunii, așa cum țăranul păzește sămânța în brazdă.

Nu voi schimba legea firii pentru moda vremii.

Nu voi vinde pe aur ce nu se poate cumpăra: credința, limba, pământul și datina.

Jur să nu mă înalț peste poporul meu, ci să mă plec în fața suferințelor și nădejdlor lui.

Jur să las moștenire celor ce vin după mine un pământ întreg, un cuvânt curat și o lege vie.

Jur ca în toate faptele mele să caut nu strălucirea, ci dreptatea;

nu folosul meu, ci binele obștesc;

nu laudele vremelnice, ci pomenirea vrednică.

De voi călca acest jurământ,

să mă lepede pământul ce mă hrănește,

cerul ce mă privește și neamul ce mă naște.

Așa să-mi ajute Dumnezeu

și așa să dăinuim noi, ca stejarul în vânt,

cu rădăcini în adânc și frunza spre lumină!”

RUGĂCIUNE

Doamne al neamurilor și al vremurilor,

Păzitor al izvoarelor și al rădăcinilor,

Te chemăm azi cu smerenie, nu spre slavă deșartă,

Ci spre luminarea pașilor noștri întru dăinuire.

Fă, Doamne,

ca statul pe care îl clădim să nu fie piatră de moară la gâtul nostru,

ci piatră de temelie sub pașii copiilor noștri.

Fă, Doamne,

ca legile noastre să fie dreptate de lumină,

și conducătorii noștri să fie păstori, nu stăpâni; slujitori, nu călăi.

Fă, Doamne,

ca glasul aușilor și strămoșilor să nu se piardă în vânt,

ci să fie auzit în sfatul legilor și în cumpăna hotărârilor.

Fă, Doamne,

ca pământul nostru să rămână brazdă roditoare, nu pustiu robit;

și izvoarele noastre să rămână izvoare de viață, nu râuri de uitare.

Întărește, Doamne,

credința noastră în rostul acestui pământ și în steaua acestui neam.

Învie în inimile noastre

dragostea de glie, de grai și de lege dreaptă.

Fă-ne răbdători în suferință,

drepti în cărmuire,

mândri în demnitate și smeriți în fața veșniciei.

Și când pășim spre zidirea viitorului,

nu ne lăsa să ne clădim ruină,

ci fă-ne ctitori de suflet,

într-o lume vie, curată și dăinuitoare.

Așa să ne fie,

după dreptate,

după jertfă,

și după har.

Amin.

DEPUTAT MIHAI-ADRIAN ȚIU

„Stopați furtul din banii publici pentru microbuzele școlare!”

Investițiilor și Fondurilor Europene, Ministerul Educației și Cercetării și până la consiliile județene, toți au închis ochii la cerințele legale de bază ale unei licitații, favorizând o singură firmă, căreia i-au acceptat oferte cu prețuri de 2 sau 3 ori mai mari, decât cele estimate de UE, pentru fiecare microbuz. Astfel, o companie din județul Prahova a câștigat licitațiile pentru microbuze electrice în 60% din județe.

Compania a avut anul trecut un profit net de 68,7 milioane de lei, de 15,6 ori mai mare decât rezultatul din 2023, la afaceri de 255,6 milioane de lei, în creștere de 6,7 ori.

Având în vedere faptul că un Ford electric costă în jur de 64.000 de euro, și carosarea pentru transport de persoane se ridică la circa 15.000 de euro, iar compania le-a vândut cu peste 200.000 de euro, rezultă că firma a realizat un profit imens de peste 100.000 de euro pe fiecare microbuz.

Cum se explică diferența uriașă a prețului de achiziție între diferite județe, pentru același produs? Spre exemplu, pentru același tip de microbuz, județul Sălaj a plătit 118.000 de euro/microbuz, iar județul Iași 203.000 de euro/microbuz.

Consiliul Județean Bihor, al cărui președinte erai în urmă cu un an, a achiziționat și el 25 de microbuze la un preț de 218.000 euro/bucata. În județul Olt a fost plătit prețul de 262.000 de euro pentru fiecare dintre cele 20 de microbuze electrice.

Cum pot Ministerul Investițiilor și Fondurilor Europene și Ministerul Educației să nu țină cont de prețul mediu estimat de UE în Ghidul Solicitantului PNRR? Cum poate Ministerul Educației să fixeze în caietul de sarcini anumite specificații tehnice privind lungimea microbuzelor, doar pentru a favoriza o anumită firmă în câștigarea licitațiilor, în mai mult de jumătate dintre județele țării? Cum este posibil ca aceeași firmă să vândă același microbuz la prețuri diferite, diferențele fiind de zeci de mii de euro/microbuz până la sute de mii de euro/microbuz? Cum se justifică aceste diferențe? De ce consiliile județene pot face achiziții fără să se raporteze la un preț referință, stabilit în funcție de prețul mediu estimat de UE în Ghidul Solicitantului PNRR? Iată întrebări la care aveți datoria să cereți tuturor instituțiilor de control ale țării să ofere răspuns.

Vă solicit inclusiv să sesizați Corpului de Control al Primului Ministru pentru rezolvarea cât mai rapidă a chestiunii și tragerea la răspundere a vinovaților. Toate microbuzele trebuie să ajungă la copiii României.

În situația în care Guvernul României, al cărui reprezentant sunteți, nu poate rezolva această situație, mă văd nevoit să mă adresez instituțiilor Uniunii Europene.

Un popor unit nu poate fi învins!”

Sursă: bzi.ro

GHEORGHE POMUȚ

primul general român din armata SUA. A schimbat harta politică a lumii, determinându-l pe țarul Alexandru al II-lea să vândă Alaska americanilor. Prețul tranzacției a fost de 7.200.000 de dolari

S-a născut la data de 31 mai 1818, într-o familie românească din orașul Gyula, aflat în comitatul Békés (astăzi pe teritoriul Ungariei). Tatăl său era fierar pe moșia grofului Wenckheim. Familia Pomuț (uneori apare în registre drept Pumnuț) provenea din satul Săcele, pe atunci în comitatul Brașov, de unde bunicul său, Dinică Pomuț, a plecat spre vest în căutarea unui trai mai bun. Copilul a fost botezat de către preotul ortodox Atanasie Georgievici din Gyula, cu numele de Georgie Pomutz. Actul de botez se păstrează și în microfilm de către Biserica Mormonilor din Salt Lake City, Utah, SUA și indică, conform transcrierii din graiul local, în limba română, cu caractere chirilice:

„No. 63, 1818 mai 31, prunc. S-au născut pruncul parte (bărbătească) Georgie în luna Mai, zioa 31 anului celui mai sus. Tatăl pruncului, Pomuț Ioann și muma Victoria, lăcutiori (ai) oșului) Jula. S-au botezat și s-au ouns cu sfântul mir prin mine preotul, Atanasie Georgievici, parohialnic a sfintei bisericii, H(ram) Sfântului) I(erarh) Nicolae care se află în orașul Jula în luna și zioa cea, ce s-au pus supt anul, și s-au dat în sfântul botez pruncului numele Georgie. Nașul lui au fost Pluha Elena lăcuit(oare în) oraș(ul) Jula. Ecstract au căpătat Iunie 27, 858.”

La izbucnirea Revoluției de la 1848, era în vârstă de 30 ani. Sub influența mișcării de înnoiri politice și sociale care cuprinsese întreaga Europă, a participat la revoluția pașoptistă ungară, iar la scurt timp s-a înrolat ca voluntar în armata de honvezi. În vara anului 1849, Pomuț a fost ridicat la rangul de căpitan. Spre sfârșitul aceluiași an, pentru a scăpa de condamnarea hărăzită lui de guvernul austriac, s-a refugiat mai întâi în Italia și apoi în Germania. Fiind încă tânăr și fără obligații, a ales să emigreze în SUA.

Împreună cu un mic grup de 30 de camarazi, George Pomuț a părăsit portul Hamburg, ajungând la New York la 24 februarie 1850, unde a rămas numai câteva luni. De aici, împreună cu un alt român, bănățeanul Drahoș (Dragoș), și cu câțiva revoluționari maghiari, emigranți și ei, au hotărât să se îndrepte spre Vest. Grupul de emigranți s-a stabilit în localitatea Keokuk din statul

“The memorial day” este sărbătoarea prin care americanii cinstesc memoria celor care au avut o contribuție deosebită în formarea Statelor Unite ale Americii. Așadar, în fiecare an, ziua de 30 mai este rezervată eroilor care au contribuit la nașterea unei societăți democratice. Printre cei, nu foarte mulți, pomeniți și omagiați cu această ocazie se află și un român: Gheorghe Pomuț, generalul pe care președintele Clinton a ținut să-l pomenească în discursul său, cu ocazia vizitei în România, în 1997.

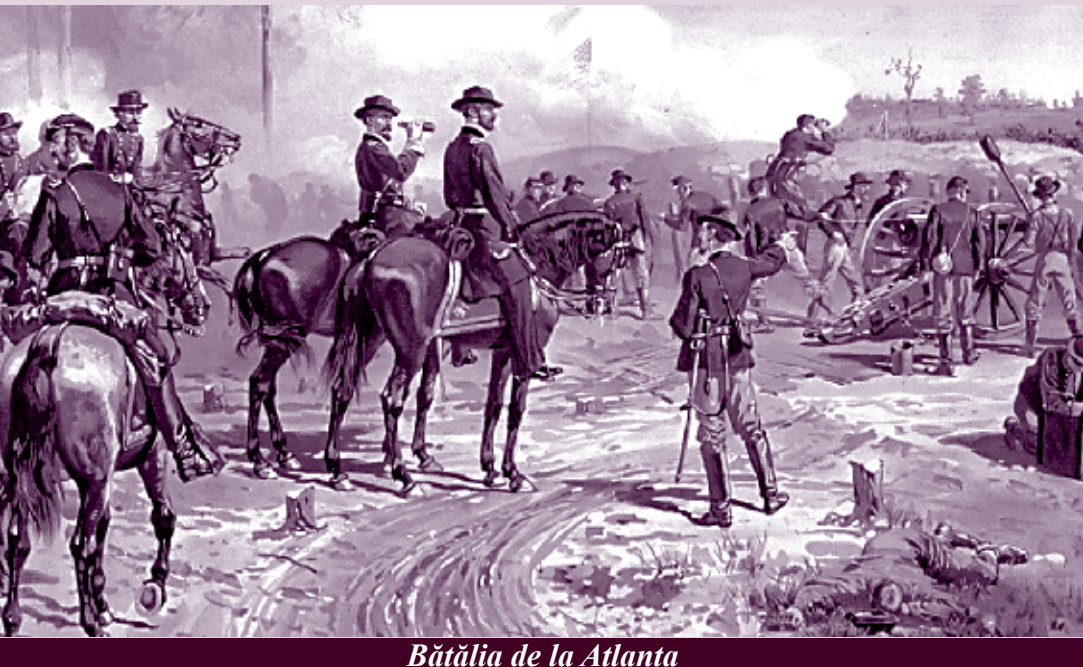
Iowa, unde au primit în stăpânire un loc sălbatic. Mica lor colonie a primit numele de „New Buda” și se afla la sud de localitatea Burlington. Acest oraș era doar plănuț de către emigranți, el neexistând niciodată ca așezare urbană.

La data de 15 martie 1855, George Pomuț a obținut cetățenia Statelor Unite ale Americii. La începutul războiului de secesiune, putea fi considerat un om bogat, fiind proprietarul unor întinse suprafețe de pământ. Avea, de asemenea, o fermă, realiza venituri frumoase din concesionarea unor exploatări miniere și construisese chiar o șosea pentru o mai bună circulație în Vestul încă sălbatic.

Un pașoptist în Războiul de Secesiune

În anul 1861, Pomuț începuse să promoveze, în America, ideea egalitarismului etnic, cerând Ungariei să aplice un tratament corect față românilor din Transilvania și sfătuindu-i pe aceștia din urmă să mențină legăturile cu frații lor din Principate. Aceste idei nu au mai putut fi dezvoltate, din cauza izbucnirii Războiului de Secesiune din America, iar Pomuț s-a înrolat voluntar în Armata nordistă.

În 1861 era locotenent în Regimentul 15 Infanterie din Iowa, pentru ca foarte repede să fie promovat ca locotenent major și apoi adjutant. Erau apreciate în mod special calmul și curajul său. A devenit erou încă din viață, prin faptele sale de arme din luptele de la Shiloh, Corinth, Vicksburg, Atlanta, Savannah.

Bătălia de la Atlanta

În vara anului 1863 este avansat la gradul de maior, iar apoi, în mai 1864, la începutul Bătăliei pentru orașul Atlanta, generalul Frank P. Blair îl avansează la gradul de „Provost Marshall” al Regimentului 17. În august 1864 Pomuț cere permisiunea să se întoarcă la Regimentul 15 Iowa, i se aprobă transferul și i se oferă comanda Regimentului, fiind promovat la gradul de locotenent-colonel.

Cu privire la calitățile militare ale lui George Pomutz în Bătălia de la Atlanta, generalul Walter O. Gresham, comandantul Brigăzii a III-a din care făcea parte și regimentul lui Pomuț, a scris odată: „L-am întâlnit pe Pomutz; un brav și curajos ofițer care se bucura de o mare popularitate în rândul camarazilor și soldaților săi. El nu este doar un ofițer valoros, versat în toate problemele militare, ci și un om cu o cultură superioară, un gentleman manierat.”

Generalul Pomuț a fost, de asemenea, membru al Organizației Foștilor Voluntari, al Legiunii Credincioase și al Ordinului Săgeata Albastră („Blue Arrow Order”). Peste doi ani, în 1865, ca o recunoaștere a meritelor sale militare, Senatul american îi conferă gradul de general de brigadă.

Gheorghe Pomuț îl convinge pe țarul Alexandru al II-lea să vândă Alaska americanilor

Calitățile sale, relațiile pe care le avea și cele opt limbi pe care le vorbea fluent l-au determinat, spre sfârșitul anului 1866, pe președintele Andrew Johnson să-i solicite colaborarea în ca-

litate de diplomat. Pomuț a fost numit reprezentantul diplomatic (mai întâi consul, apoi consul general) al Statelor Unite la Petersburg, pe lângă țarul Rusiei (Alexandru al II-lea). În această calitate, românul a petrecut pe malurile Nevei nu mai puțin de 12 ani, sub mandatele a trei președinți americani, caz de excepție în istoria Departamentului de Stat.

A avut o contribuție remarcabilă în evoluția relațiilor americano-ruse, preocupându-se în mod deosebit de ocrotirea cetățenilor americani. Relevante, în acest sens, ca surse istorice, sunt rapoartele sale diplomatice cu multiple informații despre viața rusească în cele mai diverse domenii. A dovedit suplețe diplomatică, tact, calități de tot felul în contactul cu țarul și alte înalte oficialități ruse. În istoria diplomației americane a secolului al XIX-lea, un moment deosebit de important l-a constituit „afacerea Alaska” din 30 martie 1867. Gheorghe Pomuț a fost cel care, cu inteligență și abilitate, l-a sfătuit pe țarul Alexandru al II-lea să se debaraseze de acest teritoriu din componența imperiului rus, invocând argumente diverse, precum lipsa de vegetație, condițiile atmosferice nefavorabile, nepopulara etc. Negocierea a fost făcută tot de el, astfel că Alaska a fost vândută Statelor Unite la suma derizorie de doar 7,2 milioane de dolari. Aurul, petrolul, celelalte zăcămintele ale subsolului s-au constituit într-o afacere cu totul deosebită pentru cei de dincolo de Ocean. Fapt mărturisit și de președintele american U.S. Grant care, la terminarea mandatului său, a ținut să-i facă o vizită lui Pomuț, în reședința sa de la malurile Nevei.

O moarte suspectă, o avere dispărută

În 1878, Gheorghe Pomuț a renunțat la cariera diplomatică dar, din motive necunoscute, nu s-a mai întors în America, nici în țara de origine. A murit după patru ani, pe 12 octombrie 1882, la Petersburg, fiind înmormintat în Cimitirul Smolensk. Nu au fost elucidate încă împrejurările suspecte ale morții sale, nici cuantumul și soarta averii pe care o poseda. Se știe doar că urmașul său la conducerea misiunii diplomatice americane ar fi expediat peste Ocean averea a cărei urmă s-a pierdut cu totul.

În 1913, în SUA a fost adoptată o lege specială care prevedea transferarea peste Atlantic a rămășițelor pămîntești ale lui Gheorghe Pomuț, pentru a fi depuse în cimitirul național de la Arlington, unde se aflau și mormintele celor mai celebri cetățeni ai Americii. Izbucnirea primului război mondial și a revoluției bolșevice a împiedicat punerea în practică a acestei legi.

În anul 1944, cetățeni americani de origine română au construit, prin colectă publică, un cuirasat cu numele „General George Pomutz”, pe care l-au oferit guvernului federal. Nava americană s-a aflat în exploatare până în anul 1970. La 9 iulie 1997, cu ocazia vizitei președintelui american Bill Clinton în România, acesta l-a evocat în discursul său, ca pe unul dintre cei care au făurit America de astăzi.

La data de 14 august 2004, a fost dezvelită o statuie a generalului Pomutz în fața Catedralei ortodoxe române cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din orașul Cleveland (Ohio, SUA).

Alaska președinților

Întâlnirea lui Donald Trump cu Vladimir Putin în Alaska ridică multe semne de întrebare, cea mai arzătoare fiind: de ce tocmai în Alaska, teritoriu care a aparținut Rusiei până în 1867, când a fost cesionat (sau concesionat) Statelor Unite de țarul Alexandru al II-lea? Este la mijloc vreo resetare, vreo renegociere sau vreo revenire a teritoriului la vechiul proprietar? Oficial, nu. Dar, de fapt, nu știm. Așa cum nu știm nici ce au discutat cei doi când, în limuzina președintelui american, înainte de discuțiile lor oficiale privind Ucraina, au avut o scurtă conversație izolați de orice consilieri sau jurnaliști. În întâlnirea aparent neplanificată, ei erau însoțiți doar de doi ofițeri din servicii, în fața mașinii blindate de opt tone. Mulți s-au întrebat: despre ce anume au vorbit? N-o să știm, poate, niciodată. Sau, eventual, peste 100 de ani. Dar, după întâlnirea cu președintele rus, președintele Trump le-a spus liderilor europeni că este acum în favoarea cedării teritoriului controlat de Ucraina către Rusia pentru a pune capăt luptelor, o concesie căreia Ucraina i s-a opus de mult timp.

La întoarcerea sa la Moscova, Putin a convocat înalți oficiali ruși de la Kremlin pentru a-i informa televizat despre întâlnirea din Alaska. El a spus că discuția cu președintele Trump a fost „foarte sinceră și informativă”, adăugând că a adus Rusia și Statele Unite „mai aproape de deciziile necesare” pentru a pune capăt războiului din Ucraina. Putin a spus că a discutat cu Trump despre „cauzele profunde” ale războiului și că „eliminarea acestor cauze profunde ar trebui

să fie baza unei soluții”.

Dacă Alaska a fost sau n-a fost argument de troc politic la întâlnirea celor doi președinți, n-o să aflăm din documentele oficiale. Putem deduce că ceva doar din derularea evenimentelor planare. Am cerut, în acest sens, ajutorul ChatGPT, care ne-a făcut următoarea sinteză:

Afacerea Alaska

„Afacerea Alaskas din 30 martie 1867 este, într-adevăr, un episod important în istoria diplomației americane. Tratatul a fost încheiat la 30 martie 1867 între Statele Unite și Imperiul Rus, fiind semnat de William H. Seward, secretar de stat al SUA, și Eduard de Stoeckl, ministrul plenipotențiar al Rusiei la Washington.

Documentul prevede explicit «cession» — adică cedarea definitivă a teritoriului Alaska către SUA (n.r. nu știm însă dacă a avut și clauze secrete).

Prețul tranzacției a fost de 7,2 milioane de dolari aur, echivalentul a circa 125 milioane USD în valoarea actuală (foarte mic totuși, comparativ cu bogățiile descoperite ulterior).

În perioada respectivă Gheorghe Pomuț era consul general al SUA la Sankt Petersburg, mai multe surse menționându-l printre negociatorii principali, el fiind cel care ar fi facilitat contactele și ar fi influențat decizia țarului Alexandru al II-lea, mai ales datorită relațiilor sale în cercurile diplomatice ruse. Nu a fost semnatat al tratatului ci, așa cum îl menționează documentele, un intermediar și un informator diplomatic.

Teoria concesionării susține că Alaska nu a fost vândută definitiv, ci închiriată/concesionată pentru 137 sau 157 de ani, după care ar reveni Rusiei. Această idee circulă mai ales în literatura de tip «mistere istorice» și în articole online, dar, conform versiunii oficiale, nu există niciun document care să o susțină.

«Legenda» conform căreia Alaska ar fi fost „concesionată” și nu „cesionată” e întărită de suma foarte mica (7,2 milioane dolari) pentru un teritoriu uriaș bogat în resurse, sumă ce pare un „cadou” și alimentează suspiciunile. Pe de altă parte se face analogia cu perioade similare în alte cazuri, cum ar fi Hong Kong (cesionat pe 99 ani), ceea ce face ideea plauzibilă pentru public.

Concluzia este că din punct de vedere juridic și documentar, Alaska a fost vândută definitiv în 1867. Nu există dovezi autentice (spun sursele oficiale) pentru o concesiune pe termen limitat. Gheorghe Pomuț a fost implicat diplomatic în proces, dar nu a fost negociator principal oficial. Mitul „concesiunii” este o interpretare populară, fără fundament în tratatele semnate”.

Tot ChatGPT-ul ne-a pus la dispoziție și textul CONVENȚIEI dintre țarul Rusiei și SUA privind Cesiunea Posesiunilor Ruse în America de Nord, pe care ni se pare util să-l publicăm:

„CONVENȚIUNE între Statele Unite ale Americii și Majestatea Sa Împăratul Rusiei, pentru Cesiunea Posesiunilor Ruse în America de Nord în favoarea Statelor Unite ale Americii,

Încheiată la Washington, 30 martie 1867; ratificată de Senatul SUA, 9 aprilie 1867; ratificată de Președinte, 28 mai 1867; schimb de ratificări la Washington, 20 iunie 1867; proclamată, 20 iunie 1867.

ARTICOLUL I
Majestatea Sa Împăratul tuturor Rușilor este de acord să cedeze Statelor Unite, prin această convenție, imediat după schimbul ratificărilor, tot teritoriul și dominionul deținute în prezent de către acesta pe continentul american și insulele adiacente, definite prin limite geografice exacte (evidențiate în textul original).

ARTICOLUL II
Tratatamentul proprietăților publice (terenuri libere, clădiri oficiale, arhivelor etc. este reglementat: bisericile ortodoxe rămân ale credincioșilor locali, iar arhivele vor fi predate agentului SUA, cu copii autentificate disponibile părții ruse.

ARTICOLUL III
Locuitorii pot opta pentru:
• Reîntoarcere în Rusia în termen de trei ani (fără a-și pierde cetățenia);
• Sau rămânere, caz în care (cu excepția triburilor native) dobândesc toate drepturile cetățenești, inclusiv protecția deplinei libertăți,

proprietăți și religie. Triburile native sunt guvernate conform legilor adoptate de SUA.

ARTICOLUL IV
Împăratul rus va desemna un agent pentru predare formală, dar cesiunea devine efectivă imediat la schimbul ratificărilor, fără formalități suplimentare.

ARTICOLUL V
Imediat după schimbul ratificărilor, se predau fortificațiile rusești către SUA, iar trupele ruse se retrag prompt și în condiții rezonabile.

ARTICOLUL VI
Ca plată pentru cesiune, SUA plătește în termen de zece luni, la Trezorerie, suma de 7 200 000 dolari în aur. Teritoriul este cedat „liber de orice sarcini sau privilegii”, excepție făcând doar proprietatea privată.

ARTICOLUL VII
Tratatele sunt ratificate de Președinte și Senatul SUA, respectiv de Împăratul Rusiei. Schimbul ratificărilor are loc la Washington în termen de trei luni de la semnare sau mai repede dacă se poate.
Semnat la Washington, 30 martie 1867
William H. Seward (Secretar de Stat al SUA) —
Edouard de Stoeckl (Ministru al Rusiei) ”.

Corupție la Palatul de Justiție

MARIAN SÎNTION

Afară cu procurorii din magistratură!

• *O posibilă oră „H” pentru Judecători (cei de vocație)*

În contextul disputei pe care Consiliul Superior al Magistraturii a provocat-o, sărind la gîtul Guvernului pe competența acestuia, un mic amănunt nu a fost discutat: **legătura ombilicală dintre procurori și judecători**. Și - mai ales - ce au putut să facă, împreună, unii procurori cu unii judecători, de au adus Justiția în stadiul în care se află în prezent.

Pomind de la această legătură se pot face multe analize, dar cea mai importantă cred că privește statutul de magistrat, care este permis procurorilor printr-o interpretare a normei. Și care sînt menținuți artificial în această breaslă a magistraturii. Deși ei își desfășoară activitatea ca parte a puterii executive, sub autoritatea ministrului Justiției.

Acest statut de magistrat a permis procurorilor să acționeze în maniera în care au procedat, mai ales începînd cu anii 2000, în mod special din 2005 cînd, sub pretextul așa-numitei lupte anticorupție, au făcut zeci de mii de victime. Și mă refer aici la cei trimiși în judecată și achitați,

ca să nu mai spun de modul în care au influențat evoluția societății.

Procurorii nu au acționat singuri, de capul lor, că nici nu aveau cum: au fost, și sînt, parte a unui mecanism care poate fi considerat un trinom: Structuri de Informații - Procuratura - Instanțele de Judecată (unii judecători). În cadrul acestui trinom, un rol important a revenit Ministerului de Interne, care a acordat suport procurorilor prin: logistică, resurse umane (inclusiv polițiști detașați) și informații (mai ales prin structura de specialitate).

Procurorii au avut - și au! - o pavază, un scut, în fața fărâdelegilor pe care le-au făcut sub pretext instituțional: statutul de magistrat al judecătorilor.

Tot statutul de magistrat, pe fondul lipsei unui cadru legal în care ar fi trebuit reglementată răspunderea, le oferă imunitate procurorilor.

Prin modul în care au înțeles să-și folosească prerogativele, precum și statutul de magistrat știind că nu pot păți nimic, procurorii - în cadrul mecanismului reliefat - au contribuit major la stadiul în care a ajuns Magistratura în prezent, stadiu caracterizat prin ură, frustrare, nemulțumire, dorința de dreptate, pe care le simt și manifestă atît cei care au avut de a face cu Sistemul de Justiție, cît și cei din întreaga societate.

Dacă procurorii ar fi scoși din magistratură, opinez că s-ar face un echilibru, sau măcar un început de echilibru. Pentru că procurorii și judecătorii nu ar mai conduce Magistratura ca doi siamezi, cu consecințele de rigoare. Și fiecare și-ar vedea de competențele ale.

Această stare a lucrurilor din prezent - tot mecanismul descris, care a contribuit major, zic eu, la modul în care a fost adusă și menținută Magistratura - nu a fost abordată de nimeni. Nici măcar de breasla judecătorilor, sau de cei care le diriguiesc interesele profesionale, indiferent dacă sînt șefi de instanțe, sau fac parte din forul suprem al justiției: Consiliul Superior al Magistraturii.

Dimpotrivă, am avut surpriza neplăcută să constat că judecătorii - și nu orice judecători, ci cu funcții: d-na judecător Elena Costache, președinte al C.S.M., sau d-na judecător Ramona

Grația Milu, membru ales al C.S.M. (mandat 2023-2028) - , s-au transformat efectiv, cu diferi-te prelejurî, în avocații breslei procurorilor.

Nici înainte de a fi alese în actualul C.S.M., nici în perioada mandatului (2023 - 2028), nu rețin ca cele două doamne judecător, ca de altfel și alți judecători sau asociațiile lor profesionale, să fi luat atitudine față de abuzurile pe care Procuratura (procurorii) le-au săvîrșit prin folosirea statutului de magistrat.

La fel, nu rețin să fi luat atitudine privind modul în care unii judecători, și chiar conducători de instanțe, și-au aservit arma lor supremă, roba, implicit statutul de magistrat, în cîrdășia siameză pe care au avut-o - și o au! - cu procurorii, exclusiv prin intermediul statutului comun de magistrat.

La toată treaba asta, cred că scînteia și fitilul se află în miinile judecătorilor de vocație.

Ei ar trebui să ia atitudine profesională în vederea declanșării procedurilor de separare totală de breasla procurorilor.

Un efect imediat ar fi plecarea procurorilor din Consiliul Superior al Magistraturii, lăsându-i

pe judecători cu magistratura și la nivel de for reprezentativ.

E adevărat că va fi, nu greu, ci foarte greu, aproape imposibil. Dar, unde e voință vine și putința.

Iar la nivel de principii, să se rețină ce a menționat Curtea Europeană a Drepturilor Omului - C.E.D.O. în Cauza Tiron împotriva României (7 aprilie 2009), respectiv că procurorul român nu este magistrat. Chiar și Guvernul României a admis că procurorul nu este magistrat. Culmea e că această susținere a venit de la colegul meu, dl. procuror Răzvan Radu Horațiu, pe care a exprimat-o din calitate sa de Agent Guvernamental, reprezentant al României la C.E.D.O..

Adică un oarece consens există. Între C.E.D.O. și Guvern.

Așa că, pentru echilibru în societate, pentru asigurarea unui climat normal în care să fie respectate drepturile și libertățile fundamentale, cred că procurorii trebuie aruncați peste bordul magistraturii. Iar lucrul ăsta poate fi început de judecătorii de vocație.

VASILICĂ MILITARU

De la Salina Praid la marșul Pride

Este o certitudine că trăim niște vremuri bezmetice. Salina Praid, mândria (Pride, în limba engleză) Ținutului Secuiesc, s-a năruit inundată de neputința unui Stat eşuat. Dacă s-ar fi întâmpilat aceasta în anii '90, aş fi dat vina pe serviciile secrete care au lăsat să se petreacă tragedia pentru ca etnicii secui să se lecuiască de pretinsa autonomie din inima României. Acum nu mai am pe cine da vina. Nu mai avem servicii secrete româneşti. Praid a căzut pradă prostiei, deopotrivă de prezentă printre români dar şi printre maghiari. Pentru că au pierdut şi unii şi alţii. Aceste lupte sterile pentru autonomii iluzorii dovedesc că religia creştină nu a avut niciun efect benefic asupra societăţilor umane. Dominanta rămâne etnică.

În numele lui Hristos şi al lui Yahweh

Dacă la nivel individual, creştinismul mai este încă aplicat, la nivel statelor europene, ideile creştine nu au fost şi nu sunt valabile. Este evident că statele utilizează în relaţiile dintre ele principiile veterotestamentare. Tanakhul iudaic - Vechiul Testament este Biblia statelor naţionale iar Noul Testament este Biblia cetăţenilor supuşi. Poporul trebuie să

fie umil şi pacifist în timp ce Statul este din ce în ce mai criminal şi mai războinic. Atunci când Statul o cere, cetăţeanul creştin este obligat să pună în cui învăţăturile lui Hristos şi să se înarmeze după poruncile lui Yahweh. Uciderea aproapelui este condamnată la nivel individual însă este justificată atunci când interesul statului său naţional o cere. Războaiele şi cucerirea de noi teritorii, în numele lui Dumnezeu, au marcat instaurarea Creştinismului în Europa. Astăzi, războiul dintre Rusia şi Ucraina se dă în numele lui Hristos iar războiul din Fâşia Gaza se dă în numele lui Yahweh. Ce să mai vorbim despre războaiele duse în numele lui Allah. Oricare ar fi El, Dumnezeu are mai multă treabă cu războaiele dintre oameni decât cu pacea!

Desigur că acest fapt este mai puţin prezent la români. Dumnezeul românilor s-a liniştit. România nu mai are nevoie să recupereze teritoriile naţionale. România contemporană este obligată de actorii statali europeni să-şi recupereze o mândrie a LGBTQ+, denumită Pride şi care se citeşte Praid. O mândrie ce nu a fost pierdută niciodată, pentru că nu a existat vreodată.

În schimb, minoritarul Silviu Vexler tocmai a propus, iar parlamentarii s-au executat la comandă, să stărpescă mândria de a fi român (etnic român!). Ştie şeful evreilor ce face! Doar de vreo 3.000 de ani Yahweh, gelosul zeu al tribului lui Israel, le-a ordonat celor din neamul lui Vexler să stărpescă de pe

faţa pământului toate neamurile, inclusiv români, care cred în alţi dumnezei decât dumneZeul evreilor. Aşa zice la Biblie, iar Biblia este Sfântă (sic!).

Evoluţia Statului naţional

Să revenim la conceptul de Stat, neparalel. Bazele Statului român au fost puse în anul 1859 de Moldova şi Țara Românească, păstrând autonomia şi statutul de stat tributar față de Imperiul Otoman, pe care-l aveau cele două principate. Abia în anul 1877, în urma războiului ruso-turc, România a scăpat de controlul Imperiului Otoman.

Norocul tănărului Stat român a fost faptul că Imperiul Rusiei a încurajat principatele România, Serbia şi Muntenegru să lupte împotriva vechiului Imperiu aflat în disoluţie. Ghinionul românilor a fost că Rusia şi-a însușit sudul Basarabiei, pierdut în urma războiului Crimeii (1853-1856) . Partea ursului.

După războiul austro-rus cu turcii, din 1790, rușii câștigaseră pământ turcesc până la Nistru, care s-a declarat ca margine a Rusiei, spre țara Moldovei. Profitând de slăbirea Imperiului Otoman, sub pretextul amestecului lui Napoleon Bonaparte în Principatele Române, în anul 1806 Rusia pătrundea dincolo de Nistru și ocupa țările române. În urma unui război ruso-turc desfășurat timp de 6 ani, în care Franța lui Napoleon a susținut când tabăra turcă, când tabăra rusească, Pacea de la București din anul 1812 a ratificat cedarea pământ-

tului românesc dintre Nistru și Prut către Rusia.

Încă din septembrie 1914, Rusia avea să recunoască drepturile României asupra teritoriilor austro-ungare, inclusiv Transilvania și Banatul, a căror anexare avea un sprijin popular pe scară largă, iar succesul Rusiei împotriva Austriei a determinat România să se alătore Antantei (Franța, Imperiul Britanic și Imperiul Rus) în Tratatul de la București din august 1916. Cum Imperiul Rus a ieșit din război, în urma declanșării Revoluției iudeo-bolșevice, România s-a găsit singură pe Frontul de Est și a semnat Tratatul de la București din mai 1918, punând capăt stării de război între România și Puterile Centrale. Prin Pacea de la Buftea, România se angaja să cedeze teritorii Austro-Ungariei și Bulgariei și să predea, pentru 90 de ani Germaniei, controlul asupra rezervelor ei de petrol. Șantierele navale intrau în stăpânirea Statului german. În schimb, Puterile Centrale - Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria și Turcia - recunoșteau unirea Basarabiei cu România, în defavoarea Rusiei. Un vis trecător ce a durat numai 22 de ani.

Pe scurt, România a fost permanent la cheremul marilor Puteri europene. Granițele acestea nu au fost stabilite niciodată de Poporul român, ci acceptate conjunctural de celelalte state europene interesate, inclusiv Rusia și Turcia. Zilele acestea, aceeași Rusie imperială oferă României, doar din interes, teritoriile anexate Ucrainei. Odată preluate de România, Rusia ar avea grijă să-și recupereze sudul Basarabiei pentru a controla gurile Dunării. Despre soarta Transnistriei, niciun cuvânt de la marele Urs. Așa cum Rusia nu va explica niciodată de ce a ținut captivă intereselor sale strategice provincia românească Basarabia devenită, cu sprijin rusesc, Republica Moldova. Un exemplu tipic de frățietate Ortodoxă!

Meditațiile unui secu

NAGY ATTILA-MIHAI

Tőkés – falsul predicator al dialogului româno-maghiar

La prima tabără de vară de la Bálványos, în 1990, eram acolo. Părea că pornise un dialog între intelectualii români și maghiari. Numai că, de multă vreme, acel dialog s-a transformat într-un monolog al naționalismului maghiar, într-o platformă a aroganței naționaliste a lui Orbán Viktor, cu multe provocări simbolice la adresa românilor. Acolo se pun la cale și planuri instituționale cu tentă revizionistă, prin crearea unor instituții minoritare autonome sau paralele cu cele ale statului român.

Tőkés vorbea despre un dialog româno-maghiar, dar lipsea exact lucrul cel mai important: încrederea reciprocă între cele două nații, pe care Szilágyi N. Sándor, fost profesor universitar la UBB Cluj, o considera baza relației româno-maghiare. Aceasta nu se poate construi până când nu ne confruntăm cu traumele noastre istorice – ungurii recunoscându-și vina în asu-

prirea românilor și, mai ales, pe cea din timpul ocupației horthyste. Fără o confruntare sinceră cu trecutul traumatizant, nu putem vorbi de încredere în relațiile româno-maghiare.

Dar cum să avem încredere reciprocă atunci când Orbán Viktor agită spiritele cu acel fular pe care este imprimată harta Ungariei Mari? Tot el a făcut declarații insultătoare la adresa românilor, chiar acum, când a venit să se întâlnească cu Bolojan, spunând: „*Mă duc la București, pe pământ românesc, după care mă întorc în Ardeal*”. Sau când, de peste 35 de ani, prin simboluri istorice sau actuale, transmite românilor un singur mesaj: că este contestată autoritatea statului român și că românii nu sunt doriți. Tricourile cu harta Ungariei Mari, purtate recent la meciul dintre FK Csikszereda și Dinamo, sunt doar un exemplu. Cu astfel de mesaje, mergem împotriva încrederii.

Problema instituțiilor paralele din Ardeal, create de Fidesz-ul din Ungaria, nu are nici ea la bază încrederea reciprocă. Acestea au fost înființate în afara țării, în Ungaria, pentru Ardeal, ceea ce naște suspiciuni întemeiate de revizionism instituțional. După părerea mea, intervenția Ungariei în România generează conflicte între cele două nații, fiind o ingerință externă care servește divizării.

Domnule Tőkés, dumneavoastră vorbiți de dialog între cele două nații, dar tot ce face Ungaria în Ardeal întărește neîncrederea istorică a românilor față de unguri și naște tensiuni. Vorbiți de dialog, dar creați instituții care distrug încrederea. Nu faceți nimic pentru realizarea încrederii între cele două nații și, totuși, vorbiți de dialog. Tot ce spuneți este fals, pentru că acționați tocmai împotriva unui dialog al încrederii. Nu vă supărați, dar acolo, la Tușnad, erați un predicator fals.

CONSTANTIN BEJENARU-BECO

Balada Singurătății

- In Memoriam Gabriel Garcia MARQUEZ -

Singurătate, ce umană ești,
Exiști și-ai existat dintotdeauna
Totuși precum ghețarii se topeșc,
Aproapele când îmi întinde mână.

Singurătate, ce Divină ești,
Mai mult decât oricând – acum,
Când cu Duh Sfânt mă înDumnezeiești
Și îmi deschizi spre Ceruri tainic drum.

Singurătate, ce Divină ești!

Tulcea (Aegyssus – Poarta Deltei – Degetul Lui Dumnezeu)
Din volumul în pregătire „Poeme diamantine, din străfunduri de din mine, proiectate-n zări alpine – Uni(c)vers Apollinic”

SORIN LAVRIC

Ați auzit de Gheron Netta?

Bineînțeles că nu ați auzit de el. Am să vă spun eu cine este. Gheron Netta s-a născut în 1891 în orașul meu, Turnu-Severin, și a absolvit liceul „Traian”, instituție pe care am terminat-o la rândul meu. Coincidența aceasta nu mă face deloc mândru și iată motivul: plecând la București în perioada interbelică, Netta a intrat în lumea politică, pentru ca, urcând în ierarhie, să ajungă ministru de Finanțe în guvernul Ion Antonescu. Cu alte cuvinte, a fost superiorul ierarhic al lui Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat în același minister.

După război, amândoi au fost condamnați, drept criminali de război, de un tribunal comunist. Urmarea a fost că amândoi, fiind întemnițați la Aiud, aveau să moară acolo.

Și acum vine surpriza strigătoare la cer: în anul 2000, Gheron Netta a fost reabilitat juridic, scăpând de blestemul de a fi criminal de război. Spre deosebire de Mircea Vulcănescu, al cărui stigmat omonim îi plutește în continuare deasupra capului. Explicația e simplă: Gheron Netta a fost evreu, în timp ce Mircea Vulcănescu a fost român. Deci superiorul lui Mircea Vulcănescu, cel care îi dădea ordine amărâtului de subsecretar de stat, a ieșit basma curată la judecata posterității, în timp ce cărturarul român nu numai că este persecutat postum, dar pe deasupra Alexandru Florian, sinistrul șef al institutului „Elie Wiesel”, vrea să-l șteargă din memoria colectivă.

Cum Gheron Netta a fost reabilitat, fiicele lui au putut reintra în posesia a două blocuri

de locuințe, numărând 76 de apartamente. În același timp, Măriuca Vulcănescu, fiica cea mică a ilustruului intelectual interbelic, nu a putut să-și recapete nici măcar casa părintească din strada Popa Soare. Iată ce înseamnă dreapta judecată a istoriei: un criminal de război, fiind evreu, capătă postum un blazon imaculat, în timp ce alt criminal de război, fiind român, rămâne cu efigia sclerată a unui proscris veșnic. Și asta în virtutea unui nedrept verdict penal dat de o instanță judecătorească de sorginte comunistă.

În fața acestei inechități flagrante, intelectualii noștri de astăzi tac mălc. Le e frică să se pună rău cu masoreții marxiști, fără de al căror sprijin un mediocru răzbnător precum Alexandru Florian nu și-ar fi îngăduit niciodată să maculeze memoria celui mai strălucit intelectual interbelic al României, Mircea Vulcănescu.

DENIS BUICAN PELIGRAD

Relații și congrese internaționale (II)

luția evoluționismului: teoria sinergică”, care a fost primită favorabil de participanții la congresul internațional și am prefătat volumul, publicat câțiva ani mai târziu, cu o introducere generală: **Prima verba.**

Prima verba a constituit, de asemenea, o invitație de a se trece spre o selecție multipolară generalizată de la Lumea vie, la Lumea ideilor: „Or, pe această cale de comprehensiune a biosferei și evoluției sale - aflată, fără îndoială, la o răscruce care poate duce, precum limba lui Esop către cel mai bine sau către cel mai rău - , Istoria și Filosofia Științelor Biologice și medicale nu se poate lipsi de adunarea câtorva grăunțe de lumină. Evoluția sinergică, care se sprijină pe selecția multipolară, nu este rezervată numai lumii biologice ci, de asemenea, lumii ideilor de care se ocupă Istoria Științelor”.

Iar acest **Cuvânt înainte** schimbă suferința într-o speranță căii spre desăvârșire: „*Chiar dacă este o imposibilă trinitate - feliicitate, luciditate, sensibilitate, care nu se poate nicicum reuni în ipostaza umană - , chiar atunci un surplus de cunoaștere îmbogățește sămburele vieții prin suferința împlinirii, în timp ce tenebrele ignoranței - fertile în monștri - sfârșesc în chinurile neisprăvirii, într-o gândire care riscă să se restrângă din ce în ce mai mult*”...

În timpul diferitelor manifestări legate de Congres, am avut prilejul să întâlnesc diferite personalități, printre care profesorul Gillespie, un filozof și istoric al științelor cunoscut de la Universitatea Princeton din Statele Unite. Stând de vorbă, mi-am manifestat mirarea în fața propagandei făcută și în America, și în Franța scrierilor unui Stephen Jay Gould care, după mine, nu-s decât superficiale sau greșite din punct de vedere științific.

Bătrânul profesor american mă privește drept în ochi și-mi răspunde: „*Iată, scumpe coleg, care e diferența de apreciere - pentru Franța Gould este un savant, pentru americani numai un vulgarizator*”...

Oricum ar fi și oricare ar fi diferența de discernământ între lumea universitară americană și franceză, viermele este deja în fruct în ambele cazuri: cărțile de referință și de popularizare în bunul sens al termenului sunt acoperite de vânzările în librării - deci în audiența la public - de cele de vulgarizare vulgară care, de obicei, induc în eroare cititorii, ca să nu zic chiar și profesorii lipsiți, mult prea adesea, de discernământ propriu...

În afară de congresele propriu-zis științifice și de istoria și filozofia științelor, am fost invitat și la congrese de cultură și mai general, precum cel organizat de revista internațională „Scientia”, la Milano în 1982, consacrată geniului extraordinarei personalități care fu Leonardo da Vinci. Atunci am întâlnit și cunoscut personal o seamă de istorici și filosofi ai artei - dar și ai științei - , ca Giuseppe Montalenti, genetician și istoric al darwinismului italian - ori pe celebrii Ernst Gombrich ori André Chastel, autorități internaționale în istoria artei, dar care apăreau sclerozați de vârstă și glorie.

Ca de obicei la congrese internaționale, mai interesante decât cele mai multe comunicări erau unele contacte personale și mai ales revizitarea comorilor orașului: Muzeul Brera - care, între alte minunății adăpostea vestita „Pietă Rondanini” în care o mamă, împietrită în durere și marmură, ținea în brațe corpul fiului căzut pe cruce. Departe de a avea șlefuirea definitivă a aceleiași scene expuse în Catedrala San Pietro de la Roma, acest grup statuar parcă veșnic neispră-

Viață sfârtecă în Răsărit și Apus

vit după ultimele lovituri de daltă ale sculptorului Michel Angelo care a lăsat marmura scrijelită de vârtejul tuturor suferințelor vieții și morții.

Cina cea de Taină, frescă celebră din Milano era, înainte de refacerea din ultimii ani, mult prea lovită de trecerea anilor, dar mai ales de ghiulelele ultimului război care atinseseră zidurile alăturate dăunând picturii cu toți sacii de nisip care o protejau...

O altă minune a locului, în Milano, care nu se află printre cele mai frumoase cetăți italiene, înăbușit de noile construcții ale bogăției afaceriste și devenind un fel de hibrid într-o Paris și New York - este în centrul istoric mult vizitatul „Domo” - catedrala care apare ca o dantelă de marmură care încearcă să acopere vidul cerului și golul sufletelor care se agață de o viață sau de o iluzie care le scapă mereu, fugind cu orizontul către Nicăieri.

Frecventând marile muzee ale lumii, monumentele istorice și congresele internaționale, poți rămâne cu iluzia că posteritatea reține, ca să vorbim așa, crema cremelor din contemporanitate. Dar, în realitate, selecția multipolară a valorilor se face, de obicei, în funcție de un mediu dat: dacă mediul cultural și politic este inferior sau dogmatic se ajunge ca fierul ruginit să fie considerat metal prețios... Rătăcind și observând în meandrele trecutului rămășițele miracolului greco-latin, egiptean, chinez ori indo-american, ai de multe ori impresia că în vremile unde monumentele vizitate de mine reprezentau viața cotidiană a cetățenilor, puteai întâlni la Atena, Roma, sau pe alte meleaguri socotite binecuvântate, o serie de savanți, filosofi ori poeți ca cei cunoscuți din istorie. De fapt în Atena, la vremea lor, nu întâlneai un Socrate, Platon sau Aristotel sau la Roma pe Iulius Cesar ori Cicero nici pe

Horatius, Virgiliu ori Martial, ci o plebe - statistic cu mult mai numeroasă - însetată și ahiațată de pâine și de circ, întocmai ca și azi, pretutindeni.

Cât despre savanți, de la Arhimede la Saharov - ca să nu mai amintim pe atâția alții, de la Giordano Bruno la Galileo Galilei - rămâneau, ca și poeții, „blestemați”, în marginalitatea excepționalului, mereu în primejdie să piară chinuți de caznele patului veșnic al anticului Procust, rămas ca un simbol mereu actual al mediocrității care distruge, în calapoadele sale arbitrare, tot ceea ce depășește banalitatea comună.

Sursă: **DENIS BUICAN**, „Viață sfârtecă în răsărit și apus”, Editura CD Press

EUGEN CRISTEA

Mașina și cărămida

cu mașina, după ce trecusem bine de jumătatea zebrei. A oprit la semaforul aflat cam la 15 metri. Am alergat până la ea și i-am bătut ușor (precizez: ușor) în geamul din dreapta. A deschis și m-a împroșcat în plină față cu conținutul unei sticle de suc lipicios, după care a demarat în trombă! A doua zi, la prima oră, am mers la Poliție. Polițiștii nemaipomenit de draguți, dar fără putere. Citez: „Maestre, dacă nu v-a lovit, nu avem ce face!”. Perfect, nu?

Am scris totul pe penibilitatea numită „fb”, degeaba.

La câteva zile, a patra oară. Tot o nefericită a trecut în mare viteză pe lângă mine (tot pe zebra), fiind obligată să oprească la același semafor despre care aminteam mai sus. M-am dus pe partea ei, privind-o nedumerit. A durut-o fix în poșetă. A privit tot timpul în față. Eu eram fix un capac de canal în ochii ei inexpresivi. A demarat la fel de iute.

Din clipa aceea, de fiecare dată când ies la plimbare cu micuțul animal (în paranteză fie

spus, mult mai uman decât mulți dintre cei care se pretind oameni), am în mână stângă o cărămidă. Atât. Sigur nu o voi folosi vreodată, dar are mare efect. Hoarda de vitezomani se transformă subit și rapid într-o turmă de mielulei mai blânzi decât cei care vor fi sacrificați în curând. Deci, se poate! Dar, pe de altă parte, chiar în halul ăsta am ajuns?

Repet, nu voi face uz de cărămidă în cauză niciodată - nu de alta, dar ăștia sunt în stare să mă aresteze. Chiar dacă nu am fost lovit, nu?

Revin la privilegiile pline de ură. Ura a ajuns deja deasupra întregii țări, asemenea unui nor gros și dens, pe care nu-l poți tăia nici măcar cu o drijbă de ultimă generație.

De fapt, ura asta e, de multă vreme, o dominantă a vieții de zi cu zi. Indusă, zi de zi, prin acțiunile unui personaj pe care nu doresc să-l amintesc. E deja istorie. O istorie ridicolă. Cum altfel?

Neavând mașină (nu mi-am dorit-o niciodată), merg foarte mult pe jos sau cu mijloacele de

transport în comun. Oameni triști, îmbrăcați ca vai de ei, cu privirile în pământ, cu zeci de sacose de plastic în mâini (în ambele, desigur), gata să sară nervoși la o cât de mică observație sau un incident. „Deschide geamul, închide geamul, lasă-l așa” - răsună în aproape fiecare troleu sau autobuz. „Nu-ți place, ia-ți mașină mică!” „Te-a făcut mă-ta boier, ai?” - sunt refrene comune, mai ceva decât cele din vremurile de dinainte. Căci nici atunci oamenii nu erau mai fericiti, nu?

Unica bucurie e atunci când mai primesc câte un zâmbet adresat mie, în amintirea vremurilor când mai reușeam să fac fericită o mână de oameni. Azi, nu mai am cum. Ecranele au lăsat locul fie unor emisiuni de neprivit (pretins hazlii), fie gloatei de așa-ziși politicieni care ne inundă viețile și bietele conștiințe. Toți ăștia dețin adevărul absolut, le știu pe toate, au toate soluțiile pentru un viitor luminos, bolborosind vorbe goale de pe teancurile de bani pe care stau. Nu l-am auzit pe vreunul pronunțând cuvântul „popor”.

O luptă cu morile de vânt are mai multe șanse decât o luptă cu aceste fanteze. Căci exact asta sunt.

Dacă m-ați mai urmărit (din ce în ce mai rar) pe fb, ați fi remarcat că nu mai comentez nimic; mă mulțumesc cu lumea frumoasă a animăluțelor: vidre, bufnițe, lilieci, măgăruși, căței,

capybara, ursuleți etc.

Și ce să comentez? Tot ura? Dacă veți examina cu atenție, cele mai multe postări mustesc de ură și de expresii ireverențioase, unele care nu pot fi suportate nici de biata hârtie, nici de bieții pixeli... De ce?

Mi-am permis o mică statistică. 90% dintre comentarii sunt injurături, vorbe batjocoritoare, amenințări cu moartea. Fără a fi acuzat de discriminare: 90% sunt FEMEI. Cele care își dau fotografiile sunt... Dar mai bine tac. E mai bine. Pentru mine.

Și când mă gândesc că, în viață, există atâtea și atâtea lucruri frumoase... De ce, în loc să înjurăți și să blestemați în dreapta și în stânga, nu ascultați muzică? De ce nu citiți? De ce nu îmbrățișați un copac? Nu priviți niște flori? E atât de greu?

Hai că o iau pe panta curentului „flower power”! Ceea ce n-ar fi rău, cred. Azi am avut mai mult chef de scris, în ciuda a tot ceea ce se petrece în lumea tristă și gri din jur.

Hai-deți, mergeți spre muzică, relaxați-vă! Cine știe, poate văd eu totul în negru. Ca iepurașul din bancă: îmi pilese unghiile și vorbește prostii! Mda, dar ursul e la pândă - să nu uităm!

Atât pentru azi. Pregătesc cățelușa pentru plimbare. Dar și cărămida.

CLAUDIU SERE

Puterea fricii și frica puterii

De-a lungul istoriei, relația dintre oameni și putere a fost adesea mediată de un mecanism subtil, dar extrem de eficient: frica. Aceasta nu apare de la sine; ea este adesea rezultatul unei acțiuni deliberate, a unui proces care începe cu manipularea. „Fără manipulare nu există frică. Și fără frică nu există putere” - această afirmație dezvăluie un adevăr incomod despre natura controlului social.

Manipularea reprezintă arta de a modela percepțiile, gândurile și emoțiile oamenilor astfel încât aceștia să adopte un comportament dorit, adesea fără a fi conștienți de influența exercitată asupra lor. Prin selectarea informațiilor, distorsionarea realității sau amplificarea unor pericole imaginare, cei care doresc să obțină controlul pot induce o stare de nesiguranță colectivă. Această nesiguranță se transformă apoi în frică - un sentiment profund uman, dar extrem de vulnerabil la exploatare.

Frica are o forță dublă: paralizăază acțiunea liberă și motivează supunerea. În fața unui pericol perceput, fie el real sau fabricat, oamenii sunt dispuși să renunțe la libertăți, să accepte reguli mai stricte și să cedeze autoritatea în mâinile celor care promit protecție. În acest punct, frica devine combustibilul puterii.

Puterea obținută prin frică este adesea stabilă pe termen scurt, dar fragilă pe termen lung. Odată ce frica dispare sau este înlocuită de curaj și cunoaștere, mecanismul de control se prăbușește. De aceea, liderii și sistemele care se bazează pe acest principiu se văd nevoiți să mențină constant un nivel de amenințare percepută, pentru a justifica măsurile de control și a perpetua supunerea.

Înțelegerea acestei relații între manipulare, frică și putere nu este doar un exercițiu teoretic, ci și o formă de apărare. Când recunoaștem tiparele, putem să le dezamorsăm. Când refuzăm manipularea, nu mai hrănim frica. Și când frica dispare, puterea se redistribuie - nu mai aparține câtorva, ci revine tuturor.

Lacrimi de cristal

DANIELA GÎFU

Pacea lui Putin și cel mai ieftin război câștigat de Rusia împotriva tuturor

ai Occidentului, aplaudăm fiecare mișcare a celui care ne vrea morți.

Această poveste nu este despre pace. Este o operă de păcăleală globală, orchestrată de Kremlin și executată cu docilitate jenantă de cei care ar trebui să-i fie adversari. Este povestea cum Vladimir Putin a câștigat războiul fără să piardă nicio bătălie majoră, așteptând doar ca adversarii să se devoreze între ei.

Întâlnirea din Alaska nu a fost un summit, ci un omagiu. Donald Trump, regele fără coroană al politicii americane, l-a primit pe președintele rus nu ca pe un egal, ci ca pe un suveran a cărui bunăvoință trebuie câștigată. Putin a sosit fără agende, fără presiuni, fără un plan vizibil. De ce? Pentru că planul era deja stabilit. Trump, obsedat de ideea de „afaceri”, a înghițit cea mai veche monedă de schimb a KGB-ului: promisiunea. O promisiune că Rusia va fi „rezonabilă”. În

schimb, amenințarea sancțiunilor care ar fi putut strangula economia rusă s-a evaporat în aerul rece al Alaskăi. Istoricul Armand Goguș a spus-o crud: „Marele câștigător e Putin”. Și-a câștigat timpul prețios și asigurarea implicită că SUA, sub o administrație Trump, nu va sta în calea expansiunii sale imperiale. Prețul? O strângere de mână. Cel mai ieftin război din istorie.

Apoi, spectacolul a continuat la Haga. Volodymyr Zelenski, eroul în blugi și hanorac, și-a schimbat uniforma. A părăsit armura simbolică a soldatului pentru costumul negru al negociatorului înfrânt. Nu e vorba de vestimentară, ci de conduită. Mustrearea primită la Casa Albă a fost un mesaj clar: „Joci după regulile noastre. Suntem donatorii, tu ești cerșetorul”. Și Zelenski, cu o țară pe punctul de colaps în spate și arsenalul vital ținut ostatic de capriciile Congresului SUA, a cedat. Costumul negru a fost uniforma supunerii. A venit cu o listă de achiziții de armament - un cerșetor în costum Armani, prezentându-și lista de dorințe unui Moș Crăciun imprevizibil care tocmai se împrietenește cu Grinch-ul din Kremlin. O tragică gogomanelă.

Așa se împletește pânza. Putin nu are nevoie să ceară oficial 20% din Ucraina. Îi ajung timpul și diviziunea. Summit-urile i-au oferit ambele pe tavă. Trump i-a dat un carnet de cecuri gol. Zelenski a semnalat că rezistența morală poate

fi distrusă și cu muștrări de protocol. Liderii europeni, îngrijorați de prețul gazului, se bucură că americanii „preiau situația”, fără să vadă că această preluare e de fapt o predare.

Pacea care se negociază nu este pacea ucraienilor. Este Pax Russica - pacea mormântului. Este pacea care consfințește legea junglei: că puterea militară și cinismul dictează frontierele. Este o revenire la legea junglei, întipărită în doctrine de stat, unde țările mici sunt jucării în mâinile marilor imperii.

Și unde suntem noi? Stăm și comentăm. Analizăm ținute, citim declarații și ne amăgim că suntem „informați”. România, la granița acestui monstru, se holbează la summituri și crede că diplomația salvează. Dar diplomația fără forță e doar un cântec de leagăn pentru un bolnav terminal. Aplaudăm dansul condorilor, fără să înțelegem că următoarea țintă pe tabla de șah a lui Putin am putea fi noi - prostănacii care am uitat cum se uită în ochii unui lup.

Când va veni doliul, să fie pentru naivitatea noastră criminală. Pentru că am privit cum se vinde vecinul și am crezut că e spectacol, nu exercițiu de supraviețuire. Iar când comercianții de pace își vor întinde hărțile, să nu ne mirăm dacă și numele România va fi scris acolo, nu cu cerneală, ci cu sângele celor care au crezut în promisiunile marionetștilor.

DAN DIACONU

Cum și-a bătut Trump joc de Zelenskyi și de liderii UE

Citind ceea ce publică agențiile de presă ai impresia că trăiești într-o realitate paralelă. Pur și simplu, marea majoritate a „spiciurilor” sau a „opiniilor” sunt atât de departe de ceea ce s-a petrecut de fapt, încât te tot întrebi ce cursuri de manipulare și „minciunomanie” or fi făcut respectivii de reușesc să fie atât de prolifici. Motiv pentru care azi vă voi oferi nu interpretări, ci realități asupra celor întâmplate. Și, din nou, vă garantez că aveți de-a face cu cea mai onestă și apropiată de adevăr interpretare.

Să o luăm cu începutul. Vreți să înțelegeți? Simplu: priviți-le fețele! Ce avem acolo? un Zelenskyi euforic în timp ce liderii europeni sunt negri de supărare. Ce alte comentarii mai ai nevoie în condițiile în care vezi un asemenea spectacol grotesc? E totuși ceva ce nu cadrează. Să nu uităm, totuși, că subiectul întrunirii a fost tranșarea Ucrainei, motiv pentru care nu putem înțelege motivul euforiei lui Zelenskyi. Și fac o paranteză pentru a vă informa că limbricul ucrainean și-a pus sacou, supunându-se constrângerilor de la casa trecută ale Casei Albe. Dar s-o luăm pe îndelete.

După cum bine știți, Zelenskyi s-a întâlnit singur cu Trump. Ce i s-a spus lui Zelenskyi de a devenit atât de fericit? Că rolul său în piesa războiului va lua sfârșit și, cel mai important, că va fi extras în siguranță din Ucraina, oferindu-i-se să-și trăiască liniștit viața și să-și mănânce banii furați de acolo (mie asta, în locul său, mi-ar stârni îngrijorare). Și, pentru ca toată lumea să fie mulțumită, trebuie doar să mai joace ultimul său

rol, anume cel de negociator al păcii. Adică să se arate în continuare războinic, dar să slăbească ritmul într-o serie deja descrisă. De exemplu, pe moment se vorbește despre o bilaterală cu Putin sau o trilaterală din care să facă parte inclusiv Trump, doar că, așa cum veți vedea pe finalul articolului, nu va fi niciuna dintre acestea.

De partea cealaltă, liderii europeni, „scoși la tablă” în evenimentul de final și puși să mulțumească împăratului într-un concurs de pupat ghiului, au reprezentat deliciul serii. Întrucât s-au băgat în seamă, Trump le-a pregătit ceva special: un pachet de 100 miliarde de dolari în arme pe care Uniunea Europeană le va cumpăra din SUA și le va dona Kievului după semnarea tratatului de pace. Cu alte cuvinte, prostovanii europeni s-au ales cu o nouă notă de plată absolut nesustenabilă, pe care trebuie să i-o achite lui Trump. După ce Ursula a semnat ca proasta o felație constând în „investiții europene de 600 mld. \$”, acum, dincolo de umiliția tăierii microfonului („Ursula, nu asta discutăm acum!” - i-a răspuns când baragladina europeană mânca rahatul cu copiii ucraineni), i-a pus încă o sută de miliarde în cărcă, reamintindu-i că „am semnat cu ea un acord grozav!”.

Pe scurt, Trump i-a oferit limbricului de la Kiev o ieșire, iar pe europeni i-a pus să plătească pentru că au complotat împotriva sa, venind la Washington neinvitați. Trump știe că are de-a face cu niște hiene montate de statul subteran american de dinaintea sa, astfel încât îi tratează ca pe niște șerpi cărora, pentru a nu se apropia prea periculos, le dă cu cărbuni încinși peste bot. E suficient de amintit că toate birurile pe care Trump le pune pe spatele Europei au ca unic scop dezmembrarea regimurilor care au acaparat continentul, pentru a schimba politica UE. Cu alte cuvinte, ședința de „tranșat Ucraina” s-a transformat într-una de „tranșat Europa”. De-acolo atmosfera funebă.

Și-acum să demonțăm aberațiile cu întâlnirea Putin-Zelenskyi. Personal nu cred că va exista așa ceva întrucât Putin nu poate apărea ca egal al lui Zelenskyi. Și, dacă într-adevăr s-ar petrece, ar trebui să fie organizată undeva la Kremlin, unde Zelenskyi să joace rolul solului venit la Înalta Poartă. Totuși, ca să cimentez punctul de vedere, vă voi oferi integral declarația lui Yuri

Ușakov, asistentul lui Putin. Comentariul său a fost publicat pe canalul de Telegram al agenției Ria Novosti dedicat știrilor de la Kremlin și vi-l dau în continuare în traducere (sublinierile îmi aparțin):

„Acum o jumătate de oră, la inițiativa președintelui SUA, a avut loc o conversație telefonică între Donald Trump și Vladimir Putin.

Președintele nostru i-a mulțumit călduros colegului american pentru ospitalitatea și buna organizare a reuniunii la nivel înalt din Alaska și pentru progresele înregistrate în cadrul reuniunii în direcția unei soluționări pașnice a crizei ucrainene.

Președintele SUA a informat, la rândul său, despre negocierile recent încheiate la Casa Albă cu Vladimir Zelenskyi și liderii mai multor țări europene.

În timpul conversației telefonice, Vladimir Putin și Donald Trump și-au exprimat sprijinul pentru continuarea negocierilor directe dintre delegațiile Rusiei și Ucrainei.

În acest sens, în special, s-a discutat ideea că ar fi oportună explorarea posibilității de a ridica nivelul reprezentanților părților ucrainene și ruse, adică ai acelor reprezentanți care

participă la negocierile directe menționate.

Este demn de remarcat faptul că Vladimir Putin și Donald Trump au convenit să continue contactul strâns pe teme ucrainene și alte probleme actuale de pe agenda internațională și bilaterală.

Președintele Rusiei a remarcat încă o dată importanța eforturilor depuse personal de Donald Trump în căutarea unor soluții care să ducă la o soluționare pe termen lung a problemei Ucrainei. Conversația a fost sinceră și constructivă.”

După cum bine știm, limbajul diplomatic are un dublu rol: de a prezenta totul în termeni digerabili, dar și de a nu lăsa loc unor echivocuri. De aceea am preferat sublinierea elementelor cheie. Ce ne spune Ușakov? În primul rând că negocierile privind Ucraina se desfășoară la nivel de șefi de state doar între Putin și Trump. Apoi că se discută „ridicarea nivelului” reprezentanților. Adică, nu se vor mai duce niște unii care nu știu ce-i de capul lor, ci vor fi prezenți reprezentanți la un nivel mai înalt, probabil la nivel de miniștri de externe sau, posibil, la finalizare, de premieri. De asemenea, în final se statuează ceea ce s-a spus inițial, anume că toate convorbirile la nivel de șef de stat se fac între Putin și Trump. Eu cred că e destul de clar pentru oricine. Nu-i absolut niciun echivoc în exprimare.

Pun punct aici comentariului, invitându-vă să revedeți singuri penibilul moment în care reprezentanții UE au ridicat osanale scrâșnind din dinți.

Sursă: Trenduri economice

Titlul original: „Trump - Zelenskyi, Trump - UE”

SERBAN POPA

Moștenirea ascunsă a lui Ion Ilici Iliescu: o pagubă de zece mii de miliarde de euro

Este adevărat că și înainte de „trecearea în neființă” a lui Ion ilici Iliescu erau unii care șopteau pe la colțuri cum că fostul „președinte pentru liniștea noastră” nu ar fi atât de sărac precum (se) pretinde. Ca acum, după ce inevitabil s-a produs, bârfele să îl așeze pe decedat în poziția de a fi lăsat moștenire câteva milioane.

Desigur, ca picantele, opinia publică ar putea înghiți și această gălușcă pregătită - ca și altele în cazul lui i.i.i. - cu mult timp în urmă.

Realitatea, „cu puterea de netăgăduit a faptelor” și - aș adăuga eu - a cifrelor, bazate pe „meandrele concretului” arată însă cu totul și cu totul altceva. Arată că i.i.i. a lăsat, CA MOȘTENIRE, o pagubă de 10.000.000.000.000 (zece mii de miliarde/zece trilioane) de euro.

Iar cel păgubit este poporul român, din momentul în care i.i.i. a promulgat, la 7 august 1990, ca președinte al României, legea 15/1990. „Legea brucan” prin care a fost FURATĂ de la cetățeni întreaga avere acumulată, în proprietate comună, de întregul popor. Proprietate comună consfințită de articolele 5, 6 și 7 din Constituția RSR. Articole aflate în vigoare la data promulgării legii 15/1990. Articole încălcate flagrant/infrațional prin promulgarea respectivei legi 15/1990. Fiindcă din acel moment al promulgării legii, capitalul aflat în proprietatea comună a întregului popor a fost transferat în mod ILEGAL, ILEGAL și INFRACȚIONAL în proprietatea publică și privată a statului.

La vremea respectivă, economistul român dr. Constantin Cojocaru estima că averea acumulată în proprietate comună de întregul popor - adică valoarea activelor din economia românească - era de aproximativ 165.000.000.000 (una sută

șasezeci și cinci de miliarde) de dolari. La care domnia sa adăuga valoarea terenurilor - a celor aflate și ele în proprietatea comună a întregului popor - estimată și ea la cel puțin 10 % din valoarea activelor. Astfel că, la momentul 1990, valoarea capitalului românesc, proprietate comună a întregului popor, se situa între 180.000.000.000 (una sută optzeci de miliarde) de dolari și 200.000.000.000 (două sute de miliarde) de dolari. Această în condițiile în care dr. Cojocaru nu lua în calcul valoarea rezervelor minerale, aflate și ele în proprietatea comună a întregului popor. Rezerve estimate de curând la peste 1.000.000.000.000 (una mie miliarde/un trilion) de euro. Ceea ce, la vremea respectivă, ar fi putut fi 200/250.000.000.000 (două sute/două sute cincizeci de miliarde) de dolari. Așadar, paguba produsă poporului român prin promulgarea legii 15/1990 de către i.i.i. și punerea în aplicare a prevederilor ei este de cam 400.000.000.000 (patru sute de miliarde) de dolari.

Tălăria, jaful - pentru că despre tălhărie și jaf este vorba, câtă vreme furtul a fost comis cu violență: să ne amintim de „teroriștii” din decembrie 1989 și de „minerii” din ianuarie, februarie și iunie 1990 - nu s-au oprit aici. Au urmat „privatizările”, „restituirile” și „despăgubirile”.

Urmarea urmării a fost aceea că, până în 2015, capitalul românesc a produs totuși venituri - calculate dr. Constantin Cojocaru - de aproximativ 2.500.000.000.000 (două mii cinci sute de mii/două trilioane și jumătate) de euro.

Din care: - peste patru cincimi, adică peste 2.000.000.000.000 (două mii de miliarde/două trilioane) de euro au ajuns - sub formă de venituri din capital - la oligarhii străini și autohtoni.

- mai puțin de o cincime, adică sub 500.000.000 (cinci sute de miliarde) de euro au ajuns - sub formă de salarii și pensii - la cetățenii români.

Așadar, până în 2015, marea majoritate (peste 90 % dintre românii rămași fără capital prin furtul comis de statul român ca urmare a promulgării legii 15/1990 de către i.i.i.), au suferit o pagubă de 2.000.000.000.000 (două mii de miliarde/două trilioane) de euro. Și, evident, de atunci paguba s-a mărit proporțional cu trecerea timpului. Astfel că o extrapolare sumară a cifrelor din 2015 ar conduce acum, în 2025, la o pagubă de peste 3.000.000.000.000 (trei mii de miliarde/trei trilioane) de euro.

Voi presupune acum (și sunt îndreptățit să o fac) că, în 1990, în locul legii 15/1990, legea brucan, ar fi fost promulgată LEGEA COJO-CARU. Cea care stipula distribuirea, în proprietate privată, către toți cetățenii îndreptățiți - ca proprietari în comun - a întregii averii acumulate în România până la acea dată.

Urmarea ar fi fost nașterea unei economii democratice de piață în locul economiei oligarhice care parazitează Țara de peste trei decenii. Iar prima consecință a punerii în aplicare a LEGII COJO-CARU ar fi fost, cu siguranță, o restructurare sănătoasă ca activelor. Astfel că, în absența „capitalului de cumetrie” care cataloga fariseic întreprinderile românești ca fiind „un morman de fier vechi”, doar o mică parte (probabil între cel mult 10 și 15%) din capacitățile productive ar fi trebuit reconsiderate ca atare.

Ceea ce înseamnă că, dacă un sfert (cel mult o treime) din capitalul românesc inițial (restul fiind distrus) a produs până acum, în 2025, venituri din capital de peste 3.000.000.000.000 (trei mii de miliarde/trei trilioane) de euro atunci, de cel puțin trei ori mai mult capital - rămas nedistrus/funcțional - ar fi produs venituri din capital de până la 10.000.000.000.000 (zece mii de miliarde/zece trilioane) de euro.

Venituri care ar fi intrat (și nu au intrat) în buzunarele marii majorități a românilor. Cî au

intrat în buzunarele străinilor și ale oligarhilor autohtoni.

Iar dacă vom coborî calculul la nivel individual, vom putea estima că marea majoritate a milioanei de români ar fi fost în prezent (și nu sunt) posesori ai unor venituri din capital, - acumulate în cei 35 de ani de „democrație originală” - de 500.000 (cinci sute de mii) de euro. Venituri din capital care, evident, li s-ar fi adăugat (și nu se adaugă, fiindcă au fost însușite de străini și de oligarhii autohtoni) veniturilor din salarii și pensii. Iar în locul celor 500.000 (cinci sute de mii) de euro, de care sunt lipsiți în mod infrațional, aceiași români sunt fericii datori cu suma de 10.000 (zece de mii) de euro pe care fiecare dintre ei urmează să o plătească, pentru a fi acoperită gaura din bugetul statului.

Așa că, întrucât în locul LEGII COJO-CARU, i.i.i. a promulgat legea brucan, poporul

român este fericitul moștenitor al ȚEPEI de 10.000.000.000.000 (zece mii de miliarde/zece trilioane) de euro. Țeapă pe care i.i.i. - după ce a semnalizat stânga și a făcut dreapta, „cu bune și cu rele” - i-a tras-o, cu ciracii lui, respectivului popor. Țeapă pe care același popor român a luat-o apoi de la e.c., cu gașca lui, de la t.b. cu băieții lui deștepți și de la k.v.j., cu raiterii lui. Țeapă care i se trage și acum, în continuare, prin n.d.d. și i.b.

P.S. „Por aficionados”: 10.000.000.000 000 (zece mii de miliarde/zece trilioane) de euro înseamnă aproape o treime din datoria de 35.000.000.000.000 (treizeci și cinci de mii de miliarde/treizeci și cinci de trilioane) de dolari a Statelor Unite...

CERTITUDINEA
EDITOR: ART VERBA
Cont la Banca Transilvania, București
RO56BTRLRONCRT0014531603

REDACȚIA:
Str. I.C. Visarion Nr. 6,
Sector 1, București
Tel.: 0721 877 061
www.certitudinea.com

DIRECTOR EDITORIAL:
Miron Manega
ispravnic@certitudinea.com
ART DIRECTOR:
Florin Mănescu

COORDONATOR VÂNZĂRI:
Dan Ungureanu
dan.ungureanu@certitudinea.ro
Tel.: 0721 877 061
TIPĂRIT LA:
TIPOART IDEA STUDIO
Str. Fabrica de glucoză nr. 21

Ilustrația textelor aparține
redacției CERTITUDINEA
ISSN 2559-6918
ISSN-L 2559-6918